

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1964 • ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007 • ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ 230-231

ORTHODOXOS
KERYX

PROCESSED

MAR 17 2008

GTU LIBRARY

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

5 Craven Hill, London W2 3EN • Telephone: 020-7723 4787 • Fax: 020-7224 9301

Website: www.thyateira.org.uk • e-mail: mail@thyateira.org.uk

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1964
ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 230-231
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ £15
ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
5 CRAVEN HILL, LONDON W2 3EN
TEL.: 020-7723 4787
FAX: 020-7224 9301

ORTHODOX HERALD

OFFICIAL PUBLICATION OF THE ARCHDIOCESE
OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN
5 CRAVEN HILL, LONDON W2 3EN
TEL.: 020-7723 4787
FAX: 020-7224 9301
YEARLY CONTRIBUTION £15
PAYABLE TO: GREEK ARCHDIOCESE OF
THYATEIRA AND GREAT BRITAIN
First Published 1964 Fourth Period

November - December 2007 No.: 230-231

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 3..... Πατριαρχική Απόδειξις ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις 2007
- 4..... Ἐγκύκλιος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου διὰ τὰ Χριστούγεννα 2007
- 6..... Ὁμιλία Πρωτοσυγγελλεύοντος Ἐπισκόπου Τροπαίου κ. Ἀθανασίου ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἔτους 2007
- 11..... Ἀρχιμανδρίτη Ζαχαρία,
«Τό μυστήριον τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας».
- 15..... Χάρις Μεττή, «Ἡ Ἑλληνική Ἐκπαίδευσις στὴ Μεγάλη Βρετανία καὶ ἡ σημασία τῆς γιὰ τὸν Ἀπόδημο Ἑλληνομό».
- 18..... «Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον»: Ὁμιλία τοῦ Διακόνου Ἰουλιανοῦ Ichim κατὰ τὴν χειροτονία του σὲ Πρεσβύτερον.
- 19..... Διακόνου Βασίλειου Παπαβασιλείου,
«Ὁμιλία κατὰ τὴν χειροτονία του σὲ Πρεσβύτερον».
- 20..... Speech by Deacon Vassilios Papavassiliou
- 21..... Patriarchal Declaration for Christmas 2007.
- 22..... Archbishop Gregorios', Encyclical on the Feast of the Nativity of Christ
- 23..... Address by Archbishop Gregorios to the Meeting of Clergy and Laity of the Episcopal Vicariate of the Russian Tradition
- 24..... Address by Archbishop Gregorios to the Great Ormond Street Hospital for children
- 25..... Address by Archbishop Gregorios to Mrs Joan Ryan, Representative of the British Government for the Cyprian Problem.
- 26..... Addresses by Archbishop Gregorios (a) at the Funeral of Diana Sofokleides (b) at the Funeral of Roger Taverner.
- 27..... Επαφές του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ.
- 30..... His Eminence Archbishop Gregorios' Diary.

Ἡ Θεοτόκος δεξιοκράτουσα
(Ἔργον Ὀνουφρίου, 16ου αἰώνα, εἰς τὸ Ἑθνικὸ Μουσεῖο Ὀνουφρίου εἰς Βεράτιον Ἀλβανίας)

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ Ν' ΑΝΑΝΕΩΣΕΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ ΣΤΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΚΗΡΥΚΑ
ΟΙ ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΣΑΣ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΜΟΝΟ: GREEK ARCHDIOCESE OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΟΙΣ

+ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

**ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ
ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ
ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ**

**Χριστός γεννᾶται, δοξάσατε,
Χριστός ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε.**

Ἀδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Μέ πολλήν χαράν ἡ Ἐκκλησία μας μᾶς καλεῖ νά δοξάσωμεν τόν Θεόν διά τήν ἐπί γῆς ἐξ ἀγάπης αὐτοπροδόσπον ἐν θεαθροπίνῃ ὑποστάσει παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐνός ἐκ τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Πρέπει μέ ἰδιαίτεραν προσοχὴν νά ἐξετάσωμεν τήν ἀληθὴ καὶ ζωοποιόν σημασίαν τοῦ γεγονότος τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Αὕτῃ ἀποκαλύπτει εἰς τήν ἀνθρωπότητα πρῶτον, ὅτι ὁ Θεός εἶναι προσωπικός καὶ ἐμφανίζεται εἰς ἡμᾶς ὡς πρόσωπον, ὅπως πρόσωπα ἐπλασε καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ δεύτερον, ὅτι περιβάλλει ἡμᾶς διά τῆς ἀγάπης Του. Τά δύο αὐτά γεγονότα, τό πρόσωπον καὶ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἐκφράζουν θεμελιώδεις ἀληθείας τῆς πίστεώς μας, τὰς ὁποίας πολλὰκις βεβαίως ἔχομεν ἀκούσει. Ἐν τούτοις, ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν εἰς τήν ζωὴν μας δέν εἶναι ὅση πρέπει, διότι πολλοί ἐξ ἡμῶν δέν αἰσθανόμεθα τήν ἀδελφοσύνην τοῦ Χριστοῦ μέ τό πρόσωπόν μας, οὔτε τήν ἀπέραντον ἀγάπην Αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀντιστοίχως δέν ἀνταποδίδομεν τήν ἀγάπην μας πρὸς τόν Χριστόν, ὥστε διά τῆς κοινωνίας τῆς ἀγάπης νά γίνωμεν κοινωνοί κατὰ χάριν καὶ τῶν ἄλλων ἰδιοτήτων Αὐτοῦ.

Ἐάν δικαιολογούνται κάπως νά ἀγνοοῦν τήν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τό πρόσωπόν Του αὐτοί οἱ ὁποῖοι δέν ἐγνώρισαν τόν Χριστόν καὶ διά τοῦτο πελαγοδρομοῦν εἰς τήν ἀναζητήσιν τῆς ἀπροσώπου ὀντότητος, τήν ὁποίαν ἐκλαμβάνουν ὡς Θεόν, οὐδόλως δικαιολογούμεθα ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοί νά ἀκολουθῶμεν τὰς ἀδιεξόδους ἀναζητήσεις τῶν. Αὐτοί οἱ ἐν πλάνῃ ἀδελφοί μας ἀντί νά ἀναζητοῦν τόν Θεόν ὡς πρόσωπον καὶ νά πλησιάζουν Αὐτόν διά τοῦ πλησιασάντος ἡμᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀγωνίζονται ἀπεγνωσμένως νά γίνουν διά τῶν ἰδικῶν τῶν δυνάμεων θεοί, ὡς ὁ Ἀδάμ ἐνόμισεν ὅτι θά κατάρθωνεν ὑπακούων εἰς τό πονηρόν πνεῦμα. Ὁ ἀληθινός ὁμως προσωπικός Θεός, ὁ γνωρίζμενος μόνον διά τὸν γεννηθέντον ἐν φάτνῃ ἐξ ἀγάπης πρὸς ἡμᾶς Ἰησοῦ Χριστόν, μᾶς ὑποσχέθη τὴν Υἱοθεσίαν, τήν ἐπάνοδον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Πατρός, καὶ τήν διά τοῦ Χριστοῦ κατὰ χάριν θέωσιν. Μόνον διά τοῦ Χριστοῦ πραγματώνεται ἡ πανανθρώπιν ἐπιθυμία πρὸς ὑπέρβασιν τῆς φθαρτότητος καὶ τῆς μονώσεως τῆς χωρὶς ἀγάπην ὑπάρξεως καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς κοινωνίας τῆς μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων προσώπων ἀγάπης, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ εἰς τὴν αἰωνιότητα καὶ τὴν ἀφθαρσίαν.

Ἄς στρέψωμεν τὰ βλέμματα τῶν καρδιῶν μας πρὸς τόν ἀρτιγέννητον καὶ ἐν φάτνῃ κείμενον Ἰησοῦν Χριστόν καὶ ἀναλογιζόμενοι πόσον μᾶς ἀγαπᾷ, ὥς ἀγαπήσωμεν Αὐτόν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, τῆς διανοίας καὶ τῆς ὑπάρξεώς μας. Μὴν δύναιτο καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θά γίνωμεν κοινωνοί καὶ τῆς θείας

Αὐτοῦ φύσεως κατὰ χάριν, ὡς Αὐτός διά τῆς ἀγάπης ἐγένετο κοινωνός τῆς ἀνθρωπίνης ἡμῶν φύσεως. Ἀνθρωποκεντρικαί προσπάθειαι, διαλογισμοί, ψυχεδελικαί (παραισθησιογόνες) καταστάσεις καὶ ἐκστάσεις καὶ παρεμφερεῖς ἐξωχριστιανικαὶ ἐμπειρίαι δέν ὁδηγοῦν εἰς συνάντησιν τοῦ ἀληθινοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης ἀλλ' εἰς τό βαθύ καὶ παγερόν σκότος, εἰς τό ἔρεβος τῆς αἰωνίας ἀπωλείας, εἰς τὴν αἴσθησιν τοῦ πλήρους καὶ ἀβυσσαλέου κενοῦ.

Διά τοῦτο, τέκνα ἀγαπητά ἐν Κυρίῳ, ἀγαπήσατε τόν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διά τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐνανθρωπήσαντα ἐξ ἀγάπης Ἰησοῦν Χριστόν καὶ γνωρίσατε τὴν κοινωνίαν τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, διότι τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ οὐδέν γλυκύτερον.

Μέγας κήρυξ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ταυτίσας Θεόν καὶ ἀγάπην Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ὁ εἰπὼν τὸν κορυφαῖον λόγον «ὁ Θεός ἀγάπη ἐστίν». Καί μετ' αὐτόν ὁ εἰς τέλος ἀγαπήσας τόν Χριστόν Ἀποστόλος Παῦλος, ὁ γράψας τὸν θεμιτοῦργον λόγον «τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ». Οὔτε θλίψις, οὔτε μάκαιρα, οὔτε θάνατος, οὔτε ἄλλη ἀγάπη δύναται νά εἶναι ἰσχυρότερα τῆς ἀγάπης μας πρὸς τόν Χριστόν. Εἰς ὑπόμνησιν δέ τῶν λόγων καὶ τῶν ἐξ ἀγάπης ἔργων τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου καὶ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δύο χιλιάδων ἐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του ἀνακηρύσσομεν τὸ ἐρχόμενον ἔτος 2008 ὡς ἔτος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Εὐχόμεθα καὶ πατρικῶς καὶ ὀλοκαρδίως ὅπως ὁ ἐν φάτνῃ γεννηθεὶς ἐξ ἀγάπης διά τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Ἰησοῦς Χριστός, διά πρεσβειῶν τῆς ἀπειράνδρου καὶ ἀειπαρθένου Μητρός Αὐτοῦ, τοῦ Ἁγίου προκατόχου ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, εἰς μνήμην τοῦ ὁποίου εἶναι ἀφιερωμένον τό ὑπερχόμενον ἔτος, καὶ τοῦ ἐπίσης Ἁγίου προκατόχου ἡμῶν Νήφωνος, ἀνιδρυτοῦ καὶ δευτέρου κτίτορος τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, τοῦ ὁποίου κατὰ τό προσεχές ἔτος ἐορτάζομεν τὴν πεντακοσιοστήν ἐπέτειον ἀπὸ τῆς κομῆσεως, ὡς καὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Ἰωάννου καὶ Παύλου, κηρύκων κατ' ἐξοχὴν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, καταστήσῃ φάτνην Αὐτοῦ τὴν καρδίαν ἐκάστου ἐξ ἡμῶν καὶ ἀποκαλύψῃ εἰς ὅλους τό πρόσωπον τῆς ἀγάπης Του, καὶ ἐπικαλούμεθα ἐφ' ἡμᾶς τὴν Χάριν καὶ τό πλοῦσιον Ἐλεος Αὐτοῦ.

Καλὰ Χριστούγεννα, εἰρηνικὸν καὶ εὐλογημένον Δωδεκαμήρεον, καρποφόρον πνευματικῶς καὶ ὕλικῶς τό νέον ἔτος.

**Φανάριον, Χριστούγεννα, βξ'
+Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
Διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν**

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΚΟΣΜΟΣΩΤΗΡΙΩ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥ

Αγαπητοί αδελφοί και αδελφές ἐν Κυρίῳ,

Πλημμυρισμένος ἀπὸ ἱερὴ χαρά, ἀπευθύνω θερμὸν καὶ ἐγκάρδιον πατρικὸν χαιρετισμὸν καὶ τίς εὐλογίης τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ὅλες καὶ ὅλους τοὺς Πιστοὺς τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς Βιβλικῆς Ἐπαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Κωνσταντινουπόλεως καὶ σὰς εὐχομαι ὑγεία καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποίου ἐορτάζουμε αὐτές τίς μέρες τὴν θεία Γέννηση. «Χαίρομεν τοίνυν καὶ ἀγαλλιώμεθα ὅτι Θεὸς ἐπὶ γῆς διὰ σαρκὸς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναναστρέφῃ»¹ Μεταφερόμαστε νοερά οἱ ἀνά τὴν οἰκουμένη Χριστιανοὶ στὴν Ἁγία Γῆ, μαζὶ δὲ μέ τοὺς Ἀγγέλους, τοὺς Ποιμένες καὶ τοὺς Μάγους γιὰ νὰ προσκυνήσουμε τὸ Νεογέννητο Βρέφος, τὸν Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴ τοῦ Κόσμου. Καὶ μαζὶ μέ τὸν ὑμνωδὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπαναλαμβάνουμε ἱεροπρεπῶς «Δεῦτε ἴδωμεν πιστοὶ ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστός» ἀκολουθήσωμεν, λοιπόν, ἔνθα ὁδεύει ὁ ἀστήρ, μετὰ τῶν Μάγων Ἀνατολῆς τῶν Βασιλέων. Ἀγγελοὶ ὑμνοῦσιν ἀκαταπαύστως ἐκεῖ. Ποιμένες ἀγραυλοῦσιν, ὡδὴν ἐπάξιον, Δόξα ἐν ὑψίστοις λέγοντες, τῷ σήμερον ἐν Σπηλαίῳ τεχθέντι, ἐκ τῆς Παρθένου καὶ Θεοτόκου, ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας»².

Ἔχουν ἤδη συμπληρωθεῖ δύο χιλιάδες χρόνια ἀπὸ τότε ποῦ ἀκούστηκε στοὺς κάμπους τῆς Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ὁ ἀγγελικὸς ὕμνος «δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»³. Τότε πραγματοποιήθηκε τὸ «μέγα καὶ παραδόξον θαῦμα! Παρθένος τίκει καὶ μήτρα οὐ φθειρεται» ὁ Λόγος σαρκούται καὶ τοῦ Πατρὸς οὐ κεχώριται»⁴. Αὐτὸ τὸ Μυστήριον οἱ Χριστιανοὶ θά ἐορτάσουμε καὶ ἐφέτος καὶ θά ζητήσουμε ἀπὸ τὸν Νεογέννητο Χριστὸ νὰ εὐλογήσῃ τὴ ζωὴ μας, νὰ χαριτώσῃ τὰ ἔργα μας, νὰ εἰρηνεύσῃ τὸν Κόσμον καὶ νὰ σκεπάσῃ ὅλους μέ τὴν ἀγάπη Του. Γιὰ μιά ἀκόμα φορὰ νὰ μᾶς βεβαιώσῃ ὅτι «μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»⁵. Ἡ Ἐναθρόνηση τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ μέγα σημεῖον, ἢ μᾶλλον τὸ κατ'

ἐξοχὴν μέγα καὶ μοναδικὸν Γεγονὸς ποῦ ἐγνώρισε ποτέ ὁ Κόσμος, τὸ ὁποῖο ἐγινε ἡ αἰτία νὰ συμφιλωθεῖ ἡ δημιουργία ἀλλὰ καὶ ἡ γέφυρα νὰ ἐνωθῇ ὁ Θεὸς μέ τὸν ἄνθρωπον. «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ»⁶. Καὶ ἔτσι μπόρεσε καὶ θά μπορεῖ πάντοτε ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀνεβαίνει στὸν οὐρανὸ καὶ νὰ γίνεται κοινωνὸς καὶ μέτοχος τῆς ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Πολὺ δὲ εὐστοχα ὁ ὑμνωδὸς τῶν Χριστουγέννων ψάλλει στεντορεία τῇ φωνῇ: «Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἀνατολῇ, ἀνατολῶν καὶ οἱ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ εὔρομεν τὴν ἀλήθειαν»⁷. Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι «ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας»⁸. Καὶ τοῦτο τὸ «Μυστήριον τὸ ξένον», πραγματοποιήθηκε μέ τὴν συμβολὴ καὶ συμμετοχὴ τοῦ ἀνθρώπου, τῆς Παρθένου Μαρίας, ἡ ὁποία ἐγινε «τὸ παλάτιον τοῦ πάντων βασιλέως» γιὰ νὰ κατεβεῖ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἀγίας Τριάδος, ὁ Θεάνθρωπος Χριστὸς, καί, ὅπως χαρακτηριστικὰ τονίζει ὁ ὑμνωδὸς «καὶ γὰρ ἐκ τῆς Παρθένου ἐτέχθη ὁ Κύριος». Αὐτοῦ τὴν θεία Γέννηση γιορτάζουμε καὶ ἐφέτος οἱ Χριστιανοί, καὶ ἐνῷ ζοῦμε μέσα σ' ἓνα κόσμον γεμάτον ἀπὸ «χιλία φῶτα», ὅμως αὐτὰ τὰ φῶτα «δὲν εἶναι τὸ φῶς»⁹. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ ἀληθινὸ Φῶς ποῦ φωτίζει κάθε ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον¹⁰ καὶ παραμένει ἀειλαμπές, δὲν σβήνει, δὲν ἐλαττώνεται, δὲν χάνει τὴν φωτιστικὴ του δύναμη καὶ τὴν ἑλξη τῆς λάμπης του. Ὁ Χριστὸς ἦλθε στὸν κόσμον γιὰ νὰ φωτίζει καὶ νὰ κοθοδηγεῖ πάντοτε τὸ ἀνθρώπινον Γένος εἰς τὸν αἰώνιον προορισμὸ του, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς διεκήρυξεν «Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ»¹¹. Ὁ δὲ δίκαιος Συμεὼν, ὅταν πῆρε στὶς ἀγκάλες τοῦ τῷ Θεῷ

Βρέφος, φώναξε γεμάτος από χαρά «είδον οί οφθαλμοί μου τό σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν»¹². Καί ὁ Χριστός εἶναι το ἀληθινὸ φῶς, «φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καί δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ».

Γιὰ τὴν ὑλοποίηση τούτου τοῦ Μυστηρίου, συμμετείχαν πολλοί, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦντο ἀπὸ τὴν Θεία Πρόνοια γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν τίς βουλές Της. Γι'αὐτό ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τοὺς Προπάτορες τῆς πίστεως, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν ἱερά ἐργαλεῖα τῆς θείας οἰκονομίας. «Διὰ τοῦτο τό τοιοῦτον δόγμα (ἡ ἀπογραφὴ, ἡ ὁποία ἔγινε ἡ αἰτία νὰ μεταβεῖ ἡ Θεοτόκος συνοδευομένη ἀπὸ τον μνήστορα Ἰωσήφ εἰς τὴν Βηθλεέμ)-ὑπὸ Καίσαρος ἐξεφωνήθη»¹³, ὑπογραμμίζει ὁ Χρυσόστομος. «Οὐ γὰρ οἶκοθεν, οὐδέ παρ' ἐαυτοῦ τότε ὁ Αὐγουστος τό δόγμα τοῦτο ἐξέπεμψεν»¹⁴. Αὐτὴν τὴν πίστη καί τὴν παράδοση ἡ Ἐκκλησία διαφύλαξεν ὡς κόρη ὁφθαλμοῦ ἀπὸ τότε πού ἐτελετοργήθη τό Μυστήριον τῆς θείας Ἐναθρωπήσεως, πού ἔφερε τὴν χαρά καί τὴν εἰρήνην στὸν Κόσμο καί ἀδιάκοπα κηρύττει μέχρι τούτῃ τὴν ὥρα. Συμμετέχουμε, λοιπόν, κι ἐμεῖς σ' αὐτὴ τὴν χαρά καί τὴν ἐλπίδα καί, σάν τοὺς Προπάτορες καί τοὺς Χριστιανούς ὅλων τῶν αἰώνων, προσευχόμαστε καί παρακαλοῦμε τὸν Νεογέννητο Χριστὸ νὰ ἐνισχύει καί νὰ βαθαίνει τὴν πίστη μας γιὰ νὰ προασπίζουμε τό Εὐαγγέλιο τῶν Χριστουγέννων ὥστε νὰ παραμείνει πάντοτε ἀνάμεσά μας, νὰ ἀγιάζει καί νὰ ἀνακαινίζει τὸν ἄνθρωπο καί νὰ τὸν καθιστᾷ εἰκόνα καί ὁμοίωσὴ Του καί μέλος τῆς οὐράνιας Βασιλείας Του.

Τοῦτες, ὅμως, τίς Ἅγιες Μέρεις ὀφείλουμε νὰ βροῦμε καιρὸ νὰ πᾶμε μέ τὴν οἰκογένειά μας στὴν Ἐκκλησία νὰ προσευχηθοῦμε, νὰ εὐχαριστήσουμε τὸν Χριστόν, καί νὰ κοινωνήσουμε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, γιὰ νὰ λάβουμε τὴν χάρη καί τὴν ἄφεση

τῶν ἁμαρτιῶν. Γιὰ νὰ ἀνανεώσουμε τὴν ὑπαρξιακὴ σχέση μας μέ τὸν Θεόν Λόγον καί νὰ γίνουμε κοινωνοὶ τῆς θείας χαρᾶς καί συμμετοχοὶ τῶν δωρεῶν τῆς ἀγάπης Του, ἡ ὁποία ἀποκαλύφθηκε μέ τὴν ἐνσάρκωση καί μέ τὴν ἔσχατη ταπείνωσὴ Του πάνω στὸν Σταυρό. Μόνο ὅταν εἴμαστε ἐνωμένοι μυστηριακά καί ὑπαρξιακά μέ τὴν Ἐκκλησία, τότε θὰ ἐορτάσουμε σωστά, ἀληθινά, θεϊκά τὴ Γέννηση τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ. Μέ τὴν ἐμπρακτὴ ἀγάπη μας νὰ προστατεῦσουμε τοὺς Ναοὺς, τὰ Σχολεῖα καί τὰ ἄλλα ἰδρύματα τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ νὰ μποροῦν νὰ μεταλαμπαδεύουν τό μήνυμα τῶν Χριστουγέννων στὰ παιδιὰ καί τοὺς νέους μας στὶς ἐπόμενες γενεές. Μόνον ὅταν καλλιεργοῦμε σωματικά καί ψυχικά καί διατηροῦμε ζωντανές αὐτές τίς μυστικὲς σχέσεις τῆς ἀγάπης, τῆς ταπείνωσης, τῆς θυσίας καί τῆς πνευματικῆς κοινωνίας μέ τὸν Θεὸ καί τοὺς ἀδελφούς μας, τότε θὰ γιορτάσουμε ἀληθινά τὰ Χριστούγεννα: «ὅτι ναὸν ἅγιον ἐαυτῷ κατασκευάσας ὁ Θεός, δι' ἐκεῖνον τὴν τῶν οὐρανῶν πολιτείαν εἰς τὸν βίον εἰσήγαγε τὸν ἡμέτερον»¹⁵. Καί θὰ ζήσουμε στιγμές αἰωνιότητος, στιγμές ἀγάπης, στιγμές χαρᾶς καί ἐλπίδος, τῆς χαρᾶς καί τῆς ἐλπίδος ἐκεῖνης πού γέμισε τὸν κόσμο, τὴν Οἰκουμένη ὁλόκληρη καί τὴν Δημιουργίαν «ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καί Λόγος τοῦ Θεοῦ», «τὴν ἅγια νύκτα τῆς ἐπὶ γῆς παρουσίας Του ὡς βρέφος ἐσπαργωμένον, κείμενον ἐν φάτνῃ»¹⁶. Σ' Αὐτὸν ἀνήκει ἡ Βασιλεία καί ἡ δύναμις καί ἡ δόξα στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν.

Χριστούγεννα 2007.

Ὁ Μητροπολίτης καὶ Μ. Β. Φηβίου

**Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων
καὶ Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος**

¹ Χρυσόστομος, Τ. II, σελ. 417

² Ὑμνος Χριστουγέννων

³ Λουκάς, Κεφ Α, στ. 14

⁴ Ὑμνος Χριστουγέννων

⁵ Ησαΐας, Κεφ. Η, 10

⁶ Εφεσίους, Κεφ. Α 9-10

⁷ Ὑμνος Χριστουγέννων

⁸ Ἰωάννης, Κεφ. Α, 14

⁹ Ποιητὴς Βερότης

¹⁰ Ἰωάννης, Κεφ. Α, στ. 14

¹¹ Ἰωάννης Κεφ. Α, στ. 9

¹² Λουκάς, Κεφ. Β, 30-31

¹³ Ὑμνος Χριστουγέννων

¹⁴ Χρυσόστομος Τ. II, σ. 420

¹⁵ Χρυσόστομος Τ. II, σ. 429

¹⁶ Λουκάς, Κεφ. Β, 7

Λόγος γενόμενος ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τροπαίου κ. Ἀθανασίου

(Λόγος γενόμενος ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τροπαίου κ. Ἀθανασίου, ἐπὶ τῷ πέρατι τῆς ἐσπερινῆς ἀκολουθίας καὶ κατὰ τὴν εὐλογία, κοπήν τε καὶ διανομὴν τῆς Ἀγιοβασιλόπιττας, ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καὶ Μεγάλης Βρετανίας, τῇ λα΄ Δεκεμβρίου Βξ΄)

Σεβασμιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,
Θεοφιλέστατοι Ἅγιοι Ἀδελφοί,
Ἐξοχώτατε Ὑπατε Ἀρμυστά τῆς
Κύπρου κ. Ἰακώβου,
Εὐλαβέστατα Μέλη τοῦ εὐαγοῦς
Κλήρου,

Ἐντιμολογιώτατοι Ἀρχοντες καὶ
Ἐρίτιμη Κυρία Πρόεδρος τοῦ
Ἀρχιεπισκοπικοῦ Παρεκκλησίου,

Ἀξιότιμοι Κύριοι Πρόεδροι καὶ Μέλη
τῶν εὐλογημένων Κοινοτήτων τῆς Ἱερᾶς
Ἀρχιεπισκοπῆς,

Ἐρίτιμοι Κυρίαί Πρόεδροι καὶ Μέλη
τῶν Βοηθητικῶν Ἀδελφοτήτων,

Ἀξιότιμοι Κύριοι Πρόεδροι καὶ Μέλη
τῶν Σχολικῶν Ἐφορειῶν,

Ἑλλόγιμοι Ἐκπαιδευτικοὶ τῶν
Ὁμογενειακῶν Ἐκπαιδευτηρίων,

Κύριοι καὶ Κυρίαί Πρόεδροι καὶ Μέλη Εὐαγῶν Ἰδρυμάτων
καὶ ἄλλων Ὁμογενειακῶν Ὁργανώσεών τε καὶ Συλλόγων καὶ
ἔτεροι ἐκλεκτοὶ Ὁμογενεῖς,

Μουσικολογιώτατοι Ἱεροψάλται,

Ἀντιπρόσωποι τοῦ Τύπου καὶ λοιπῶν μέσων εὐρείας
ἐπικοινωνίας,

Περιούσιε καὶ ἡὺλογημένε Λαέ τοῦ Θεοῦ,

Ἐμπλεῶς εἰμι χαρᾶς μεγίστης καὶ πεπλησμένος συγκινήσεως
ιδιαιτάτης, ἐπεὶ ἡ Ἁγία, Ἀδιαίρετος καὶ Ζωαρχικὴ Τριάς
κατηξίωσεν αὐτὴν χορείαν ἡμῶν συνελθεῖν «ἐπὶ τὸ αὐτό».
Συνήλομεν ὦδε, ἵνα ἐν ἡδυμόλοις ὕμνοις, ἐν αἰσθήμασιν
εὐφροσύνης καὶ δοξολογικοῖς, ἐν προσευχαῖς εὐχαριστιακαῖς
καὶ ὡσαύτως ἱκετευτικαῖς, κατευοδώσωμεν τὸν παριπτεῦοντα
ἐγιαυτὸν, ἥτοι τὸν δισχιλιοστὸν ἔβδομον ἀπὸ τῆς τοῦ Σωτῆρος
Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως. Ἡ συνάξις ἡμῶν αὕτη θέλει ἡμᾶς
ἅμα ὑποδέξασθαι τὸν νέον ἐνιαυτὸν, τὸν δισχιλιοστὸν ὄγδοον
καὶ συνεχιστὴν τοῦ γεγονότος τῆς ἡμετέρας σωτηρίας, ἐπὶ
ἐλπίσι αἰσιοδοξίας καὶ κομιστὴν ὄντα ἐπιτυχίας ἐν ἔργοις τιμῆς,
ἐν ἔργοις καλοῖς ἀγαθοῖς.

Εἵθισται, ὡς εἰκός, καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξις καὶ πρῶξις
ἐπιβάλλει, συγκεντροῦσθαι ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τούτῳ οἴκῳ τοῦ
Ἀρχιεπισκοπικοῦ Μεγάρου, ἱεροστολισμένου νῦν διὰ
ἀγιογραφῶν βυζαντινῶν, καὶ δι' ἀναφορὰς ἐν πανηγυρικοῖς
λόγοις, διαλαμβανόμενοι τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν

πραγμάτων, διεγείρειν «τὴν εἰλικρινὴ
διάνοιαν» (Β' Πέτρ. γ' 1-2) ἐνός ἐκάστου
ἐξ ἡμῶν, ὥστε μνησθῆναι τῶν
προλαβόντων γεγονότων καί,
ἐμπλησθέντες δι' ἀνανεούμενου ζήλου,
πορεύεσθαι προοδευτικῶς προσωτέρω.

Ὁ Κύριος καὶ «ἐπίσκοπος τῶν ψυχῶν
ἡμῶν» (Α' Πέτρ. β' 25), βεβαιῶν ἡμᾶς καὶ
πάντας τοὺς ἑαυτοῦ ἀκολουθοῦντες, ὅτι
πάρεστι μεθ' ἡμῶν, οὕτω διακελεύεται:
«Οὐ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς
τὸ ἑμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.»
(Ματθ. ιη' 20) Ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ
Χρυσορρήμων, φηγεγόμενος περὶ
προσευχῆς, ὡς συμβαίνει νῦν, διδάσκει
ταῦτα: «Ὡς περὶ γὰρ τῷ σώματι φῶς
ἥλιος, οὕτω τῇ ψυχῇ ἡ προσευχή. Εἰ οὖν

τυφλῷ ζημία τὸ μὴ ὁρᾶν τὸν ἥλιον, πόση ζημία Χριστιανῷ τὸ
μὴ προσεύχεσθαι συνεχῶς καὶ διὰ τῆς εὐχῆς τὸ τοῦ Χριστοῦ
φῶς εἰς τὴν ψυχὴν εἰσάγειν; Καίτοι τίς οὐκ ἂν ἐκπλαγείη καὶ
θανυμάσειε τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, ἥν εἰς ἡμᾶς
ἐπιδείκνυται, τοσαύτην τιμὴν ἀνθρώποις χαρίζομενος, ὡς καὶ
προσευχῆς ἀξίωσαι καὶ ὁμιλίας τῆς ἑαυτοῦ; (Ε.Π.Ε. τ. 31, σελ.
180, γρ. 16-23)

Ἐπειδὴ περ ἡλείθην διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ εὐρεθῆναι
εἰκοσάκις ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ βήματι, ἐκφωνῶν λόγον περὶ τῆς
προπέμψεως ἐκάστου ἀπερχομένου ἔτους, νῦν ἴσταμαι ἐνεός
καὶ ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι τί δὲ φέγγεσθαι καὶ τί λαλῆσαι πρὸς
τὴν ὑμετέραν φιλόμουσον ὁμήγυριν καὶ φιλόθεον ἀγάπην, ἐν
τῷ καθιερωμένῳ ἀποχαιρετιστηρίῳ καὶ καταληκτικῷ τούτῳ
λόγῳ; Καταφεύγων, οὖν, ἐπὶ τῷ Ἱερῷ Χρυσοστόμῳ δανεῖσμαι
τὸ ἀκόλουθον λόγον: «Πόθεν οὖν ἡμῖν, πόθεν ἀρκτέον τούτου
τοῦ λόγου; Τίνα αὐτῷ θεμέλιον, ποῖαν κρηπίδα θήσομεν;»
(Ε.Π.Ε. τ. 28 σελ. 610, γρ. 14-15)

Ὡς γνωστὸν, εἵθισται ἐν τῇ προσλαλιᾷ ταύτῃ καταβάλλειν
φιλότιμον προσπάθειαν, ποιήσασθαι ἐπιλεκτικὴν παράθεσιν
ἐκ τῶν κυριωτέρων γεγονότων, ἅτινα ἐπλήρωσαν ταῖς σελίδι
τῆς δέλτου τοῦ δύνοντος ἔτους. Ἐπαναλαμβάνων οὖν τῆς
γλυκυφθογγου ἀηδονίδος τῆς Ἐκκλησίας, τὰ λόγια:
«Παρακαλῶ ὑμᾶς, εὐγνωμόνως καὶ εὐλαβῶς ἀκούσατε, τὴν
ἀκοήν εὐθεῖαν τοῖς λεγομένοις ὑποθέντες» (ΕΠΕ τ.31 σ. 220,
Γρ. 7 - 9) Οὕτωπως θέλετε καταστεῖ πρόθυμοι κοινωνοὶ καὶ

συνοδοιοπόροι τῶν λεχθησομένων.

Ἐξ ὧσων ἄχρι τοῦ νῦν ἤχουν ἐν ταῖς ἀκοαῖς ὑμῶν, ποιοῦμαι χρῆσιν ἀποσπασμάτων ἐκ τῶν ρημάτων τοῦ χρυσοῦ τῆν γλῶτταν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Τοῦτο πράττω, ἵν' ὑπομνήσω τὴν αὐτῷ, ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριαρχείου, κατὰ τὴν ἐν τῷ διαρρεῦσαντι ἔτει, προσγενομένην τιμὴν, ἐπὶ τῇ συμπληρωσεί χιλίων ἑξακοσίων ἐτῶν, ἀπὸ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ Ἁγίου Πατρός.

Κατὰ τὸν ἀπερχόμενον ἐνιαυτὸν, ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ, ἔσχομεν τὸ εὐλογημένον προνόμιον, τὴν ὑψηλὴν τιμὴν καὶ ἰδιαιτὴν εὐφροσύνην τῆς ἐπισκέψεως παρ' ἡμῖν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ Αὐθέντου καὶ Δεσπότη ἡμῶν, Κυρίου Κυρίου Βαρθολομαίου. Ἡ ἔλευσις τοῦ Παναγιωτάτου ἐν Μεγάλῃ Βρετανίᾳ ἐγένετο πρὸς συνάντησιν τῆς Αὐτοῦ Χάριτος, τοῦ Πριμάρτου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας, Δρος Rowan Williams, ἵνα παρουσιάσωσιν ὁμοῦ τὸ κοινὸν ἀνακοινωθέν Ὁρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν ἐπὶ τῷ διεξαχθέντι θεολογικῷ διαλόγῳ, τῷ ἐκτεινόμενῳ ἐν τοῖς ἔτεσιν ἀπὸ τοῦ χιλιοστοῦ ἐνεακοσιοστοῦ ὁγδοηκοστοῦ ἐνάτου, ἄχρι τοῦ διςχιλιοστοῦ ἔκτου (1989 - 2006), ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ».

Ὁ Σεπτὸς Ποιμενάρχης ἡμῶν, Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ὑπατεύων καὶ Μεγάλῃς Βρετανίας κ.κ. Γρηγόριος, πανευλαβῶς ἔθετο τὸ πρὶν αἶτημα τῷ Παναγιωτάτῳ, ὅπως ἀποδεχθῇ Οὗτος, ἵνα ὁμιλήσῃ κατὰ τὴν καθιερωμένην ἑορτὴν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Χριστιανικῶν Γραμμάτων, ἐν τῇ πρεσβυτέρα θυγατρὶ τοῦ Θρόνου ἐν Εὐρώπῃ, ἥτοι τῇ Βιβλικῇ καὶ Θεόσωστον ταύτῃ Ἀρχιεπισκοπῇ, συνδύαζων οὕτω διὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀφίξεως τὰ δύο γεγονότα.

Ὅθεν ὁ Παναγιώτατος συνεδύασε τὴν ἐπίσκεψιν Αὐτοῦ ἐν Μ. Βρετανίᾳ μετὰ τῶν πανηγυρικῶν ἑορτασμῶν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Χριστιανικῶν Γραμμάτων ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἀρχιεπισκοπῇ καὶ Ὁμογενείᾳ. Οὕτω καθ' ἡμέραν Δευτέραν, παραμονὴν δὲ τῆς ἑορτῆς, τὴν 29ην μηνὸς Ἰανουαρίου, ἐν τῇ πανηγυρικῇ ἀκολουθίᾳ τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς μνήμης τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἥτις ἐψάλη ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, χοροστατήσαντος τοῦ Παναγιωτάτου, ἐπηκολούθησεν ἡ ἐκφώνησις ὑπ' Αὐτοῦ βαρυσυμάντου λόγου, ἔχοντος ὡς θέμα: «Ἡ συμβολὴ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ Ἑλληνικά Γράμματα.»

Τὴν δ' ἐπομένην, καὶ κυριώνυμον ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, καθ' ἡμέραν Τρίτην, τὴν 30ην Ἰανουαρίου, ὁ Παναγιώτατος, κατὰ τὴν τελεσθεῖσαν Θεῖαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Βορείου Λονδίνου, ἐν ᾗ ἐχοροστάτησεν, ὡμίλησεν ἐκτενῶς καὶ λίαν διδακτικῶς περὶ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

Ἡ παρουσία τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἐξ ἑνός, καὶ οἱ ἐτήσιοι καθιερωμένοι ἑορτασμοί, ἐξ ἑτέρου, ἐγαλοῦνχσαν ποικιλοτρόπως καὶ ἐθέρμαναν καταλλήλως τὰς ψυχὰς τοῦ θεοφιλοῦς ποιμνίου ἡμῶν. Ἐπιπροσθέτως δὲ οἱ θεόπνευστοι λόγοι τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου, οἱ ἀναφερόμενοι τῷ ἱατρῶν τῶν ψυχῶν καὶ τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς σωτηρίας ἡμῶν, διδάσκουσιν οὕτως: «Ἐκκλησίας οὐδὲν ἴσον. Μὴ μοι λέγε τείχη καὶ ὅπλα» τείχη μὲν γὰρ τῷ χρόνῳ παλαιούνται, ἡ Ἐκκλησία δὲ οὐδέποτε γηρᾷ. Τείχη βάρβαροι καταλύουσιν, Ἐκκλησίας δὲ οὐδέδαίμονες περιγίνονται. Καὶ οἱ οὐ κόμους τὰ ρήματα, μαρτυρεῖ τὰ πράγματα. Πόσοι ἐπολέμησαν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ οἱ πολεμήσαντες ἀπώλοντο; Αὕτη δὲ ὑπὲρ τῶν οὐρανῶν ἀναβέβηκε. Τοιοῦτον ἔχει μέγεθος ἡ Ἐκκλησία πολεμουμένη νικᾷ ἐπιβουλεωμένη περιγίνεται ὕβριζομένη, λαμπρότερα καθίσταται δέχεται τραύματα, καὶ οὐ καταπίπτει ὑπὸ τῶν ἐλκῶν κλυδωνίζεται, ἀλλ' οὐ καταποντίζεται ἡμιᾶται, ἀλλὰ ναυάγιον οὐχ ὑπομένει παλαίει, ἀλλ' οὐχ ἡττάται πυκτεύει, ἀλλ' οὐ νικάται. Διὰ τί οὖν συνεχώρησε τὸν πόλεμον; Ἴνα δείξῃ λαμπρότερον τὸ τρόποιον.» (Ε.Π.Ε. τ. 33, σελ. 110, γρ.

3-14)

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ βούλομαι εἰπεῖν τὰ ἑξῆς: Ἡ ἡμετέρα ἀποστολή, ὡς τῆς ἀρτιώτερον ὁργανωμένης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐνταῦθα, καθίσταται σημαντικώτερα καὶ ὑπεύθυνος, καθ' ὅτι πλείστοι οἱ Ὁρθόδοξοι ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀφικνουῦνται ὁσημέραι ὧδε ἐκζητοῦντες ἐργασίαν, παρηγορίαν, προστασίαν, θαλπωρὴν καὶ πνευματικὴν στήριξιν καὶ

γαλουχίαν.

Φεῦ! Ἐν τῇ ροῇ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀπερχομένου ἐνιαυτοῦ ἔσχομεν ἀριθμὸν τινα λυπηρῶν γεγονότων. Ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ τοῦ ἔτους ἐξεδήμησαν πρὸς Κύριον, ἐκ τῶν κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, οἱ πρεσβύτεροι, πρῶτον ὁ ἐφησυχάζων πατὴρ Δημήτριος Ἰωάννου, τὴν 8ην μηνὸς Ἰανουαρίου, καὶ δευτέρον, ὁ ἐφημέριος τοῦ προσκυνηματικοῦ ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων Λονδίνου, πατὴρ Ἀναστάσιος Γιαννῆ, ὅστις παρέδωκε τὸ πνεῦμα τὴν 11ην μηνὸς Ἰανουαρίου. Ὁ τελευταῖος, - ἐπιτραπήτω μοι εἰδικὴν ποιῆσαι ἀναφορὰν καὶ εὐλαβὲς μνημόσυνον αὐτῷ, - διηκόνησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ ποιμνίου ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἑαυτοῦ δυνατοτήτων, προθύμως, καλῶς τε καὶ ἐπιμελῶς, ἐπισκεπτόμενος ἀόκνως νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα τε καὶ φυλακὰς.

Μνημονεύομεν δ' ἐν τοῖς ἐφεξῆς καὶ τινὰς ἐκλιπόντας ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν ἡμῶν. Μνησθεὶς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἀειμνήστου Ἀννης Λιβέρα, ἥτις ἐπὶ ἔτη μακρὰ προσέφερεν ἐθελοντικῶς πλείστας ὕσας ὑπηρεσίας τε καὶ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν ὅμα τῇ κοινότητι Ἀποστόλου Βαρνάβα καὶ εὐρύτερον. Ἔτι δὲ σημειοῦμεν τὴν ἐκδημίαν τοῦ μακαριστοῦ

Σταύρου Παντελή, ὅστις διετέλεσε σημαῖνον μέλος τῆς Ὁμογενείας ἡμῶν. Ἐσχάτως δέ ὁ ἐκδημήσας προσέφερεν τὰς ἐαυτοῦ ὑπηρεσίας ὡς πρόεδρος τῆς Ἑλληνορθοδόξου Κοινότητος Νοτίου Λονδίνου, τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου. Μνημονεύει καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτου καὶ μεγαλοεπιχειρηματίου ἀειμνήστου Γεωργίου Παρασκευαΐδη, ὅστις προσφάτως ἐκοιμήθη ἐν βαθεῖ γήρατι ἐν Λονδίῳ.

Ἡ μνήμη αὐτῶν, τῶν μεταστάντων ἐκ τῶν μελῶν τῆς ὁρατῆς καὶ στρατευομένης Ἐκκλησίας καὶ συναχθέντων ἐν τοῖς μέλεσι τῆς οὐρανίου καὶ θριαμβευούσης, εἴη ἀγία, μετ' ἐκείνης τοῦ ἄρτι παραδόντος τὴν ἐαυτοῦ ψυχὴν τῷ Κυρίῳ, ἐν Κύπρῳ, κυροῦ Χρυσοστόμου Ἀρχιερέως, διατελέσαντος ἐπὶ ἔτη μακρά καὶ χαλεπά, Ἀρχιεπισκόπου τῆς Μεγαλονήσου.

Ὑπενθυμίζω ἔτι ὅτι καθίσταται πᾶν ράδιον ἐξιστορῆσαι ἅπαντα τὰ διαδραματισθέντα ἐν τῷ κλίματι τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἐν ταῖς σελίσιν τῶν δέλτων τῆς ιστορίας τῶν εὐλογημένων κοινοτήτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς παραλαύει μακρὰ ἄλλυσις κοινοτικῶν ἐκδηλώσεων, πνευματικῶν δραστηριοτήτων καὶ ποικίλων παροικιακῶν γεγονότων, ἅτινα προάγουσι τὸ κοινοτικὸν πνεῦμα, ἐπεκτείνουσι τὸ κοινωνικὸν ἔργον καὶ προβάλλουσι πρεπόντως τὸν θεοφιλεῖ λαὸν ἡμῶν ἐν τοῖς ὅμασι τῶν ὑπολοίπων συνανθρώπων ἡμῶν. Ἐνεκα περιορισμῶν μέντοι, χώρου καὶ χρόνου καὶ, φειδόμενος τῶν ὑμετέρων ἀκροατικῶν ὀρίων, ἀντιπαρέχομαι ταῦτα, περιλείων αὐτὰ καὶ ἀρκούμενος ἐν τῇ ὁμαδικῇ ταύτῃ ἀναφορᾷ.

Ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ, ἐν τῇ προσπαθείᾳ αὐτῆς ὅπως συντονίσῃ, ἀναβαθμίσῃ καὶ προαγάγῃ τὴν προσφορὰν καὶ τὸ

ποιμαντικὸν ἔργον τοῦ Ἱεροῦ Αὐτῆς Κλήρου, ὅπερ πηγάζει ἐκ τῶν τριῶν ἀξιωμάτων τοῦ Κυρίου, ἥτοι τὸ διδακτικόν, ἐκ τοῦ προφητικοῦ ἀξιώματος, τὸ ἀγιαστικόν ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος καὶ τὸ διοικητικόν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ τοιοῦτου, ἐπραγμάτωσεν τριήμερον Ἱερατικὴν Σύναξιν ἐν τῇ πόλει τοῦ Plymouth κατὰ τὰς ἡμερομηνίας, 17ην, 18ην καὶ 19ην μηνὸς Ἀπριλίου. Ἡ πολυἀριθμὸς παρουσία τοσοῦτων Ὁρθοδόξων κληρικῶν ἐν τῇ περιοχῇ ἐτόνωσεν ἱκανῶς τὸ σθένος καὶ ἀνύψωσεν τὸ ἠθικὸν τῶν ἐκείσε διαβιούντων ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ἐπιπροσθέτως συνεκλήθη ἄτυπος συνεδρία κυρίως τῶν ἐν Λονδίῳ κληρικῶν ἡμῶν, ἥτις ἐφιλοξενήθη ἐν τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι τῶν Ἀρχαγγέλων καὶ Τιμίου Σταυροῦ Hendon/Golders Green, καθ' ἡμέραν Πέμπτην, τὴν 31ὴν μηνὸς Μαΐου. Παρὰλλήλως τὴν Δευτέραν, 12ην μηνὸς Νοεμβρίου, ἐγένετο συνεδρία τῶν κληρικῶν Τεροκηρύκων, ἥτις ἐστεγάσθη ἐν τῇ Κοινότητι Ἀποστόλου Βαρνάβα. Ἀμφότεραι αἱ κοινότητες προσέφερον πρόθυμον, φιλάδελφον καὶ Ἀβραμαϊάν φιλοξενίαν, πρὸς τιμὴν τῶν συνελθόντων κληρικῶν.

Μεταφερόμενος νῦν ἐν τῷ Σεπτῷ ἡμῶν Κέντρῳ ὑπενθυμίζω ὅτι κατὰ μῆνα Ἰούλιον, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπραγματώθη τὸ μετ' ἐπιστήμης προετοιμασθέν καὶ ἄκραν γνωρίσαν ἐπιτυχίαν, βαρυσήμαντον καὶ πολυἀριθμον Συνέδριον Ὁρθοδόξου Νεολαίας. Ἐν αὐτῷ συμμετέσχον νέοι καὶ νεάνιδες, προερχόμενοι ἐκ τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Ἑπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Τὸ Συνέδριον ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ τὴν Τετάρτην, 4ην Ἰουλίου καὶ ἔληξεν τὴν Δευτέραν, 16ην Ἰουλίου. Μεταξὺ τῶν ἑκατοντάδων συμμετασχόντων συνέδρων ἔδωσαν τὸ παρόν πλέον τῶν τεσσαράκοντα μελῶν, προερχομένων ἐκ τῶν κοινοτήτων τῆς ἡμετέρας Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ ἐχόντων ποδηγέτην τὸν ἔμπειρον Πρωτοπρεσβύτερον τῆς Ἑλληνορθοδόξου κοινότητος Ἀποστόλου Ἀνδρέου Λονδίνου, π. Κωνσταντῖνον Γαριβαλδινόν.

Ἐπὶ δέ τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν ἐν τῷ νέῳ ἐκκλησιαστικῷ ἔτι ἐν μηνί Σεπτεμβρίῳ ὁ Πανίερος Οἰκουμενικὸς Θρόνος ἐποιήσατο ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν ἀνά διετίαν πραγματοποιουμένην Σύναξιν τῶν Ἑπαρχιούχων Αὐτοῦ Ἀρχιερέων. Οἱ συμμετασχόντες ἐν αὐτῇ Ἀρχιερεῖς ἔσχον τὴν ὥραιαν καὶ πνευματικὴν εὐκαιρίαν τῆς φιλαδέλφου ἀναστροφῆς μετὰ τῶν κατὰ τόπους ἀδελφῶν αὐτῶν, τῆς ἀκροάσεως ἐνὸς ἐκάστου, τῆς ἀλληλοενημερώσεως καὶ τῆς βαθυτέρας γνωριμίας. Ἐπιστρέφοντες δέ εἰς τὰ ἴδια ἀνεχώρησαν πεπλουτισμένοι μετὰ νέων πνευματικῶν ἰδεῶν καὶ ἐφοδίων.

Ἐπανακάμπτον νῦν εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς, μνημονεύω τῶν ἐγκυκλίων, ὡς ἀνελλιπῶς καὶ «ἐνδύκτως ἀκαίρως» προετοιμάζει καὶ κυκλοφορεῖ ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ, δι' ἐμβριθῆ ἐνημέρωσιν, ἀρτίαν κατάρτισιν καὶ βεβαίαν στήριξιν τῶν κατὰ τόπους διακονούντων κληρικῶν καὶ σχολικῶν τε καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων, καθὼς καὶ τὴν διαφώτισιν τοῦ φιλοθέου ποιμίνου αὐτῆς. Ὑπενθυμίζω, δ' ἔτι, τὴν ἀδιάκοπον ἐκδοσὶν καὶ κυκλοφορίαν τοῦ ἐπισήμου ὀργάνου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς «Ὁρθόδοξος Κήρυξ», σὺν τῇ προσφάτῳ καλαισθητικῇ καὶ δευτέρᾳ ἐκδόσει τοῦ διγλώσσου Προσευχηταρίου, ἐπιμελημένου ὑπὸ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου τοῦ Οἰκουμενικοῦ

Θρόνου κ. Έφραϊμ Lash. Ποιούμεθα δ' ὡσαύτως εὐφημον μνεϊαν τῶν ἐκδόσεων κοινοτικῶν δελτίων καὶ περιοδικῶν ἐν ταῖς κατὰ τόπους κοινότησι, μὴ παραλείποντες ἀναφέρειν τὴν συνεχῆ καὶ μόνιμον κυκλοφορίαν τοῦ τὰ πρῶτα φέροντος δελτίου πνευματικῆς οἰκοδομῆς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅπερ ἐστὶ καρπὸς συλλογικῆς ἐργασίας, συμβαλλόντων δὲ τῶν δυναμένων καὶ προθύμων γράφειν. Τό ἐπ' ἐσχάτως δὲ ἐκδοθέν τελευταῖον δελτίον συνεπλήρωσεν ἤδη πέραν τῆς μιᾶς χιλιάδος ἀριθμοῦ ἐντύπων.

Δεῖ ἀναφερθῆναι ὧδε τὸ μικρὸν καὶ μέγα Ἡμερολόγιο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἅτινα διὰ τῆς διαδόσεως καὶ κυκλοφορίας αὐτῶν κατακλύζουσι ναοὺς, οἰκείας καὶ ἐπιχειρήσεις ὁμοπίστων οἰκούντων ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ. Διὰ τὴν ἐπιμελημένην καὶ ἀδιάκοπον ταύτην παρουσίαν δίκαια ἀνήκουσι φιλάδελφα τε καὶ πλοῦσια συγχαρητήρια καὶ ἔπαινος ἅμα τῷ διακόνῳ Μελίτωνι, ἐπὶ τῇ ἀόκνῳ καὶ φιλοτίμῳ ταύτῃ προσφορᾷ.

Μεταβαίνων νῦν νοερώς ἐν τῇ Μεγάλῃ Πατρὶδι μνησκόμοι ὅτι αἱ ἐπισυμβαῖσαι ἀδυσώπητοι πυρκαϊαί, ἐν τῇ γαῖᾳ αὐτῆς, κατὰ τὸ παρελθόν θέρος καὶ τὸ προκῦψαν ἐκ τοῦ ἀδηφάγου πυρὸς ἀπερίγραπτον δρᾶμα τῶν πυροπαθῶν ἐκέισε οἰκούντων ἀδελφῶν ἡμῶν, οὐκ ἀφῆκε τὸ ποίμνιον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀπαθές καὶ ἀσυγκίνητον.

Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή, τελοῦσα ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, τῆς Κυπριακῆς Ὑπᾶτης Ἀρμοστείας, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ραδιοφώνου καὶ λοιπῶν ὀργανωμένων ὁμογενειακῶν συνόλων, καὶ κινηθεῖσα ἐγκαίρως καὶ δραστηρίως, διεξήγαγε πανομογενειακὸν ἔρανον, περισυλλέξασα ἀξιόλογον οἰκονομικὴν βοήθειαν διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν πληγέντων ἀδελφῶν, ἵνα οὕτωπος οὗτοι αἰσθανθῶσιν ἐκδήλον συμπαράστασιν, οὐσιαστικὴν παρηγορίαν, φιλάδελφον κουφισμὸν καὶ θερμουργὸν τὴν ἀγάπην πάντων ἡμῶν.

Διὰ τὴν ἐπὶ τὸ βαθύτερον καλλιέργειαν τῆς πίστεως τοῦ θεοφιλοῦς ποιμνίου ἡμῶν ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή ἐδέξατο ἐπίσκεψιν τῶν χαριτοβρύτων λειψάνων τοῦ Ἁγίου Παρθενίου, Ἐπισκόπου Λαμπιάκου, ἅτινα πανευλαβῶς καὶ προθύμως, συνώδευσαν ὧδε οἱ δύο ἀδελφοὶ μέλη τῆς παλαιφάτου Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κύκκου, Ἀρχιμανδρίται κ. Διονύσιος καὶ κ. Χρυσόστομος. Τα ἱερά λείψανα παρέμειναν ἐν τῇ πόλει καὶ χώρᾳ ταύτῃ ἐπὶ ὀκταήμερον, ἥτοι τὴν Κυριακὴν, 7ην μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἄχρι τῆς Δευτέρας, 15ης μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἔνθα πλῆθος κόσμου ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν ἐν διαφόροις κοινότησι, ἵνα σπεύσῃ, ἀσπασθῇ ταῦτα καὶ λάβῃ τὴν εὐλογίαν τε καὶ τὴν χάριν τοῦ Ὁσίου Παρθενίου.

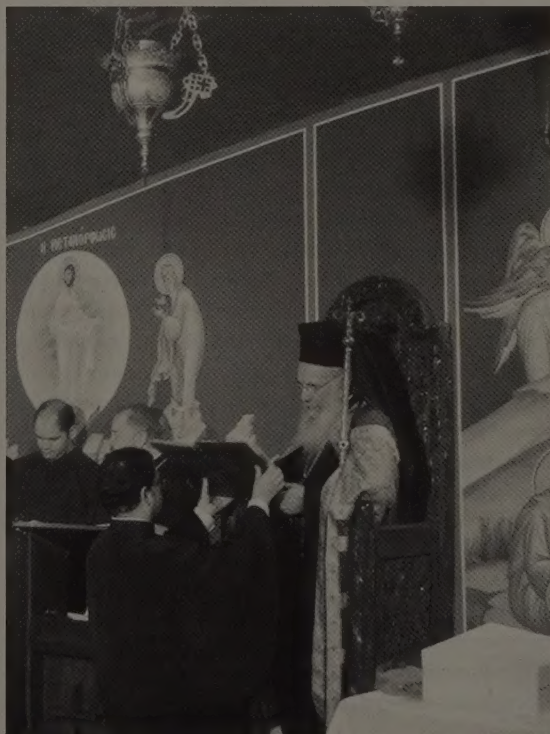
Μεταφερόμενος νῦν ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ Πατρὶδι, ἀνακαλῶ ἐν τῇ μνήμῃ ἐκάστου, ὅτι κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Συνόδου τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας Κύπρου ηὔξηθη κατακορύφως. Οὕτως ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία τῆς Μεγαλονήσου ἡξιώθη, ἔπειτα ἀπὸ τάλαιπωρίας πολλῶν αἰώνων, καθ' οὓς ἡ Κύπρις Ἐκκλησία διέτελεσεν ἐν πικρᾷ δουλείᾳ καὶ καταπίεσει, οὐ τῇ τυχούσῃ, ἵνα Αὐτῇ ἀνακτήσῃ τοὺς ἀπαραιτήτους πνευματικούς αὐτῆς ταγούς.

Ἐκ τῶν νεοεκλεγέντων καὶ νεοχειροτονηθέντων Ἀρχιερέων ἔσχομεν τὴν χαρὰν ὅπως τύχωμεν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Χωρεπισκόπου Καρπασίας κ. Χριστοφόρου, ὅστις ἔσχεν ἐν τῇ τιμωτάτῃ συνοδείᾳ Αὐτοῦ τὸν Πανοσιολογιώτατον καὶ πολὺν Ἀρχιμανδρίτην κ. Ἀθανάσιον, Ἡγούμενον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τροοδιτίσης. Ὁ Ἐπίσκοπος Καρπασίας, πλὴν τῶν ἄλλων ἐπισκέψεων καὶ συναντήσεων, ἅς ἔσχεν, μεθ' ὁμάδων καὶ προσώπων ἐλκόντων τὴν καταγωγὴν αὐτῶν ἐκ τῆς κατεχομένης νῦν Καρπασίας, προσέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Βορείου Λονδίνου, τὴν Κυριακὴν, 28ην μηνὸς Ὀκτωβρίου.

Ποιούμεν νῦν εὐφημον μνεϊαν τῆς ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπαξίας προαγωγῆς τοῦ ἐκ τῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, λογίου κληρικοῦ, κ. Καλλίστου, εἰς Πανιερώτατον Μητροπολίτην Διοκλείας. Διερμηνεύομεν δ' αὐτῷ ἐν τῇ ἐπισήμῳ ταύτῃ τελετῇ ἐκθύμως τὰ φιλάδελφα συγχαρητήρια, τὸν ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν καὶ τὰ ὥρατα αἰσθήματα ἡμῶν.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Θρόνος τελῶν ὑπὸ τὴν πεπνυμένην καὶ ἀνύστακτον, τὴν δεξιωτάτην καὶ διορατικωτάτην, τὴν μεγαλόπνοον, τὴν ἱκανουστάτην καὶ κατηξιωμένην οἰακοστροφίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου, Κυρίου Κυρίου Βαρθολομαίου, προσφυῶς ἀφιέρωσεν τὸ ἐκπνέον ἔτος εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Παρεκινήθημεν οὕτω ἵνα ἐντροφύσωμεν ἐπιμελέστερον ἐν τοῖς θεοπνεύστοις λόγοις τοῦ Ἁγίου Πατρὸς.

Ἐν τοῖς παισίοις τούτοις ἐν κοινότησί τισι τῆς ἡμετέρας

Τερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐγένοντο σχετικαὶ ὁμιλίες καὶ διοργανώθησαν πνευματικαὶ ἐκδηλώσεις. Ὅθεν ἠκούσθησαν, ὡς δειγματοληπτικῶς ἀναφερθῆσόμεθα, ἐν μὲν τῇ Ἑλληνορθόδοξῃ Κοινότητι Ἀγίου Δημητρίου, Βορείου Λονδίνου, ἐκτενὲς λόγος, ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ σεβαστοῦ καὶ πολιοῦ Ἀδελφοῦ Θεοφιλέστατου Ἐπισκόπου Κυανέων κ. Χρυσοστόμου, κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν σεπτῶν Αὐτοῦ ὀνομαστηρίων. Ὡσαύτως δ' ἐγένετο παρομοία ἐκδήλωσης ἐν τῇ Μεγαλυνίῳ Ἑλληνορθόδοξῃ Κοινότητι Ἀποστόλου Βαρνάβα, Βορείου Λονδίνου, ἐνθα ὁμίλησεν δι' ὀλίγων, ἐνώπιον πυκνοῦ ἀκροατηρίου, ὁ φέρελπις νέος θεολόγος κ. Κωνσταντῖνος Θεοχάρους. Παραλλήλως οὐκ ἀφίημι ἀμνημόνευτον τὴν ἐκδήλωσιν ἐν τῇ κοινότητι Ἀρχαγγέλων καὶ Τιμίου Σταυροῦ, καθ' ἣν ὁμίλησεν ὁ Θεοφιλέστατος ἀδελφός Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Θεοδώρητος περὶ τοῦ Χρυσορρήμονος Ἰωάννου.

Δεὶ ἀναφερθῆναι νῦν ὅτι σύμπας ὁ Ἑλληνορθόδοξος κόσμος παρακολουθεῖ νοερώς μετ' ἄκρας συμπαθείας καὶ ἐκτενοῦς προσευχῆς τὸν βαρυκαρῶντα καὶ ἐν ἀσθενείᾳ κατακείμενον Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος, κ. κ. Χριστόδουλον, εὐχόμενος ὅπως ὁ Ἅγιος Θεός παρασχη Αὐτῷ ὑγίειαν καὶ ἀντίληψιν, μετὰ γλυκασμοῦ καὶ κουφισμοῦ ἐν τοῖς πόνοις Αὐτοῦ.

Ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἑλληνορθόδοξων Κοινοτήτων, ἐν ἀγαστῇ ἀεὶ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἑλληνορθόδοξου Κοινότητος Ἀποστόλου Βαρνάβα, συνεχίζει διεξάγων τὴν σεπτὴν ἐορτὴν καὶ λαμπρὰν πανήγυριν τοῦ πάτρωνος αὐτῆς Ἀγίου Ἀποστόλου Βαρνάβα, ἥτις ἐστὶ καθιερωμένη καὶ τελεῖται ἐτησίως καὶ ὡς Ἡμέρα Κύπρου, ἀπὸ τοῦ σωτηρίου ἔτους χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ. Ἐν τῇ προσπαθείᾳ ταύτῃ δίκαιον δὴ ἀναφερθῆναι ἡ παρουσία καὶ μόνιμος ὑποστήριξις τοῦ ἐκάστοτε Ὑπάρχοντος Ἀρμοστοῦ τῆς Κύπρου, ἐν Λονδίῳ, ὅστις καὶ ἐκφωνεῖ τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἡ δὲ πανηγυρικὴ μνήμη τῶν Κυπρίων Ἀγίων ἐορτάζεται κατ' ἔτος ἄχρι τοῦ νῦν ἐπὶ μίαν συναπτήν δωδεκαετίαν, ἐν τῇ Κοινότητι Ἀποστόλου Βαρνάβα, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἑορίας Λονδίνου, ἀναβεβαθμισμένη. Σχετικὸν καὶ ἐκτενὲς πανηγυρικὸν λόγον, κατὰ τὸν τελευταῖον ἐορτασμόν, ἐξεφώνησεν ὁ ἐμπειρότατος πολιτικός ἀλλὰ λίαν συντόμως ἀποχωρῶν ἐκ τῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας ἐν Μεγάλῃ Βρετανίᾳ, ἐξοχώτατος Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Κύπρου, κ. Γεώργιος Τακόβου.

Ἐκ τῶν κοινοτήτων τῆς Τερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡ φιλοπρόδοος κοινότης τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου Ἀνατολικοῦ Λονδίνου, σεμνυνομένη ἐώρτασε πανηγυρικῶς τὴν πρώτην εἰκοσιπενταετίαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς, ἐν εὐχαριστίαις πρὸς τὸν δομήτορα τῆς Ἐκκλησίας Κύριον, δι' Ἀρχιερατικῶν Θεῶν Λειτουργιῶν, δι' ἀπονομῆς διπλωμάτων καὶ μεταλλίων καὶ παραθέσεως Ἀβραμιαίας φιλοξενίας πρὸς τοὺς αὐτῆς ἐπισκέπτας, ἐθεργάτας, προστάτας, ὑποστηρικτάς καὶ τό φιλόθεον ποιμνιον.

Ὡσαύτως δ' ἐκδήλωσης λαβοῦσα χώραν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κέντρῳ διὰ πανομογενειακῆς συμμετοχῆς ἀπέδωσε τὰς

νενομισμένας τιμὰς πρὸς τὸν ἀείμνηστον Κωνσταντῖνον Καραμανλὴν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατονταετίας ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης ἡμῶν κ.κ. Γρηγόριος, τὸν παρελθόντα Αὐγουστον, μετέβη εἰς τὴν χώραν τῆς Ἀλβανίας καὶ τὴν ἐκεῖσε Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἥτις τελεῖ ὑπὸ τὴν πεπνυμένην καὶ ἀνύστακτον ποιμαντορίαν τοῦ Πρωτοεράρχου καὶ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. κ. Ἀναστασίου. Ὁ ὁμίλων ἠτύχησε ἵνα μαθητεύσῃ παρ' αὐτῷ ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ ἐν Ἀθήνῃσι Πανεπιστημίου.

Ὁ Σεβασμιώτατος ὡσαύτως ἐπεσκέφθη τὴν Αἰθιοπίαν, ὡς μέλος τῆς τιμιωτάτης συνοδείας τοῦ Παναγιωτάτου, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἐν τῇ Αἰθιοπικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ συμμετοχὴν ἐν ταῖς ἐκδηλώσεσιν τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐορτασμοῦ τῆς διαχιλιετίας τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἡ χορεία τῶν πρεσβυτέρων τῆς Τερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπλουτίσθη διὰ τῶν χειροτονιῶν εἰς πρεσβύτερον, τῶν Χριστοδούλου Χριστοδούλου, τὴν 18-3-07, Θωμᾶ-Εἰρηναίου Basil Carroll, τὴν 19-8-07, Βασιλείου Παπαβασιλείου, τὴν 1-11-07 καὶ τοῦ ἔλκοντος τὴν καταγωγὴν ἐκ Ρουμανίας, ἀλλ' ἑλληνομαθοῦς, Ἰουλιανοῦ Ickim, τὴν 4-11-07.

Σεβασμιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ἀφικνούμενος ἄρτι ἐπὶ τῷ πέρατι τοῦ λόγου δέομαι τοῦ Κυρίου ὑπὲρ τῆς κατ' ἄμφω Ὑμετέρας ὑγείας καὶ μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ἀναφωνῶν καὶ φθέγγομαι: «εὐλογητός ὁ Θεός καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τό πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν.» (Α' Πέτρου α' 3) Εὐλογητός ὁ Τριαδικός Θεός ὁ εὐδοκήσας ἀξιῶσαι ἡμᾶς ἀχθῆναι ἐπὶ τὰς ἀγίας ταύτας ἡμέρας καὶ βιώσαι δαφυλῶς τὰ τελούμενα καὶ μμνησκόμενα γεγονότα. Ἀναβεβαπτισμένοι νῦν ἐν τοῖς πλουσίοις νάμασι τῆς πίστεως ἡμῶν βουλόμεθα συνεχίσει, ὑπέκοντες ἀεὶ τῇ φωνῇ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἣν Ὑμεῖς προσηκόντως ἐκπροσωπεῖτε καὶ ἀόκνως καὶ ἀνυστάκτως καλῶς ἐκφράζετε καὶ προθύμως διακονεῖτε ἐν παντί καιρῷ καὶ τόπῳ.

Ἄπαντες ἡμεῖς βεβαιούμεν τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα διὰ τὴν ἀμέριστον συμπαράστασιν καὶ ἡμετέραν ἀγαστὴν συνεργασίαν ἐν παντί. Ὅθεν χωρεῖτε χαράσσων ἡμῖν γραμμὴν καὶ πορείαν πλεύσεως, διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς ζωῆς τῶν κοινοτήτων ἡμῶν καὶ τὴν ἀρμονικὴν συνύπαρξιν ἡμῶν μετὰ τῶν ἔθνων καὶ λαῶν, μεθ' οὓς συναντώμεθα καὶ συνεργαζόμεθα καθ' ἐκάστην ἐν τῷ φιλοξένῳ χώρῳ τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ βιοτῆς ἡμῶν. Εἴησαν τὰ ἔτη Ὑμῶν ὡς πλείστα, εἰρηνικά, ἄλυπα, εὐφρόσυνα καὶ εὐλογημένα, ἵνα ἀπροσκόπτως καὶ ἀδιαλείπτως προάγητε τὴν κατάθεσιν τῆς γνησίας μαρτυρίας τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τῶν τιμαλφῶν τοῦ εὐλογημένου καὶ φιλοθέου ἡμῶν Γένους, ἐν τῇ γαίᾳ ταύτῃ καὶ ἀλλαχοῦ.

ΕΙΣ ΠΟΛΛΑ ΕΤΗ ΔΕΣΠΟΤΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Ολοι οι θεσμοί της αμόλυπτης Εκκλησίας προσφέρονται στον κόσμο για την ανεύρεση της βαθιάς καρδιάς, του κέντρου της ανθρώπινης υποστάσεως. Ο Θεός έπλασε με ιδιαίτερο τρόπο την κάθε καρδιά, σε αυτήν στοχεύει, σε αυτήν εμφανίζεται και σε αυτήν κατοικεί, όπως βεβαιώνουν οι Άγιες Γραφές.

«Πάση φυλακή τηρεί σή καρδιάν, λέει ο σοφός βασιλιάς του Ισραήλ, εκ γαρ αυτής έξοδοι ζωής» (Παροιμ. 4,23). Οι δρόμοι της ζωής περνάνε από την καρδιά του ανθρώπου, γ' αυτό και η αναζωπύρωση της από τη χάρη του Θεού είναι ο άσβεστος πόθος όλων εκείνων που εκζητούν ακατάπαυστα το Πρόσωπο του Ζώντος Θεού.

Η καρδιά λοιπόν του ανθρώπου «απαιτεί αίσθησιν» (Παροιμ. 15,14), νοερά και θεία. Και ο Θεός από τη δική Του πλευρά, ως Θεός ζηλωτής, δεν συγκαταβαίνει στον μερισμό της καρδιάς, αλλά κράζει και λέει: «δος μοι, υιέ, στην καρδιάν» (Παροιμ. 23,26). Αυτός είναι που έπλασε με μοναδικό και ανεπανάληπτο τρόπο την καρδιά του κάθε ανθρώπου και γνωρίζει τέλεια πως καμιά καρδιά δεν μπορεί να Τον χωρέσει ολόκληρο, γιατί «μειζων έστιν ο Θεός της καρδιάς ημών» (Α' Ιωάν. 3,20). Όταν όμως ο άνθρωπος κατορθώσει να στρέψει όλη την καρδιά του στον Θεό, τότε και ο Θεός τη γονιμοποιεί με την άφθαρτη σπορά του λόγου Του, τη σφραγίζει με το θαυμαστό Όνομά Του και τη λαμπρύνει με τη διηκενή και χαρισματική παρουσία Του. Την απεργάζεται αχειροποίητο ναό της θεότητας Του, ικανή να αντανakλά το «είδος» Του, να κιθαρίζει τη «φωνήν» Του και να «φαστάξη» το Όνομά Του (βλ. Ιωάν. 5,37-Πράξ. 9,15). Με ένα λόγο, ο άνθρωπος τότε πετυχαίνει τον προορισμό της ζωής του, το σκοπό του ερχομού του στη μεταβατική ύπαρξη του κόσμου τούτου.

Όλη η ανθρώπινη τραγωδία του παρόντος αιώνας έγκειται στο ότι ζούμε, μιλούμε, σκεφτόμαστε, ακόμη και προσευχόμαστε στον Θεό, έξω από την καρδιά μας, έξω από τον οίκο του Πατρός μας. Και όντως οίκος του Πατρός μας είναι η καρδιά μας, εκεί όπου θέλει να αναπαυθεί «το της δόξης και το του Θεού Πνεύμα» (Α' Πέτρ. 4,14), και έτοι να «μορφωθεί Χριστός εν υμίν» (Γαλ. 4,19). Βεβαίως, μόνο τότε θα ολοκληρωθούμε και θα πραγματοποιηθούμε ως υποστάσεις κατ' εικόνα της αληθινής και τέλει Υποστάσεως του Υιού και Λόγου του Θεού, που μάς δημιούργησε και μάς εξαγόρασε με το τίμιο αίμα της ανεκδιήγητης θυσίας Του.

«Πάντες γαρ ήμαρτον και υστερούνται της δόξης του Θεού» (Ρωμ. 3,23). Η Γραφή λέει ότι όλοι αμαρτήσαμε και, κατά κάποιον τρόπο, είμαστε «άσωτοι υιοί» του Ουρανίου Πατέρα. Η αμαρτία χώρισε το νου μας από τη ζωοποιό

θεωρία του Θεού και τον οδήγησε «εις χώραν μαζράν» (Λουκ. 15,13). Στη μακρινή αυτή χώρα χάσαμε την τιμή της Πατρικής αγκαλιάς και γίναμε υποχείριοι των δαμώνων, βοσκοί χοίρων. Παραδοθήκαμε στα πάθη της ατιμίας και στο φοβερό λημό της αμαρτίας, που βίαια εγκαταστάθηκε ως νόμος στα μέλη μας. Από τον άδη αυτό της απουσίας του Θεού πρέπει να επιστρέψουμε στον Πατέρα. Να εκριζώσουμε από μέσα μας το νόμο της αμαρτίας και να ανοικήσουμε στην καρδιά μας το νόμο των εντολών του Χριστού. Δηλαδή, με ελεύθερη καρδιά να αγαπήσουμε τον θεό και τον πλησίον μας με όλο το είναι μας.

Ο δρόμος της επιστροφής από τη μακρινή εκείνη και απaráκλητη χώρα δεν είναι καθόλου εύκολος και δεν υπάρχει πιο φοβερός λημός από το λημό της καρδιάς που ερήμωσε η αμαρτία. Οι άνθρωποι που έχουν γεμάτη την καρδιά με την παρηγοριά της άφθαρτης χάριτος μπορούν να υπομείνουν κάθε εξωτερική ένδεια και όλες τις θλίψεις και να τις μετατρέψουν σε πανηγύρι πνευματικής χαράς. Ο λημός όμως της σκληρής καρδιάς από την οποία αποσιάζει η θεία παρηγοριά είναι απaráκλητος και βασανιστικός. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη συμφορά από εκείνη της αναίσθητης και απολιθωμένης καρδιάς, που δεν διακρίνει τη φωτεινή Οδό της Πρόνοιας του θεού στη ζωή μας από τους συγχνομένους δρόμους του κόσμου τούτου.

Όσο φοβερός και δύσκολος και αν είναι ο αγώνας του εξαγνισμού της καρδιάς, τίποτε δεν πρέπει να μας αποτρέψει από την ανάληψή του. Έχουμε με το μέρος μας την άφατη αγαθότητα του Θεού, που έχει κάνει την καρδιά του ανθρώπου προσωπική μέριμνα και στόχο Του. Στο βιβλίο του Ιωβ διαβάζουμε τα εκπληκτικά λόγια: «Τί γάρ, έστιν άνθρωπος ότι μεγάλυνας αυτόν ή ότι προσέχεις τον νουν εις αυτόν ή επισκοπήν αυτού ποιήση έως το πρωί και εις ανάπαυσιν αυτόν κρίνεις... διατί έθον με κατεντευκτήν σου...» (Ιωβ, 7,17-20).

Βλέπουμε, δηλαδή, τον ακατάληπτο Θεό να κινηγά την καρδιά του ανθρώπου: «Ιδού έστηκα επί την θύραν και κρούω· εάν τις ακούση της φωνής μου και ανοίξη την θύραν, εισελύσομαι προς αυτόν και δευνήσω μετ' αυτού και αυτός μετ' Εμού» (Αποκ. 3,20). Κρούει Εκείνος τη θύρα της καρδιάς μας, αλλά και εμάς ενθαρρύνει να κτυπάμε τη θύρα του ελέους Του. «Κρούετε και ανοίγεται υμίν» (Ματθ. 7,7-8 και Λουκ. 11,9-10). Όταν και οι δύο αυτές θύρες της αγαθότητας του Θεού και της καρδιάς του ανθρώπου ανοίγουν, γίνεται το μεγαλύτερο θαύμα της υπάρξεως, η ένωση της ανθρώπινης καρδιάς με το Πνεύμα του Κυρίου, το πανηγύρι του Θεού με τους υιούς των ανθρώπων.

Το πανηγύρι της παρηγοριάς του Θεού το στερούμαστε

όχι μόνο όταν παραδοθούμε στην φθορά της αμαρτίας, βόσκοντας χοίρους σε χώρα μακρινή, αλλά και όταν αγωνιζόμαστε με αμέλεια. «Επικατάρατος πᾶς ὁ ποιῶν τὰ ἔργα του Κυρίου αμελῶς» (Περ. 31,10). Στην πρώτη περίπτωση ο εχθρός διάβολος μᾶς δίνει ἔργο κατάρας. Στη δεύτερη, εμεῖς μαζεύουμε κατάρα, γιατί κάνουμε τὸ ἔργο του Κυρίου με μισή καρδιά, ἀκόμα και όταν βρισκόμαστε στον οἶκο του Θεοῦ. Ὁ Θεός δεν ἀνέχεται μοιρασμὸ τῆς καρδιάς του ἀνθρώπου. Δεν ευαρεστεῖται νὰ Του μιλάει ἄνθρωπος με μισή καρδιά. «Ἰλαρόν γάρ δοτὴν ἀγαπᾶ ὁ Θεός» (Β' Κορ. 9,7). Θέλει ὅλη μας τὴν καρδιά νὰ εἶναι στραμμένη καὶ παραδομένη σὲ Εκείνον, καὶ τότε Εκείνος τὴν γεμίζει με τὰ δόματα τῆς ἀγαθότητός Του, τὰ χαρίσματα τῆς εὐσπλαχνίας Του. Αὐτός εἶναι «ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις» (Β' Κορ. 9,6) καὶ τὸ ἴδιο ἀναμένει καὶ ἀπὸ ἐμᾶς.

Απὸ τὶς λίγες σκέψεις που ἀναφέραμε παραπάνω πειθόμαστε πόσο πολὺτιμο εἶναι νὰ στεκόμαστε μπροστὰ στον Θεὸ με ὅλη τὴν καρδιά μας καὶ αὐτὴν νὰ ἐκχέουμε ἐνώπιον Του. Κατανοοῦμε ἐπίσης πόσο ἐπιτακτικὸ εἶναι τὸ ἔργο τῆς ἀνευρέσεως τῆς καρδιάς, γιὰ νὰ μπορέσουμε ἀπὸ ἐκεῖ νὰ μιλήσουμε στον Θεὸ Πατέρα μας, καὶ νὰ εἰσακουσθούμε, γιὰ νὰ Του δώσουμε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτελέσει τὸ ἔργο του ἀνακαινισμοῦ μας καὶ νὰ μας ἀποκαταστήσει στὴν πρωταρχικὴ τιμὴ τῆς υιοθεσίας.

Καθὼς ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται στὴν ἐπικράτεια τῆς αμαρτίας καὶ του θανάτου, παραδομένος στὴ δυναμικὴ του κακοῦ, γίνεται ὁλοένα καὶ περισσότερο φίλαντος. Χωρισμένος ἀπὸ τὸν ἀγαθὸ Θεό, ἀγωνίζεται ἐγωιστικά καὶ ἀπεγνωσμένα νὰ ἐπιβίωσει καὶ τὸ μόνο που πετυχαίνει εἶναι νὰ ἐπισωρεῖται ἐπάνω του βαρύτερη κατάρα καὶ μεγαλύτερη ἐρήμωση. Ὅσο ὁμως καὶ νὰ φθαρεῖ ἀπὸ τὸ λυμὸ τῆς αμαρτίας, ἡ ἀρχέγονη δωρεὰ τῆς «κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν» δημιουργίας του παραμένει ἀμετάκλητη καὶ ἀνεξίτηλη. Ἐχει πάντοτε μέσα του τὴ δυνατότητα νὰ μεταπηδήσει ἀπὸ τὸ βασίλειο του σκότους στὸ βασίλειο του φωτός καὶ τῆς ζωῆς. Ἡ στιγμὴ αὐτὴ φθάνει ὅταν «εἰς εαυτὸν ἔλθει» καὶ με πόνον ψυχῆς ὁμολογήσει ὅτι «λυμὸ ὡδε ἀπόλλυμαι» (Λουκ. 15,17)/

«Καιρὸς του ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ» εἶναι ἡ στιγμὴ αὐτὴ κατὰ τὴν ὁποία ὁ πεπτωκὸς ἄνθρωπος «εἰς εαυτὸν ἐλθών» μιλά στον Θεό. Εἶναι ἐπίσης ἡ μεγαλύτερη τιμὴ που ἐπιφυλάσσει ὁ Θεός γιὰ τὸν ταλαίπωρο ἄνθρωπο, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἔλθει «εἰς εαυτὸν» δηλαδὴ, ὅταν με πόνον μπεῖ στὴν καρδιά του. Τότε, ξέρει ὁ Θεός ὅτι μπορεῖ νὰ διαλεχθεῖ σοβαρά με τὸν ἄνθρωπο. Ὅταν μπεῖ στὴν καρδιά του καὶ «λαλήσει» ἀπὸ ἐκεῖ στον Θεό, τότε ὁ Θεός τὸν προσέχει, διότι ξέρει ὅτι τότε μιλά με ἐπίγνωση, σοβαρά καὶ υπεύθυνα. Αὐτοῦ του εἶδους ἀνθρώπους θέλει ὁ Θεός, που νὰ Τον πείθουν. Ὅλος ὁ ἀγώνας στὴ ζωὴ του ἀνθρώπου διεξάγεται γιὰ νὰ πείσει ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεὸ ὅτι εἶναι παιδί Του, δικός Του. Καὶ ὅταν Τον πείσει ὅτι εἶναι παιδί Του, θὰ ἀκούσει στὴν καρδιά του τὸν μεγάλο λόγο του Εὐαγγελίου Του: «Πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστί» (Λουκ. 15,31). Μόλις πείσει τὸν Θεὸ ὅτι εἶναι δικός Του, τότε ὁ Θεός ἀνοίγει τοὺς καταρράκτες τῆς εὐσπλαχνίας Του καὶ ὅλη ἡ

ζωὴ του Θεοῦ γίνεται δική του ζωὴ. Αὐτὴ εἶναι ἡ εὐδοκία του πρωταρχικοῦ θελήματος του Θεοῦ καὶ γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ σκοπὸ μας δημιούργησε. Εἶναι, τρόπον τινά, σαν νὰ μας λείει ὁ Θεός, ἀν Τον πείσουμε ὅτι εἴμαστε δικοί Του, «ὅλη ἡ δικὴ Μου ζωὴ, ὡ ἄνθρωπε, γίνεται δική σου ζωὴ». Καὶ τότε ἐκεῖνο που ὁ Ἰδιος εἶναι, δηλαδὴ, κατὰ φύσιν Θεός, τὸ δίνει στον ἄνθρωπο ὥστε νὰ γίνῃ καὶ ὁ ἄνθρωπος με τὴ δωρεὰ του Θεοῦ θεός κατὰ χάριν Θεός.

«Εἰς εαυτὸν δε ἐλθὼν ἔφη». Ἡ στιγμὴ αὐτὴ εἶναι μεγαλειώδης· γεγονός του πνευματικοῦ κόσμου. Ἡ κακοπάθεια, οἱ θλίψεις καὶ ὁ ἀπειλητικὸς λυμὸς τῆς μακρινῆς χώρας ἀναγκάζουν τὸν ἄνθρωπο νὰ κοιτάξῃ μέσα του. Με ἓνα νεῦμα τῆς χάριτος του Θεοῦ ἡ ἐνέργεια τῆς κακώσεως μετατρέπεται σὲ μεγάλῃ τόλμῃ ὥστε νὰ μπορέσει νὰ δεῖ τὴν καρδιά του καὶ ὅλη τὴ νέκρωση που τὴν λυμαίνεται. Ἐχοντας τότε προφητικὴ ἐπίγνωση ὁμολογεῖ με θάρρος ὅτι «ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ» (Ψαλμ. 77,33). Διαπιστώνει με πόνον ψυχῆς ὅτι ὅλη ἡ ζωὴ του που προηγήθηκε εἶναι μιὰ αλυσίδα ἀπὸ ἀποτυχίες καὶ προδοσίες στὴν ἐκπλήρωση τῶν ἐντολῶν του Θεοῦ καὶ κανένα καλὸ δὲν ἔκανε πάνω στὴ γῆ που νὰ μπορεῖ νὰ ἀντέξει τὸ ἀστεκτὸ βλέμμα του Αἰώνιου Κριτῆ. Βλέπει τὸ χώρο στον ὁποῖο βρίσκεται καὶ σαν τὸν πολυπαθὴ Ἰῶβ κρᾶζει: «ἀδὴς μου ὁ οἶκος» (17,13).

Με τὴν ἀπεγνωσμένη αὐτὴ κραυγὴ ὁ ἄνθρωπος καὶ διψώντας μόνο τὴν ἀγαθὴ αἰωνιότητα του Θεοῦ, ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ στρέψῃ ὅλο τὸ εἶναι του πρὸς τὸν Ζώντα Κύριο. Μπορεῖ νὰ βοήσῃ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδιάς του πρὸς Εκείνον ὁ ὁποῖος «ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν ἔχει καὶ κατὰ γει ἐς πύλας ἁδου καὶ ἀνάγει» (πρβλ. Σοφία Σολ. 16,13). Ἡ στροφὴ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ του ἔργου τῆς ἀναπλάσεως του ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Σωτήρα Θεό.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἔπεσε στὴν αμαρτία, ὁ νους του κινήθηκε πρὸς τὰ ἔξω, σκόρπισε στα κτίσματα. Ὅταν ἔρχεται στον εαυτὸ του με τὴν ἐπίγνωση τῆς ἀπώλειάς του καὶ ἀναζητᾷ τὴ σωτηρία, κάνει τὴ δεύτερη κίνηση πρὸς τὰ ἔσω. Τελικὰ, ὅταν ὁ νους ἡγεμονεύει τῆς καρδιάς καὶ ὅλου του εἶναι του, ὁ ἄνθρωπος κάνει τὴν τρίτη κίνηση. Κατευθύνει πρὸς τὸν Θεὸ Πατέρα ὅλη τὴν ὑπαρξὴ του. Αὐτὴ εἶναι ἡ τέλεια κυκλικὴ κίνηση με τὶς τρεῖς αὐτές φάσεις τῆς, που πρέπει νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ πνεῦμα του ἀνθρώπου, γιὰ νὰ φθάσῃ στὴν τελειώσή του.

Στὴν πρώτη φάση, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ζεῖ καὶ κινεῖται ἔξω ἀπὸ τὴν καρδιά του, ἔχει υπερήφανες σκέψεις καὶ μάταιους διαλογισμούς. Βρίσκεται κατ' οὐσίαν σὲ πλάνη. Ἐχει ἀσύνητη καὶ σκοτισμένη καρδιά. Προσπαθᾷ νὰ σέβεται καὶ νὰ λατρεύει «τὴ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα» (Ρωμ. 1,25). Μένοντας ἔξω ἀπὸ τὴν καρδιά δὲν ἔχει διάκριση καὶ «γάρ αὐτοῦ (του σατανά) τὰ νοήματα ἀγνοεῖ» (πρβλ. Β' Κορ. 2,11). Ὅπως σοφὰ διδάσκει καὶ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη: «Κτήσασθαι γάρ σοφίαν ἀκάρδιος οὐ δυνήσεται» (Παροιμ. 17,16). Μὴ ἔχοντας ὡς βάση του εἶναι τὸν τὴν καρδιά, ὁ ἄνθρωπος μένει ἀδόκιμος καὶ ἀκαρπός, «ἀέρα δέρον» (Α' Κορ. 9,26). Χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἀσάθεια καὶ διψυχία. Δὲν μπορεῖ νὰ

βαδίζει σταθερά την οδό του Κυρίου.

Στη δεύτερη φάση, όταν έρχεται «εις εαυτόν», αρχίζει να έχει ταπεινούς λογισμούς, που ελκύουν τη χάρη και ευαισθητοποιούν την καρδιά. Οι ταπεινοί λογισμοί είναι και φωτιστικοί. Γεννώνται «έσωθεν» και διευκολύνουν τη διάκριση των νοημάτων και την επιλογή εκείνων μόνο που ενισχύουν την καρδιά να παραμείνει ασάλευτη στον καθορισμό της να ευαρεστήσει στον Θεό είτε διά ζωής είτε διά θανάτου. Ενώ στην πρώτη φάση παραδίδεται στον φαύλο κύκλο των φθοροποιών λογισμών, στη δεύτερη, εμπνεόμενος από το λόγο του Χριστού οδηγείται σε σκέψεις, τη μια βαθύτερη από την άλλη: από πίστη σε αριότερη πίστη, από ελπίδα σε κραταιότερη ελπίδα, από χάρη σε μεγαλύτερη χάρη και από αγάπη Θεού σε μεγαλύτερο πλήρωμα αγάπης. «Οίδαμεν δε ότι τοις αγαπώσιν τον Θεόν πάντα συνεργεί εις αγαθόν» (Ρωμ. 8,28).

Η είσοδος «εις εαυτόν» και η ανεύρεση της καρδιάς είναι έργο της χάριτος. Η χάρη καλεί τόν άνθρωπο και τον ενισχύει. Εκείνος δέχεται την κλήση και συνεργεί με τη χάρη.

Η μεγαλειώδης στιγμή, στην οποία αναφερθήκαμε νωρίτερα, είναι όταν ενεργήσει η χάρη της μνήμης του θανάτου. Τότε ο άνθρωπος δεν βλέπει μόνο ότι όλες οι μέρες του «εξέλιπον εν ματαιότητι» και όλη η προγενέστερη ζωή του είναι αποτυχία και προδοσία του Θεού στη ζωή του, αλλά διαπιστώνει ότι ο θάνατος απειλεί να αφανίσει όλα όσα η συνειδησή του αγάλιασε, ακόμα και τον Θεό. Πείθεται ότι το πνεύμα του έχει ανάγκη από αιωνιότητα και κανένα κτίσμα, ούτε άγγελος ούτε άνθρωπος, δεν μπορούν να τον βοηθήσουν. Η εμπειρία αυτή τον βοηθά να αποσυνδεθεί από κάθε πράγμα και κάθε προσκόλληση. Αν τότε πιστέψει στο λόγο του Χριστού και στραφεί προς Αυτόν, εύκολα βρίσκει τον τόπο της καρδιάς του, γιατί έγινε πια ελεύθερος. Η πίστη που σώζει είναι εκείνη που δέχεται ότι ο Χριστός «έστιν και τοις εκζητούσιν αυτόν μισθαποδότης γίνεται». Να πιστέψει, δηλαδή, ότι ο Χριστός είναι ο αιώνιος και παντοκράτωρ Κύριος, που ήλθε να σώσει τον κόσμο και πάλιν έρχεται να κρίνει την οικουμένη με δικαιοσύνη. Η πίστη αυτή ξέρει να παραδίδεται με εμπιστοσύνη στο «νόμον της πίστewος» (Ρωμ. 3,27), δηλαδή, «παρ' ελπίδα επ' ελπίδι» (Ρωμ. 4,18) να κρεμά τα πάντα στο έλεος του Σωτήρος Θεού. Δίκαια πίστη, όπως εκείνη της Χαναanaίας, που σαν κυνάριο δέχεται την παιδεία του Κυρίου, Τον ακολουθεί ελεύθερα και σταθερά, και είτε ελέγχεται είτε ευνοείται, ο Θεός μένει δίκαιος και ευλογητός εις τους αιώνες. Η πίστη αυτή αποκομίζει τον έπαινο της υιοθεσίας γιατί ενεργείται από την ταπείνωση και την αγάπη. Ελκύει τελικά τη χάρη που ανοίγει και ζωοποιεί την καρδιά.

Όταν ο άνθρωπος πιστέψει και το πνεύμα του βρει αληθινή επαφή με το Πνεύμα του «Ιησού Χριστού εγγεγραμένου εκ νεκρών» (Β' Τιμ. 2,8), που ζει και βασιλεύει εις τους αιώνες, φωτίζεται να δει την πνευματική του πτώχεια και ερήμωση. Κατανοεί επίσης ότι η αιωνιότητα είναι ακόμη έξω από αυτόν και αυτό προξενεί μεγάλο φόβο για την απουσία του Θεού από τη ζωή του. Ο φόβος αυτός που γεννά η πίστη

ενισχύει την καρδιά του ανθρώπου να αντισταθεί στην αμαρτία και να επιδείξει σταθερό καθορισμό στην εκζήτηση των αιώνων αντί των πρόσκαιρων. Επαληθεύει τότε ο λόγος της Γραφής: «αρχή σοφίας φόβος Κυρίου» (Παροιμ. 1,7). Όταν αργότερα η καρδιά του ανθρώπου πληρωθεί με τη χάρη του Θεού, ο φόβος ενεργεί ως ταπεινό και ασφαλιστικό χάρισμα, για να μην έχει υπερβολική παρηγοσία «μη υπερφρονείν παρ' ό δει φρονείν» (Ρωμ. 12,3), αλλά να μένει πάντοτε στα μέτρα της κτιστότητος και της σωφροσύνης του.

Ένα άλλο αλάθητο μέσο για να βρει ο πιστός την καρδιά του είναι η αποδοχή της αισχύνης για τις αμαρτίες του στο μυστήριο της Ιεράς εξομολογήσεως. Ο Χριστός μας έσωσε υπομένοντας για μας τον Σταυρό της αισχύνης. Έτσι και ο πιστός όταν εξέρχεται από την παρεμβολή του κόσμου τούτου και αψηφά την καλή γνώμη και την υπόληψη του και παίρνει επάνω του την αισχύνη των αμαρτιών του, ταπεινώνεται η καρδιά του. Ο Κύριος δέχεται την αισχύνη του για τις αμαρτίες του ως θυσία και ευχαριστία και του μεταδίδει τη χάρη της δικής Του μεγάλης Θυσίας του Σταυρού. Η χάρη αυτή καθαιρεί και ανανεώνει την καρδιά, για να μπορέσει να κάνει εύαρεστα την παράσταση της ενώπιον του Κυρίου.

Είναι πολλοί οι τρόποι, οι ασκήσεις, τα νοήματα και οι θεωρίες, που συντελούν στην αφύπνιση, την οικοδόμηση, τη συντήρηση, το φωτισμό και τελικά τον χριστοειδή πλατυσμό της καρδιάς. Σε μερικά από αυτά θα επεκταθούμε στη συνέχεια. Σημειώνω μόνο δύο ακόμη απ' αυτά, την προσευχή και τη μετάνοια.

Στην προσευχή, με την επίκληση του Ονόματος του Κυρίου, ο πιστός διαμένει στη ζωντανή παρουσία του Προσωπικού Θεού, του Οποίου η ενέργεια μεταδίδεται στην καρδιά και μεταποιεί τον όλον άνθρωπο. Η προσευχή, όταν τελείται με ταπείνωση και συνοδεύεται από την ασκητική νήψη, κρατά το νου αδιάχυτο στην καρδιά και καρποφορεί τη θαυμαστή και υπερκόσμια αίσθηση του Ηγαπημένου Θεού.

Πάνω από όλα, την καρδιά κτίζει και συντηρεί η περιεκτική άσκηση της μετάνοιας. Η μετάνοια έχει έναν άγιο και μεγαλειώδη σκοπό. Να αποδείξει και να μαρτυρήσει από τη μια ότι ο Ζών Θεός των Πατέρων ημών είναι Θεός δίκαιος και αληθινός σε όλες τις βουλές, τις οδούς και τις κρίσεις Του, και από την άλλη, ότι ο άνθρωπος είναι ψεύστης και πλανεμένος στην αμαρτία, στερημένος από την τιμή και δόξα που του έδωσε πρωταρχικά ο Θεός. Αυτός που μετανοεί αρχίζει από το δεύτερο. Ομολόγει την αμαρτωλότητα του παίρνοντας το πταίσμα επάνω του με ταπεινή και απαρηγοσία στην αυτοκαταδίκη. Με τον τρόπο αυτόν γίνεται αληθινός και ελκύει το Πνεύμα της αληθείας, που τον καθαρίζει από την αμαρτία και τον δικαιώνει (βλ. Α' Ιωάν. 1,8-10). Το Άγιο Πνεύμα, όπως έλεγε ο όσιος Σίλουανός, μαρτυρεί τότε στην καρδιά του τη σωτηρία. Αυτό όμως δικαιώνει και τον αληθινό Κύριο, που είπε διά

του προφήτου Του: «Θυσία τῷ Θεῷ Πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην και τεταπεινωμένην ὁ Θεός οὐκ ἐξουδενώσει» (Ψαλμ. 50,17). Όταν ὁ ἄνθρωπος ἔλθει στον εαυτό του και πει ελεύθερα ἀπὸ τὴν καρδιά του: «Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανόν και ἐνώπιον Σου και οὐκέτι ἐμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός Σου», ἡχεῖ τότε στὴν ψυχὴ του ἡ ἀπάντησις τῆς Οὐράνιας ἀγαθότητος: «Πάντα τα ἐμὰ σα ἔστιν» (Λουκ. 15,18,19,31).

Στὴν ἀρχὴ ὁ ἄνθρωπος μετανοεῖ γιὰ τὶς ἁμαρτίες του. Όταν ὁμως πληθύνει ἡ χάρις τῆς μετανοίας θεραπεύεται ἡ αλλοτριώσις του ἀπὸ τὴν αἰώνια ζωὴ και διανοίγεται μπροστὰ του τὸ προαιώνιο σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Μορφώνεται στὴν καρδιά του τὸ «εἶδος» (Ιωάν. 5,37) τοῦ Ἀρχετύπου του, τοῦ Χριστοῦ, και κατανοεῖ τὴν κλήσι Του να γίνῃ σύμμορφος «κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν» (Κολ. 3,10). Με τὴ θεωρία αὐτὴ οδηγεῖται στο πλήρωμα τῆς μετάνοιας, μετάνοιας στο οντολογικὸ ἐπίπεδο, πον, ὅπως ἔλεγε ὁ Γέροντας Σαφρόνιος, δεν ἔχει τέλος πάνω στὴ γῆ.

Στα πρώτα στάδια τῆς μετάνοιας ὁ πιστὸς βαστάζει τὸ μικρὸ σταυρὸ του πον ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ φιλάνθρωπο και διακριτικὰ παραχωρεῖ στὴν ζωὴ του καθενὸς μας. Ὁ προσωπικὸς αὐτὸς σταυρὸς εἶναι ὅτι χρειάζεται γιὰ να μας ἐλευθερώσῃ ἀπὸ κάθε δεσμὸ και προσκόλλησι, ἔτσι ὥστε με ἐλεύθερη καρδιά να ἀγαπάμε τὸν ενεργέτη Θεὸ και να τρέχουμε πιστὰ και σταθερὰ τὴν οδὸ Του. Ὁ μικρὸς σταυρὸς πον σηκώνουμε χάριν τῆς ἐντολῆς τῆς μετάνοιας, γίνεται τὸ κλειδί γιὰ να μπούμε στὴν αἰώνια και μεγάλῃ κληρονομιά, πὺν πέτυχε γιὰ μας ὁ Χριστὸς με τὸν Μεγάλον Του Σταυρὸ.

Ἡ μεγαλύτερη ὁμως μετάνοια, πον ἐλκύει και τὴ μεγαλύτερη χάρις τοῦ Θεοῦ, γίνεται όταν ὁ ἄνθρωπος, σαν ἄλλος Ἀδάμ, προσφέρει κραυγὴ μετάνοιας γιὰ ὅλο τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Παραδείγματα τέτοιας μετάνοιας βλέπουμε στο πρόσωπο τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων στὴ Βαβυλώνα, στὴν περίπτωση τοῦ Μεγάλου Ἀποστόλου Παύλου, στὴν ταπεινὴ μεσιτεία ὅλων τῶν Ἁγίων και τέλος, ὅχι λιγότερο, στον ἀδαμαιο θρήνο τοῦ Ἁγίου Σιλουανού: «Δέομαί Σου, ἐλεῆμιον Κύριε, ἵνα γνωρίσωσι Σε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς».

Καλλιεργώντας τὴν καρδιά με τὸ ἀλέτρι τῆς μετάνοιας και γονιμοποιώντας τὴν συνεχῶς με τὸ ζῶν ὕδωρ τῆς χάριτος, θα ἔλθει καιρός, ὁπότε «ἡμέρα διανγᾶσις και φωσφόρος ἀνατελεῖ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν» (πρβλ. Β' Πέτρ. 1,19). Σε κάποια στιγμή, ἡ συσσωρευμένη ἐνέργεια τοῦ Πνεύματος στὴν καρδιά ἀνοίγει και πλαταίνει ἀπειρα τὴν καρδιά γιὰ να ἀγκυλιάσῃ Οὐρανὸν και Γῆ και ὅλα ὅσα υπάρχουν. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἡμέρα πον ἀναγεννιέται ὁ ἀληθινὸς ἄνθρωπος. Τότε, σύμφωνα με τὸν προφητικὸ λόγο, «ἐξελεύσεται ὁ (ἀληθινὸς) ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ (ἀληθινόν) ἔργον αὐτοῦ και ἐπὶ τὴν (ἀληθινήν) ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως εσπέρας (τῆς ζωῆς του)» (Ψαλμ. 103,23). Δηλαδή, τότε πια γνωρίζῃ πὺς να «ἐπιτελεῖ ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ» (πρβλ. Β' Κορ. 7,1), να οὐκ ἐπεται και να ἐργάζεται μόνο «ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλή, ὅσα εὐφῆμα, εἰ τις ἀρετὴ

και εἰ τις ἔπαινος» (Φιλ. 4,8), ὅλα ὅσα εἶναι γιὰ τὴν πνευματικὴ του τελείωσις. Στὴν καρδιά του κυριαρχεῖ ἡ εἰρήνη τοῦ Ἀρχοντος τῆς εἰρήνης Χριστοῦ και ὅταν ἐκφέρει λόγο, ἀπηχεῖ τὸν τέλειο θησαυρὸ, πον περιέχεται μέσα του. Προσφέρει πάντοτε τὸ ἀγαθὸ περισσεύμα τῆς καρδιάς του στους γύρω του και ἡ καρδιά του δεν ἀποκλείει κανένα. Τὸ πνεῦμα του ἀνεβαίνει σε ὅρη αἰώνια και ἐπιβλέπει τὶς ἀβύσσους τῶν κρημάτων τῆς εὐσπλαχνίας τοῦ Θεοῦ. Ἡ προσεχὴς του προσφέρεται γιὰ κάθε ἄνθρωπο και φέρει μπροστὰ στον Κύριο κάθε ψυχὴ, δεόμενος να γεμίσει ὁ Θεός τῆς καρδιᾶς ὅλων με τὴν ἀφθαρτὴ παρηγοριὰ τοῦ Πνεύματος Του.

Όταν ἡ καρδιά παραδοθεῖ πλήρως στον Κύριο Ἰησοῦ, τότε και Ἐκεῖνος, ἔχοντας τὴ θαιμασιή κλεῖδα του Δαβὶδ, ἀπλώνει πᾶν τῆς τῆς Μεσσιανικῆς Του ἐξουσίας. Με μιὰ δεξιὰ περιστροφὴ τῆς κλεῖδας αὐτῆς και ἡ καρδιά αἰχμαλωτίζεται σε ὅλα τα νοήματα τῆς υπακοῆς στον Χριστό. Τα ταπεινά αὐτὰ νοήματα ἐξαπολύουν μέσα τῆς ἀπίστευτα μεγάλῃ πνευματικῇ ἐνέργεια πον αυξάνει τὴν ἐμπνευση και τὴν ἀνοχή τῆς ψυχῆς να ἀκολουθήσῃ τὸν ἀγαθὸ Κύριο, «ὅπου ἀν ἐπάγει» (Ἀποκ. 14,4), ἀκόμη και στον ἄδη. Με μιὰ ὁμως ἀριστερὴ περιστροφὴ και ὅλα τα νοήματα τοῦ ἐχθροῦ ἐπιστρέφουν στους κόλπους του. Ἡ πνευματικὴ νίψη ἐπιτελεῖται με ἀγγελικὴ ἀκριβεία. Γίνεται τότε ὁ πιστὸς μέτοχος τῆς υπερκόσμιας νίκης τοῦ Σωτήρος Θεοῦ. Ἡ ἀσκηση του πλέον εἶναι σχεδὸν ολοκληρωτικὰ θετικὴ και λιγότερο ἀρνητικὴ. Δηλαδή, ἀγωνίζεται περισσότερο με πόθο «τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι... ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς» (Β' Κορ. 5,2-4). Αυξάνει τότε τὴ δυναμικὴ και ἀτελεύτητὴ «αὐξηση τοῦ Θεοῦ» (Κολ. 2,19).

Όταν ἡ καρδιά καθαρῶς με τὴ χάρις τοῦ Θεοῦ, εἶναι πολὺ εὐκόλο γιὰ τὸ νου να ἐγκατασταθεῖ ἐκεῖ με τὴν ἐπίκλησι τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ. Και τότε ἡ καρδιά με φυσικὸ τρόπο κράζει ἀκατάπαντα «σταναημοὶς ἀλαλήτοις» (Ρωμ. 8,26). Με τὸν Κύριο παρόντα και ἐνοικο στὴν καρδιά γινόμεστε διδασκοὶ θεοῦ (βλ. Ιωάν. 6,45). Μαθαίνουμε ἀπ' Αὐτόν τα νοήματα πον ἐναρμονίζονται με τὴν παρουσία Του και τὶς σκέψεις πον στενοχωροῦν τὴ διαμονὴ Του μαζί μας. Διδασκώμαστε τὴν προφητικὴ ζωὴ. Δηλαδή, πὺς να εἴμαστε σημεῖα τοῦ Πνεύματος, πον να μαρτυροῦν τὴν ἀλήθεια Ἐκεῖνου πον ἦλθε και μας ἔσωσε και πον πάλι ἐρχεται να κρίνει τὴν οἰκουμένη με δικαιοσύνη και ἀγαθότητα.

«Ἀγατὰ Κύριος οσίας καρδιάς,
δεκτοὶ δε Αὐτῷ πάντες ἅμωμοι ἐν ὁδῷ» (Παροιμ. 22,11).

Ἀπὸ τα λίγα εἰσαγωγικά πον παραθέσαμε παραπάνω, γίνεται κατανοητὸ ὅτι τὸ κύριο ἔργο τοῦ ἀνθρώπου, πον καταξιώνει τὴ ζωὴ του, εἶναι ὁ ἀγῶνας γιὰ τὴν ἀνέγερση τῆς βαθιᾶς καρδιάς του και ὁ καθαρισμὸς τῆς, γιὰ να μακαριστῇ με τὴν ἀτερίχρατὴ θεωρία τοῦ Ἁγίου Θεοῦ.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΠΟΔΗΜΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ

ΤΟΥ
Χάρη Μεττή

«Να σπουδάσετε τα παιδιά σας να μάθουν Ελληνικά, διότι και η εκκλησία μας είναι εις την Ελληνικήν, και το γένος μας είναι Ελληνικόν. Και αν δεν σπουδάσεις Ελληνικά, αδερφέ μου, δεν ημπορείς να καταλάβης εκείνα οπού ομολογεί η εκκλησία μας. Καλύτερα, αδερφέ μου, να έχεις Ελληνικόν σχολείον εις την χώραν σου, παρά να έχεις βρύσες και ποτάμια»

Κοσμάς ο Αιτωλός

Πολλά έχουν γραφτεί κατά καιρούς για την ανυπολόγιστο σημασία προσφορά της Ορθόδοξου Εκκλησίας στη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας του Ελληνισμού κατά την μακρά διάρκεια της Οθωμανικής δουλείας των Ελλήνων πληθυσμών της Ανατολής και των Βαλκανίων, αλλά και στην προστασία των εκπαιδισθέντων στις χώρες τις λατινοκρατούμενης Δύσης Ελλήνων από τη συστηματική απορρόφησή τους στα δόγματα του παπισμού με άμεσο κίνδυνο την πλήρη απώλειά τους για το υπόδουλο Έθνος. Επιλέξαμε, όμως, το πιο πάνω απόσπασμα από γραπτή νουθεσία που έδωσε ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός σε Έλληνες προκρίτους της εποχής του και γιατί κάτι παρόμοιο θα έλεγε σ' εμάς αν ζούσε σήμερα (ως γνωστό, τον εκτέλεσαν οι Οθωμανοί κατακτητές για τα κηρύγματά του αυτά), αλλά και γιατί η Ορθόδοξη Εκκλησία, μέσα στους επίσημους κόλπους της οποίας είχε κινηθεί και ο Κοσμάς, πρωτοστατεί παντού και πάντοτε στη δημιουργία, τη συντήρηση και την αξιοποίηση στο ακέραιο των συνθηκών εκείνων που θα υποβοηθήσουν στην επιβίωση, την αθανασία και, βέβαια, την εξασφάλιση του σεβασμού της ελληνικής ταυτότητας των απανταχού της γης Ελλήνων.

«Χωρίς αρετή και πόνο εις την πατρίδα και πίστη εις την θρησκεία τους τα έθνη δεν υπάρχουν», γράφει με την χαρακτηριστική του απλότητα κι επιγραμματικότητα του ο Μακρυγιάννης. Συνδυάζοντας, λοιπόν, τους λόγους αυτούς του Κοσμά και του Μακρυγιάννη, γησιών τέκνων του Ελληνισμού της Τουρκοκρατίας, αλλά και φωτεινών ταυτόχρονα φάρων για όλους όσοι φιλοδοξούν να συμβάλουν, έκαστος κατά δύναμη, στη διαιώνιση της Ελληνικής φυλής, οφείλουμε, σε κάθε προγραμματισμό για εκπαίδευση, να θέτουμε σαν κατευθυντήρια κριτήρια, αλλά και σαν μοχλούς δραστηριοποίησής μας, τα δύο σκέλη της νεοελληνικής μας ταυτότητας, την ελληνικότητά μας και την ορθόδοξη πίστη μας. Αλλιώς η εκπαίδευση θα μετατραπεί σε μια απλή ωφελιμιστική και επιβλαπή εντύπωση περί τα ελληνικά γράμματα, όπως ακριβώς γίνεται και με τους ξένους που επιδιώκουν να εκμάθουν την ελληνική γλώσσα και ιστορία, αλλά Έλληνες δεν γίνονται, αλλιώς ούτε βέβαια και θέλουν να γίνουν.

Απαράβατοι Οροθέτες

Οι Έλληνες, βέβαια, της Μεγάλης Βρετανίας, όπως και οι μετανάστες μας σε άλλες χώρες του Δυτικού, και όχι μόνο, κόσμου, στον καταρτισμό ενός γνήσια ελληνοπροποέως εκπαιδευτικού προγράμματος περιορίζονται κι επηρεάζονται αρνητικά από τις σημερινές συνθήκες μαζικής κυρίως ενημερώσεως, ώστε οι επιδιώξεις μας να ικανοποιούν εις το ελάχιστον τους αγνοώντας την επικρατούσα στην ξενιτιά πραγματικότητα. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει πως η εθνική μας ταυτότητα κινδυνεύει είτε να κολοβωθεί είτε να στροφάλει, εφ' όσον τηρηθούν, σαν απαραίτητοι οροθέτες των επιδιώξεών μας, «η πίστη στη θρησκεία μας» και «η αρετή και ο πόνος εις την πατρίδα».

Η διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών

Η διδασκαλία των θρησκευτικών στα σχολεία μας στη Μεγάλη Βρετανία έχει δυστυχώς παραμεληθεί σε βαθμό όχι μόνο επικίνδυνο αλλά και εντελώς ακατανόητο. Επικίνδυνο, γιατί τα παιδιά μας μεγαλώνουν χωρίς την, παθητική έστω, επιρροή στην οποία υποβάλλονταν όσοι από εμάς ανθρωθήκαμε στη φυσική ατμόσφαιρα της γενέτειράς μας, όπου και η παράδοση είναι ζωντανή και η θρησκευτική πίστη πηγάδι και δυνατή σαν την ίδια την φύση. Ακατανόητο δε γιατί τα πλείστα των ελληνικών εκπαιδευτηρίων οφείλουν την ίδρυση και την συντήρησή τους στο άσκοπο έργο είτε αξιέπαινων κληρικών, είτε διδασκάλων που βρίσκονται, όχι τόσο υπηρεσιακά όσο πρωτίστως ενσυνείδητα, κοντά στους δύο αυτούς κρονοούς της νεοελληνικής ταυτότητας. Έτσι τα παιδιά μας, απληροφόρτα, όπως είναι, γύρω από τον μεγαλειώδη χαρακτήρα της Ορθοδοξίας του Ελληνισμού, αλλά και την κεφαλαιώδους σημασίας προσφορά του ορθώς πιστεύειν στη δημιουργία συνθηκών πνευματικής και ψυχικής αντάσεως του ανθρώπου, παρασύρονται από την έλλειψη θρησκευτικότητας που χαρακτηρίζει τις σημερινές κοινωνίες και ενσυνείδητα πλέον εγκαταλείπουν τις παρήγορες αλλά και για τόσες εκατονταετηρίδες εθνοσωτήριες αγκάλες της Εκκλησίας μας. Οι δε γονείς, ανίσχυροι όπως είναι να συγκρατήσουν στην κατολισθησή τους αυτή τα πλήρως αγγλοποιούμενα (ή ό,τι άλλο) τέκνα τους, βαυκαλίζονται με την ικανοποίηση, ή την ελπίδα, πως τα παιδιά τους φοιτούν τουλάχιστο στο ελληνικό σχολείο της γειτονιάς τους και θα «περάσουν» στις κυβερνητικές εξετάσεις του G.C.E. (Γενικού Πιστοποιητικού Εκπαίδευσης) στα Νέα Ελληνικά.

«Ρύχνουν πέτρα πίσω τους»

Εγκαταλείψαμε λοιπόν πλήρως τη διδασκαλία των θρησκευτικών και όλα σχεδόν τα σχολεία επιδίδονται στη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας με μοναδικό σκοπό, στο τέλος μιας εξετασής ή επταετούς φοιτήσεως στα κοινοτικά σχολεία, ή με ιδιαίτερα μαθήματα στο σπίτι, να εξασφαλίσουν για τους μαθητές τους αυτό το περιβόητο G.C.E. Δεν είμαστε, βέβαια, εναντίον ενός τέτοιου αξιέπαινου στόχου. Κάθε άλλο μάλιστα! Άλλωστε ο στόχος αυτός ετέθη από τους διδασκάλους μας σαν το μοναδικό, δυστυχώς, δόλωμα δελεασμού των μαθητών των σχολείων μας να μας μιούν με την παρουσία τους από δική τους πια εκλογή (ένα επιπλέον G.C.E. τους βοηθάει στις προσωπικές εισαγωγής τους σε Κολέγια και Πανεπιστήμια) και όχι πιεζόμενοι από τους «οπισθοδρομικούς» (όπως τους αποκαλούν) γονείς τους. Εκείνο όμως που θέλουμε να τονίσουμε εδώ είναι ότι οι απαιτήσεις για την επιτυχία στις εξετάσεις αυτές είναι πολύ περιορισμένες, και γιατί η Ελληνική θεωρείται δευτερεύουσα Γλώσσα σε σύγκριση με τα Γερμανικά, τα Γαλλικά, τα Ιταλικά, τα Ισπανικά και τα Ρωσικά, αλλά και γιατί οι εξετάσεις αυτές προορίζονται κατ' ουσία για ξενόγλωσσους, οι οποίοι εκμανθάνουν την Ελληνική σαν ξένη γλώσσα. Στο πρώτο, συνεπώς, μέρος των εξετάσεων, το λεγόμενο G.C.S.E. (Γενικό Πιστοποιητικό Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης), τα Ελληνόπουλα έχουν συνήθως μια πολύ μεγάλη επιτυχία, γιατί όσο περιορισμένη κι αν είναι η γνώση τους σε σύγκριση με παιδιά από άλλους ελληνικούς χώρους, η γνώση τους αυτή είναι πολύ καλύτερη από τους ξένους. Το σφάλμα όμως είναι πως το γεγονός αυτό αγνοούν, ή παραβλέπουν, τόσο οι γονείς όσο και τα σχολεία μας, με αποτέλεσμα η πλειονότητα των μαθητών μας, να «ρύνουν πέτρα πίσω τους» μόλις περάσουν το πρώτο αυτό και, όπως εξηγήσαμε, πραγματικά ημιτελές

και υποβαθμισμένο στάδιο μελέτης της Νεοελληνικής Γλώσσας, και ούτε να ακούσουν πια δεν θέλουν για το ελληνικό σχολείο και το περιβάλλον του.

Υπάρχει, όμως, ευτυχώς σήμερα ένας ολοένα αυξανόμενος αριθμός μαθητών που, για ωφελιμιστικούς έστω σκοπούς, παραμένει στο ελληνικό σχολείο για άλλα δύο-τρία χρόνια προκειμένου ν' αποκτήσουν το G.C.E στα Νέα Ελληνικά σε επιπεδο Ημιπροχωρημένο (AS) και Προχωρημένο, το λεγόμενο Advanced Level. Το στάδιο αυτό είναι και το πιο κρίσιμο προκειμένου να «κερδίσουμε» τα παιδιά αυτά προς το συμφέρον του Έθνους. Γιατί οι μαθητές τώρα είναι υποχρεωμένοι να μελετήσουν στο πρωτότυπο είτε την Ιστορία, τη Γεωγραφία και την κοινωνική δομή της σύγχρονης Ελλάδος και της Κύπρου, είτε δύο τουλάχιστο αντιπροσωπευτικά κείμενα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, αλλά επίσης και αποσπάσματα από Ελληνικές εφημερίδες και περιοδικά κοινωνικού και τεχνολογικού περιεχομένου. Οπότε ο δάσκαλος έχει τη θαυμάσια, αλλά και πολύ απαιτητική, ευκαιρία να εισαγάγει τους μαθητές του στην ουσία της νεοελληνικής σκέψης και πολιτισμού, και να τους ποδηγητήσει στην ορθή αντίληψη και ερμηνεία του μεγαλείου που νομιμάζουν ελληνικοί γίγνεσθαι σε όλες του τις εκφάνσεις. Και θα το επιτύχει αυτό εφ' όσον βέβαια και ο ίδιος είναι κατάλληλα καταρτισμένος στα διδασκόμενα θέματα, αλλά και εμφορείται από πραγματικά έρωτα για τον Οικουμενικό Ελληνισμό και τις κοιτίδες του, όπως επίσης και για τους προβληματισμούς, τα όνειρα, τις προσδοκίες και τις αγαθές του επιδιώξεις.

Χρειάζονται ικανοί εκπαιδευτικοί.

Για να επιτευχθούν, όμως, όλα αυτά, όπως ήδη επισημάναμε, χρειάζονται κατά πρώτο και κύριο λόγο οι ικανοί εκπαιδευτικοί, το έμφυχο δηλαδή υλικό που να φωτίζει και να εμψυχώνει τους μαθητές του, όπως ακριβώς φωτίζει και εμψύχωνε ο Άγιος Κοσμάς και η σωρεία των λοιπών διδασκάλων του Γένους τους ραγιάδες της εποχής τους. Οι εκπαιδευτικοί μας αυτοί θα πρέπει να τύχουν όμως όλων εκείνων των διευκολύνσεων οι οποίες θα τους επιτρέψουν ν' αξιοποιήσουν όχι μόνο τις δικές τους ικανότητες αλλά κυρίως τις λανθάνουσες δυναμικότητες και εφεύσεις του απόδητου Ελληνισμού. Γιατί ο απόδημος Έλληνας διαθέτει πνευματικά και υλικά κεφάλαια ανυπολόγιστης αξίας, κι εκείνο που χρειάζεται είναι ο κινών νους που θα τον οργανώσει και θα τον χειραγωγήσει προς έργα κοινωφελή και εθνικώς απαραίτητα. Αυτό όμως είναι αδύνατο να επιτευχθεί χωρίς την ελληνοπρεπή εκείνη παιδεία που θα τον εισαγάγει στα άδυτα του Ελληνοχριστιανικού πολιτισμού όπως αυτός διεμορφώθη κάτω από την άγρυπνη παρακολούθηση της Εκκλησίας μας και των μεγάλων διδασκάλων του Γένους, οι πλείστοι των οποίων προήλθαν άλλωστε από τους κόλπους και πάλιν της Ορθοδοξίας. Και ελληνοπρεπής, βέβαια, παιδεία, χωρίς αφοσιωμένους και κατάλληλα καταρτισμένους εκπαιδευτικούς αποτελεί χίμαιρα, με ημίμετρα και σπασμωδικές ανοργάνωτες ενέργειες χωρίς μακροπρόθεσμα και σταθερά αποτελέσματα.

Υπεράνθρωπες προσπάθειες

Υπάρχει, ευτυχώς, στη Μεγάλη Βρετανία μια πολύ καλά οργανωμένη Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία, όπως επίσης και τα κατά τόπους κοινοτικά μας σχολεία, στα οποία φοιτούν περισσότερα από πέντε χιλιάδες Ελληνόπουλα. Υπάρχουν επίσης και άριστοι εκπαιδευτικοί (και δεν αναφέρω μόνον στους εξ Ελλάδος και Κύπρου απεσταλμένους, αλλά κυρίως στους μόνιμα εγκατεστημένους στο Ηνωμένο Βασίλειο), οι οποίοι με πραγματική ιεραποστολική αυταπάρνηση καταβάλλουν υπεράνθρωπες, πολλάκις προσπάθειες να κρατήσουν τα Ελληνόπουλα μέσα στους κόλπους των Ελληνοχριστιανικών μας παραδόσεων και να προλάβουν ή να αναχαϊτίσουν κι επιβραδύνουν έτσι τον αφανισμό τους μέσα στην υλιστική κοή των ξένων κοινωνιών που μας φιλοξενούν. Οι εκπαιδευτικοί, όμως, αυτοί, «οι ψωρομίθιοι», όπως τους χαρακτήρισε ευφρόνιστα και με μικρό σαρκασμό κάποιος πρώην δάσκαλος που τα παράτησε για να γίνει σεργιτάρος και να επιβιώσει, θα μπορούσαν να επιτελέσουν πραγματικά θαύματα αν αποκτούσαν μια κρατικά αναγνωρισμένη μονιμότητα και κάποια λογική επαγγελματική κατοχύρωση που θα τους επέτρεπε να επιδοθούν απερίσπαστα στο

πανθομολογούμενών εθνικοθρησκευτικό -παράλληλα με το καθαρά εκπαιδευτικό -τους έργο.

Και η μονιμότητα αυτή δύναται, και επείγει, να πραγματοποιηθεί με τη δημιουργία μόνιμου εδώ κλημακίου εκπαιδευτικών, των οποίων η τύχη να μην εξαρτάται από τον ένα ή τον άλλο κοινοτικό παράγοντα, από τοπικές δηλαδή εφευρέσεις, πολλές από τις οποίες αποτελούνται, δυστυχώς, πολλές φορές από άσοχους με την εκπαιδευση ανθρώπους, αλλά να αξιολογείται το έργο του εκπαιδευτικού από μια δυναμική κεντρική αρχή, ένα είδος Γραφείου Παιδείας με έδρα, αν τούτο είναι δυνατό, την Αρχιεπισκοπή, ή μια από τις δύο Πρεσβείες μας. Το δε γραφείο αυτό πρέπει απαραίτητα να επανδρώνεται από προσοντούχους επαγγελματίες εκπαιδευτικούς και όχι από φουστανάδες, εστιάτορες ή αιονόητες άλλων μη εκπαιδευτικό.

Ο ρόλος των γονέων

Αλλά ποιο ρόλο θα διαδραματίζει ο πατέρας, η οικογένεια, η κοινότητα, ο λαός; Γιατί εμείς οι Έλληνες πάντοτε συνδέουμε τη διαπαιδαγώγηση των τέκνων μας με άμεση συμμετοχή μας στον προγραμματισμό και στον τρόπο που θα πρέπει να επιδιώκεται η διαπαιδαγώγηση αυτή. Και η διαχρονική και καρποφόρος ιστορία της Ορθόδοξης Εκκλησίας αυτό ακριβώς αποδεικνύει: ότι ο λαός όχι μόνο δεν αποκλείεται από τη διοίκηση των κατά τόπους εκκλησιαστικών-κοινοτικών Συμβουλίων και των μη εκκλησιαστικών οργανώσεων και ιδρυμάτων, όπως και τον προγραμματισμό των γενικών δραστηριοτήτων τους, αλλά αντίθετα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος στην όλη διοργάνωση και της Εκκλησίας και της Ομογένειας στην ολότητά της. Γι' αυτό μόνο αναστόργτοι καταφέρονται εναντίον της πνευματικής ηγεσίας της Εκκλησίας μας σε κάθε πρωτοβουλία διαπαιδαγώγησης τόσο των Κοινοτικών αρχόντων, όσο και των Ελληνοπαίδων του εξωτερικού, ότι, δηλαδή, οι ιερείς και γενικότερα η Εκκλησία θα πρέπει, δήθεν, να περιορίζουν τον ορίζοντα δράσης τους αποκλειστικά και μόνο μέσα στον περίγυρο του Νασού, με τις θείες λειτουργίες και τα θρησκευτικά μυστήρια. Οι γονείς, λοιπόν, και γενικότερα οι πρόκριτοι του λαού έχουν όχι μόνο το δικαίωμα αλλά και το υπέρτατο καθήκον να συμβάλουν έκαστος κατά δύναμη, υλικά και ηθικά, στη δημιουργία και συντήρηση όσο το δυνατό περισσότερων εσπών ελληνικής διαπαιδαγώγησης των τέκνων τους, ενθυμούμενοι πάντοτε τη σοφή συμβουλή του μεγάλου διδασκάλου του Γένους, Αθανασίου του Παρίου (1722-1813), ότι «Αν δεν προσέξουν οι γονείς πού στέλλουν και τι μαθαίνουν τα παιδιά τους, θα ρβή ώρα που θα κλάσση το Γένος πικρά πάνω σ' ερείπια».

Η ασφαλέστερη εγγύηση

Και το Ελληνικό Σχολείο αποτελεί την ασφαλέστερη εγγύηση πως το Γένος δεν θα θρηνήσει πάνω από ερείπια. Αλλά ούτε και οι γονείς θα βλέπουν τα παιδιά τους να παραπαίνουν μέσα σε οδυνηρές αμφιβολίες για την καταγωγή ή και την εθνική τους ταυτότητα. Γιατί, τι χειρότερο υπάρχει για τον Ελληνισμό της Διασποράς από το φοβερό θέαμα δικών μας παιδιών να διερωτώνται αν πράγματι αξίζει τον κόπο να παραδέχονται την ελληνική τους καταγωγή ή, ακόμη χειρότερο, να ντρέπονται να παραδεχθούν ότι κατόντοι από Έλληνες γονείς και ότι είναι κληρονόμοι μιας αξεπέραστης και ανεκτίμητης πνευματικής παράδοσης και ιστορίας.

Συνεπώς, επαναλαμβάνουμε και πάλι τους λόγους του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού: «Καλύτερον, αδερφέ μου, να έχεις ελληνικό σχολείο εις την χώραν σου, παρά να έχεις βρύσες και ποτάμια». Κι ευτυχώς, σήμερα, λειτουργούν στη Μεγάλη Βρετανία πολλά αξιόλογα Κοινοτικά Σχολεία με επίκεντρο τον κατά τόπους ιερό μας Ναό, τα οποία καταβάλλουν εξεπαισμένους κι επιτυχημένους, ως επί το πλείστον, προσπάθειες να προστατέψουν τα Ελληνόπουλα από τον αδήριτα ολοσχερή αφανισμό και να τα κρατήσουν όχι παθητικά αλλά ενεργά μέλη του απόδημου Ελληνισμού που ζει και προοδεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο. Υπάρχουν, βέβαια, και πολλά άλλα εξ ίσου αξιόλογα και αξιέπαινα παροικιακά σχολεία, τα οποία δεν υπάγονται στη δικαιοδοσία και τον έλεγχο των εκκλησιαστικών κοινοτήτων, τα οποία προσφέρουν ανεκτίμητη υπηρεσία στον τομέα της εθνικής ταυτότητας των Ομογενών. Αρκέτες Ελληνικές Κοινότητες, μάλιστα, που βρίσκονται

διάσπαρτες, σε μικρούς αριθμούς, και απομακρυσμένες από τις μεγαλουπόλεις της Μεγάλης Βρετανίας, δεν έχουν καθόλου κοινωνικά εκκλησιαστικά σχολεία αφού δεν υπάρχει ούτε κι Ελληνικός Ορθόδοξος Ναός και ιερέας που να φροντίζει για την ίδρυση και την επιβίωση τέτοιων σχολικών μονάδων. Διερωτώνται, λοιπόν, πολλοί γονείς τι θα κάνουν σε μια τέτοια περίπτωση. Η απάντηση και η συμβουλή μας είναι εξίσου κατηγορηματική: Στέλτε τα παιδιά σας στο σχολείο της γειτονιάς σας, γιατί δεν υπάρχει κανένας δάσκαλος, άξιος του ονόματός και της αποστολής του, που να μην θέλει τους μαθητές του να μορφωθούν Ελληνικά.

Ίσως, κάποτε, η ηγεσία μερικών σχολείων να μην είναι της απόλυτης εμπιστοσύνης και αρεσκείας μας. Ουδείς, όμως, αναντικατάστατος! Τους δασκάλους μας, όμως, θα πρέπει να τους συμπαρασχετόμαστε με κάθε ειλικρίνεια και στενή συνεργασία, να τους περιβάλλουμε με σοφική, σεβασμό και αγάπη, να τους ενισχύουμε κι ενθαρρύνουμε σε κάθε τους βήμα, ώστε να μπορέσουν και αυτοί να κάνουν την δουλειά τους απεριόριστοι από κάθε τυχόν πολιτική, κομματική και γενικά εξωεκπαιδευτική τοποθέτηση, κακία, μισαλλοδοξία ή και την μοχθηρία, κάποτε, ορισμένων ανδρών λόγου σχολικών επιτρόπων. Εκείνο δε που οφείλουν να έχουν υπ' όψη τους πάντοτε οι γονείς και να θέτουν ως απaráβτο στόχο των απαιτήσεών τους από τους δασκάλους και τους σχολικούς εφόρους είναι όχι απλώς να μάθουν τα παιδιά τους Ελληνικά, αλλά και να νιώθουν υπερήφανοι για την Ελληνική τους καταγωγή και ταυτότητα. Και θα τα μάθουν οπωσδήποτε όλα' αυτά φοιτώντας ανελλιπώς στο Ελληνικό Σχολείο είτε της Εκκλησίας είτε άλλων άριστα οργανωμένων Εκπαιδευτικών Φορέων της Ομογένειας, εφ' όσο, βέβαια, οι δάσκαλοι είναι οι κατάλληλοι, και εφ' όσο οι ίδιοι οι γονείς δείχνουν πραγματικό και συνεχές ενδιαφέρον για την Ελληνορθόδοξη μόρφωση των παιδιών τους.

Ημερήσια Ελληνορθόδοξα Σχολεία

Όσα αναφέραμε πιο πάνω αφορούν κατά κύριο λόγο τα Ελληνικά Σχολεία που λειτουργούν είτε τα απογεύματα τις καθημερινές για δύο περίπου ώρες, είτε το Σάββατο, πρωί ή απόγευμα, για τέσσερις ή και περισσότερες ώρες. Υπάρχουν, όμως, σήμερα και λειτουργούν κανονικά και με πολύ καλά αποτελέσματα, και δύο ημερήσια Ελληνορθόδοξα Σχολεία στην περιοχή του Μείζονος Λονδίνου. Αυτά είναι -κατά χρονολογικά σειρά ίδρυσής τους- η «Ελληνική Σχολή Λονδίνου» (Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο) της Ελληνικής Πρεσβείας με άμεση εξάρτηση, επάνδρωση και συντήρηση από την Ελληνική Πολιτεία, και το «Ελληνορθόδοξο Ομολογιακό Σχολείο 'Αγιος Κυπριανός» (Δημοτικό), το οποίο επιχορηγείται κι ελέγχεται, εκπαιδευτικά αλλά όχι διοικητικά, από τις Αγγλικές Εκπαιδευτικές Αρχές. Περιπτώ δε να τονίσουμε την πραγματικά πολύ μεγάλη σημασία που έχουν και τα δύο αυτά Ελληνορθόδοξα Εκπαιδευτήρια για την παροχή ουσιαστικής μόρφωσης στα Ελληνόπουλα της ξενιτιάς -και όχι απλώς επιμόρφωσης, όπως γίνεται στ' απογευματινά και τα σαββατιάνα Σχολεία της Ομογένειας. Γι' αυτό, άλλωστε, και καταβάλλονται συντονισμένες κι επιείγουσες προσπάθειες, με πρωτοστάτη πάντοτε την Ιερά Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, για την ίδρυση και άλλων τέτοιων Ελληνικών Ορθοδόξων Ομολογιακών Σχολείων σε περιοχές και Κοινότητες μας όπου κατοικούν συμπαγείς πληθυσμοί Ομογενών.

Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας

Πρόσφατα, επίσης, και με πρωτοβουλία της Ελληνικής Πρεσβείας Λονδίνου, καταβάλλεται προσπάθεια διδασκαλίας του μαθήματος των Νέων Ελληνικών με απώτερο στόχο την απόκτηση του λεγόμενου «Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας», κάτι δηλαδή παρόμοιο με τη διδασκαλία σε ξένους της Αγγλικής Γλώσσας, που προωθεί παγκόσμια το «Βρετανικό Συμβούλιο». Όπως, μάλιστα, πληροφορούμαστε, ήδη αρκετοί αγγλόφωνοι παρακολουθούν επιτυχώς τέτοια μαθήματα, ενώ παράλληλα ελπίζεται ότι και πολλοί αγγλόφωνοι Ομογενείς θα ενταχθούν σταδιακά σε τέτοιες τάξεις, αφού, μάλιστα, το Πιστοποιητικό αυτό εγκρίνεται επίσημα από το Ελληνικό Κράτος. Μια παρήγορη σκέψη, μάλιστα, στο σημείο αυτό είναι ότι τελικά το «Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας», με το εύρος των θεμάτων και της ύλης που

περιλαμβάνει στο πρόγραμμά του, θα υποκαταστήσει πλήρως το G.C.S.E. και το G.C.E Advanced Level, λαμβανομένου επίσης υπόψη ότι η κατοχή του Πιστοποιητικού αυτού αναγνωρίζεται πλήρως και από τις Βρετανικές Εκπαιδευτικές Αρχές ως προσόν για φοίτηση στα Ανώτατα Εκπαιδευτήρια της χώρας, επειδή θεωρείται ισοτίμο με το Γενικό Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης, Προχωρημένο Επίπεδο, και με το ανάλογο Γαλλικό Μπακαλαρεάτ, τα οποία αποτελούν απαραίτητα και υποχρεωτικό εφόδιο για πανεπιστημιακές σπουδές σε Ευρωπαϊκά και ανώτατα εκπαιδευτήρια άλλων χωρών του Δυτικού Κόσμου.

ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ

Ένας από τους λόγους που τα ημερήσια Σχολεία προσφέρουν μ' επιτυχία τα φώτα τους στους μαθητές και τις μαθήτριες που φοιτούν σ' αυτά είναι και το γεγονός ότι στεγάζονται σε σχολικά κτήρια, τα οποία προσαρμόζουν πλήρως στις ανάγκες και τους στόχους του Αναλυτικού τους Προγράμματος. Άρα και τα μη ημερήσια Σχολεία της Ομογένειας οφείλουν να θέτουν σαν μια από τις κύριες προτεραιότητές τους την απόκτηση ιδιόκτητων σχολικών κτηρίων για τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες. Τούτο, σε αρκετό βαθμό, το έχουν επιτύχει μερικές εκκλησιαστικές Κοινότητες τόσο στο Λονδίνο όσο και στην επαρχία. Όμως πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι τόσο η απόκτησή τους όσο και η κατάλληλη διαρρύθμισή τους απαιτούν πολλές και εν πολλοίς πολύ μεγάλες θυσίες από μέρους των τοπικών Κοινοτήτων, προκειμένου τα κτήρια αυτά να ελκύουν και όχι να απωθούν τα παιδιά που φοιτούν σ' αυτά. Και αυτό, δυστυχώς, δεν γίνεται πάντοτε είτε από έλλειψη πόρων είτε, τις περισσότερες φορές, από την ολιγωρία των Επιτρόπων των Σχολείων αυτών.

Εγχειρίδια Διδασκαλίας

Στα Αγγλικά Σχολεία, στα οποία φοιτά η μέγιστη πλειονότης των παιδιών της Ομογένειας, η επιλογή των αναγκαίων εγχειριδίων διδασκαλίας δεν επιβάλλεται άνωθεν, δηλαδή από το Υπουργείο Παιδείας της χώρας, αλλά επιφέρειται στον δάσκαλο και τη Διεύθυνση του Σχολείου, εφ' όσο, βέβαια, καλύπτεται η υποχρεωτική ύλη που προσδιορίζεται από το Υπουργείο. Τα πράγματα, λοιπόν, διαφέρουν πολύ στα δικά μας Σχολεία, τα οποία ακολουθούσαν μέχρι πρόσφατα την υποχρεωτική χρήση εγχειριδίων που αποστέλλονταν από τα Υπουργεία Παιδείας της Ελλάδος και της Κύπρου. Ευτυχώς η ανεδαφική και εκπαιδευτικά έωλη αυτή κατάσταση εγκαταλείπεται σιγά-σιγά, ο δε δάσκαλος δύναται σε μεγάλο βαθμό να επιλέξει ο ίδιος το πιο κατάλληλο -κατά τη γνώμη του- εγχειρίδιο για τα παιδιά που του εμπιστεύεται η Διεύθυνση του Σχολείου. Αυτό, όμως, είναι δικόπο μοχαίρι, επειδή τα εγχειρίδια ελληνομάθειας που κυκλοφορούν στην αγορά είναι αριθμητικά, αλλά και ποιοτικά, περιορισμένα, οπότε πολλοί δάσκαλοι καταφεύγουν σε πρόχειρες φωτοτυπίες ενός φύρδην-μίσγδην υλικού κάθε άλλο παρά επιμελημένου για τους καλύτερους σκοπούς των Σχολείων της Ομογένειας, είτε αυτά είναι ημερήσια είτε λειτουργούν τ' απογεύματα και τα Σάββατα. Συνεπώς κι εδώ διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο για την κατάλληλη επιλογή των ποιοτικά άριστων εγχειριδίων η πείρα, η ικανότητα, ο ενθουσιασμός και η αφοσίωση των δασκάλων μας.

ΕΚΚΛΗΣΗ

Γονείς Έλληνες! Γνωρίζω πόσο μοχθείτε καθημερινά για να εξασφαλίσετε στα παιδιά σας και στις οικογένειές σας την υλική εκείνη άνεση που πιθανό να στερηθήκατε σεις στα πρώτα βήματα της ζωής σας. Μην υποτιμάτε, όμως, και τα εφόδια εκείνα, με τα οποία σας είχαν προικίσει οι δικοί σας γονείς και χάρις στα οποία μπορούσατε να διαπερύνετε στη ζωή, δηλαδή την Εθνική και την Θρησκευτική συνείδηση, χωρίς την οποία ο άνθρωπος μετατρέπεται σε απλό αριθμό μιας άμορφης μάζας στερημένης από ευρύτερα ιδανικά, άπαιρσις, άνθρωπος, υλιστής και θλιβερό έρμαιο των καιρών και των περιστάσεων. Και τα εφόδια αυτά θα τα μεταλαμπαδεύσετε στα παιδιά σας και στις επερχόμενες γενεές των Ομογενών κρατώντας τους στενά δεμένους μέσα στην παρεμβολή των δίδυμων κιβωτών του Γένους: Την Ορθόδοξη Χριστιανική μας Πίστη και Παράδοση, και την Ελληνική μας Γλώσσα και Ιστορία.

Ομιλία κατά την χειροτονία του σε Πρεσβύτερον «Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον»

του Πρεσβυτέρου Ιουλιανού Ichim

Σεβασμιώτατε πατέρα μας,
Τίμιον πρεσβύτεριον,
αδερφοί χριστιανοί.

Όταν πρωτοήρθα σ' αυτή την ενορία, ο αγιογράφος του Ιερού Ναού άρχισε να ζωγραφίζει, μήπως συμπωματικά, την ωραϊότατη σκηνή της Πεντηκοστής, την οποία ολοκλήρωσε όχι πολλές μέρες πριν. Η Πεντηκοστή είναι ημέρα ίδρυσης της Εκκλησίας, στην οποία έλαβε χώρα η επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος στους 120 μαθητές (περιλαμβανομένων και των Αποστόλων) οπότε, σύμφωνα με τις Πράξεις των Αποστόλων, έλαβαν Άγιο Πνεύμα μιλώντας σε ξένες γλώσσες.

Σήμερα είναι μια ξεχωριστή και μοναδική μέρα για μένα. Σήμερα είναι η ημέρα της προσωπικής μου Πεντηκοστής. Κι αυτό γιατί σε λίγο, με τις ευχές Σας Σεβασμιώτατε, το Πανάγιο Πνεύμα, θα με καταστήσει πρεσβύτερο της Αγίας μας Εκκλησίας.

Γι' αυτό αισθάνομαι μεγάλο δέος! Θα λάβω το υπερμέγιστο αξίωμα της Ιεροσύνης! Δε θα αναλάβω μια οποιαδήποτε υπηρεσία, αλλά το μεγαλύτερο αξίωμα που μπορεί να δοθεί σε άνθρωπο. Ο θνητός και πεπερασμένος άνθρωπος μεταβάλλεται σε υπερφυσικό ον, στέκεται μεταξύ Ουρανού και γης και ως Ιερέας ανεβάζει τα της γης στον Ουρανό και κατεβάζει τα του Ουρανού στη γη, κατά την ώρα της Θείας Λειτουργίας!

Μου είναι αδύνατο να μη θυμηθώ τα λόγια του Αποστόλου των Εθνών Παύλου: «Τοιούτος ημίν έπρεπεν Αρχιερεύς, όσιος, άκακος, αμίαντος, κεχωρισμένος από των αμαρτωλών και υπηλτότερος των ουρανών». Ναι, έτσι πρέπει να είμαστε οι Ιερείς, εφόσον μετέχουμε στην αχειροσύνη του Χριστού.

Αδελφοί μου, κι εσείς περισσότερο Σεβασμιώτατε, σας παρακαλώ, εύχεσθε να μη φανώ ανόητος και αχάριστος απέναντι σ' αυτήν την ευεργεσία του Θεού που μου συμβαίνει σήμερα, έτσι ώστε να μην ξεπέσω όπως ο βασιλεύς Σαούλ.

Σήμερα ένας ακόμη Ιερέας πρόκειται να χειροτονηθεί. Όταν στην Εκκλησία χειροτονήται κληρικός, ακούμε τα αξιομνημόνευτα εκείνα λόγια: "Η θεία χάρις, η πάντοτε τα ασθενή θεραπεύουσα και τα ελλείποντα αναπληρούσα..." Αυτό θα πη πως δεν είναι οι ασθενείς και αμαρτωλοί άνθρωποι που τελούν τα θεία Μυστήρια, αλλά η χάρις του Θεού. Ο άγιος Πορφύριος, του οποίου η Εκκλησία σήμερα γιορτάζει την μνήμη, ήταν πρώτα ηθοποιός και για να χλευάση τους Χριστιανούς παρόστανε στη σκηνή του θεάτρου πως δεχόταν το βάπτισμα από έναν άλλο ηθοποιό, που έπαιζε το ρόλο του Επισκόπου.

Κι ενώ όλα αυτά γίνονταν για χλευασμό των Χριστιανών και σύμφωνα με την τάξη της Εκκλησίας, έξαφνα, όταν στο τέλος ο Πορφύριος εφώρεσε και τον λευκό χιτώνα, είδεν εμπρός του Αγγέλους του Θεού. Βρέθηκε στ' αλήθεια Χριστιανός και μαρτύρησε ομολογώντας τον Χριστό... Κάποιοι μπορεί να είναι ο έσχατος και ο ανταξιότερος όλων, αλλά με την χάρη του Αγίου Πνεύματος, που «τα ασθενή» θεραπεύει «και τα ελλείποντα αναπληρεί», θα αγιάζει τους πιστούς και θα τους απομακρύνει από τα θανατηφόρα δόγματα της αμαρτίας. Εξαιτίας αυτού, γνωρίζω πολύ καλά ότι θα με πολέμησει ο πονηρός για να κάμψει το ηθικό μου, έτσι ώστε να χάσω το ζήλο μου και να μη μπορώ να προφυλάξω το ποίμνιό μου απ' αυτόν. Ίσως βάλλει ανθρώπους να με κατηγορήσουν - ίσως άδικα πολλές φορές - ή να προσπαθήσει να μου εμπνεύσει διάφορα πάθη, όπως της φιλαργυρίας ή της ακηδίας. Δεν τον φοβάμαι όμως, γιατί ο Χριστός μάς έδειξε τον τρόπο που μπορούμε να τον νικήσουμε: την ταπεινοφροσύνη, τη μετάνοια και την προσευχή, αρετές που κατεξοχήν πρέπει να στολίζουν έναν Ιερέα.

Εύχεσθε, Δεσποτά μου, ποτέ να μη με αξιώσει ο Θεός να δω την Ιεροσύνη μου σα συνήθεια ή σαν μια οποιαδήποτε εργασία. Για το Μυστήριο της Ιεροσύνης, όσα κι αν πει κανείς είναι λίγα: γι' αυτό θα ήθελα να σταματήσω, αφού πρώτα ζητήσω συγχώρεση από Εσάς πρώτα, Δεσποτά μου, αν άθελά μου Σας στεναχώρησα σε κάτι, αλλά και να Σας ευχαριστήσω για όλη τη βοήθεια που μου προσφέρατε μέχρι τώρα.

Ευχαριστώ τον προϊστάμενο του Ιερού Ναού τον Αρχιμανδρίτη Σεραφεΐμ Παπαθανασίου και τον Πάτερα Ανδρέα Χατζησαββή που μου συμπαραστάθηκαν και με έμαθαν πολλά.

Ευχαριστώ τον Πρόεδρο της Ενορίας, τον κύριο Γεώργιο Καλλή και τα μέλη της επιτροπής.

Ευχαριστώ τους γονείς μου και τη διακόνισσά μου, η οποία με την συμπεριφορά της και την υπακοή της στάθηκε μέχρι τώρα άψογα απέναντί μου.

Σεβασμιώτατε, στέκεστε «εις τύπον και τόπον Χριστού». Όταν Σας βλέπουμε είναι σα να βλέπουμε τον ίδιο το Χριστό μας. Γι' αυτό, αν θέλετε, Σας παρακαλώ να μου απευθύνετε το, «ποίμαινε τα πρόβάτα μου.» Και στείλτε με να κηρύξω το Ευαγγέλιο, σύμφωνα με τα λόγια του Χριστού: «Πορευόμενοι δέ κηρύσσετε λέγοντες ότι ήγγικεν ή βασιλεία τών ούρανών. Ασθενούντας θεραπεύετε, λεπρούς καθαρίζετε, νεκρούς εγείρετε, δαιμόνια εκβάλλετε» δωρεάν έλάβατε, δωρεάν δότε.»

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Όνοματεπώνυμο: Ιουλιανός Ichim

Ημ /νία και τόπος γενν.: 24 Νοεμβρίου 1975, COMANESTI-Ρουμανία

Τηλέφωνο: 0044-07799877299

Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμος (26.08.2000)

Σπουδές:

1. Απόφοιτος τεχνικού λυκείου στο Buzau- Ρουμανία με ειδίκευση στις τηλεπικοινωνίες.
2. Απόφοιτος της Θεολογικής Σχολής Andrei Saguna στο SIBIU (Σιμπίου)- Ρουμανία (1996-2000)
3. Απόφοιτος του ετήσιου κύκλου εκμάθησης της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκη(2001-2002).
4. Βρίσκομαι στο τελευταίο έτος των μεταπτυχιακών σπουδών της

Θεολογικής Σχολής (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκη) με γνωστικό αντικείμενο-Δογματική, έχοντας ως επιβλέποντα καθηγητή τον κ. Δημήτριο Τσαλεγγίδη, με προοπτική να αρχίσω της διδακτορικής σπουδής.

- Χειροτονήθηκε διάκονος από το μακαριστό Μητροπολίτη Σερρών και Νιγρίτης κυρό Μάξιμο στις 8-06-2002, όπου υπηρέτησα στο Ι. Ναό Αγίου Αντωνίου.
- Μετά την κοίμηση του μακαριστού Μαξίμου μετατέθηκε οικεία βουλίσει στην Ιερά Μητρόπολη Σιδηροκάστρου ως αρχιδιάκονος όπου ήμουν διορισμένος στο Μητροπολιτικό Ναό Αγ. Γεωργίου, Σιδηρόκαστρο.

Γλώσσες: Ρουμανικά, Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά

Ομιλία του Διακόνου Βασιλείου Παπαβασιλείου Κατά την εις Πρεσβύτερον Χειροτονία του 1η Νοεμβρίου 2007 Ιερός Ναός Αγίων Κοσμά και Δαμιανού Gospel Oak, Λονδίνο

Σεβασμιώτατε,

Πέρασαν εννέα χρόνια από τότε που μου δώσατε την ευλογία σας να γίνω Ιερέας. Κοιτώ πίσω σ' αυτή την περίοδο με κατάπληξη και ευγνωμοσύνη για τις πολλές ευλογίες που μου έδωσε ο Θεός, μα και δεν αμφιβάλλω για το ότι έχει οδηγήσει τα βήματα μου όλα αυτά τα χρόνια. Συνειδητοποιώ σήμερα, περισσότερο από ποτέ, πόσο ωρίμασα και αναπτύχθηκα, ιδιαίτέρως τα τρία τελευταία χρόνια, κατά τα οποία υπηρετώ ως Διάκονος σας. Αυτά τα χρόνια με έχουν διαμορφώσει πάρα πολύ και γι' αυτό σας είμαι υπόχρεος, Σεβασμιώτατε. Η υπηρεσία μου ως Διακόνου σας και μέλους του προσωπικού σας με έχουν διδάξει πολλά για την Εκκλησία μας, την Αρχιεπισκοπή σας και, βέβαια, για τον ίδιο μου τον εαυτό. Και γι' αυτό το λόγο σας ευχαριστώ, Σεβασμιώτατε, για την ποιμαντική σας καθοδήγηση, την υπομονή και την καλοσύνη σας όλα αυτά τα χρόνια, αλλά και για την ευλογία σας να γίνω Κληρικός της Αρχιεπισκοπής μας.

Στην Πραγμάτεια του περί Ιεροσύνης, ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, τα 1600 έτη από την κοίμηση του οποίου εορτάζουμε εφέτος, λέγει ότι η ιεροσύνη είναι τόσο μεγάλη και υψηλή διακονία που όχι μόνον όλες οι γυναίκες θα έπρεπε να

αποχωρίσουν από αυτή αλλά και η μεγάλη πλειοψηφία των ανδρών. Τις τελευταίες μέρες ρωτώ τον εαυτό μου όχι μόνο γιατί δεν αρνήθηκα αυτό το καθήκον αλλά και γιατί έντονα το επεδίωξα. Η μόνη απάντηση που μπορώ να δώσω, όσο είναι δυνατό για έναν αμαρτωλό να γνωρίζει το θέλημα του Θεού, είναι πως το μόνο πράγμα για το οποίο είμαι σίγουρος για το θέλημα του Θεού για μένα είναι η Ιερωσύνη.

Ευλογήθηκα να έχω πολλούς καλούς φίλους και δασκάλους κατά τη διάρκεια της ζωής μου. Δεν θα τους αναφέρω όλους ονομαστικά, και ελπίζω να με συγχωρέσουν γι' αυτό, αλλά είμαι βαθύτατα υπόχρεος σε όλους. Νοιώθω, όμως, πως πρέπει να αναφέρω ιδιαίτέρως τους γονείς μου, τον αδελφό μου και τον πνευματικό μου πατέρα για την συνεχή υποστήριξη τους.

Παίρνω παρηγοριά από την ευχή της χειροτονίας, την οποία θα αναγνώσει σε λίγο ο Σεβασμιότατος: «Η Θεία Χάρις, η πάντοτε τα ασθενή θεραπεύουσα και τα ελλείποντα αναπληρούσα, προχειρίζεται τον ευλαβέστατον Διάκονον εις Πρεσβύτερον». Πολλές είναι οι πνευματικές μου αδυναμίες, και πολλές είναι οι ελλείψεις μου. Γι' αυτό ζητώ από όλους σας να προσευχηθείτε στον Θεό να με κάνει άξιο της μεγάλης και Θείας αποστολής της Ιερωσύνης.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο Πρεσβύτερος Βασίλειος Παπαβασιλείου γεννήθηκε στο Λονδίνο στις 3 Ιουνίου 1977. Τό 1999 παρακολούθησε μαθήματα Νέων Έλληνικών στο Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, στήν Ελλάδα. Τό 2004 πήρε τό πτυχίο της Θεολογικής Σχολής του ίδιου Πανεπιστημίου. Στις 26 Δεκεμβρίου 2004 χειροτονήθηκε Διάκονος στον Έλληνορθόδοξον Καθεδρικών Ναόν των Αγίων Πάντων, Camden Town Λονδίνου, από τόν Σεβασμιώτατον Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριον. Υπηρέτησε γιά τρία χρόνια ως Διάκονος του Αρχιεπισκόπου Γρηγορίου και ως Μέλος του Προσωπικού στά Γραφεία της Αρχιεπισκοπής. Τό

καλοκαίρι του 2007, πήρε Πτυχίο Βυζαντινής Μουσικής από την Σχολή Βυζαντινής και Εθνωπαϊκής Μουσικής της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, στο Wood Green του Λονδίνου. Τήν 1η Νοεμβρίου 2007 χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος στον Έλληνορθόδοξον Ναόν των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού, Gospel Oak Λονδίνου από τόν Αρχιεπίσκοπο Γρηγόριον. Επί του παρόντος σπουδάζει Κλασικήν Φιλολογίαν στο Πανεπιστήμιο Birkbeck του Λονδίνου, συνεχίζει δέ νά υπηρετεί ως Μέλος του Προσωπικού στά Γραφεία της Αρχιεπισκοπής και ταυτόχρονα ως έφημέριος στον Έλληνορθόδοξον Καθεδρικών Ναόν των Αγίων Πάντων, Camden Town Λονδίνου

Speech by Deacon Vassilios Papavassiliou On his ordination to the Priesthood

1st November 2007

The Greek Orthodox Church of Sts Cosmas & Damian, Gospel Oak, London

Your Eminence,

Nine years have passed since you first gave me your blessing to become a priest. I look back on that time with wonder and gratitude for the many blessings that God has poured upon me, and I have no doubt that God has guided my steps throughout those years. I realise now, more than ever, how much I have grown and developed in the last three years in particular, during which time I have served as your deacon. These have been very formative years, and for that I am largely indebted to you, Your Eminence. For serving as your deacon and a member of your staff has taught me a great deal about our Church, about our Archdiocese and indeed about myself. I therefore thank you, Your Eminence, for your pastoral guidance, patience and kindness throughout the years, and for giving me your blessing to become a priest of our Archdiocese.

In his Treatise on the Priesthood, St John Chrysostom, whose death 1600 years ago we commemorate this year, says that the priesthood is such a great and noble ministry that not only

should all women depart from the task, but also the vast majority of men. Over the past few days I have had to ask myself why I have not only refused to depart from the task, but have even keenly pursued it. The only answer I can give is that, as far as it is possible for a sinful man to know the will of God, the only thing that I have ever been certain is God's will for me is the priesthood.

I have been blessed to have many good friends and teachers throughout my life. I will not mention them all by name, for which I hope they will forgive me, but I am greatly indebted to them all. But I feel that I must single out for mention my parents, my brother, and my spiritual father for their continuous support.

I take comfort in the prayer of ordination that His Eminence will read in a few moments: "Divine grace, which always heals what is infirm and completes what is lacking ordains the most devout Deacon as Presbyter". Many are my spiritual infirmities, and many are the things I lack. I therefore ask you all to pray that God may make me truly worthy of the great and exalted ministry that is the priesthood.

Patriarchal Declaration For Christmas, 2007

+BARTHOLOMEW

**By the grace of God Archbishop of Constantinople,
New Rome And Ecumenical Patriarch**

To the Plenitude of the Church

Grace, mercy and peace

From the saviour Christ born in Bethlehem

**Christ is born, glorify Him;
Christ comes from heaven, meet Him.**

Beloved brothers and children in the Lord,

It is with great joy that our Church calls us to glorify God for His loving and personal presence on earth of Christ in divino-human hypostasis, being one of the three persons of the Holy Trinity.

We must, therefore, examine very carefully the true and life-giving significance of the incarnation of the Son and Word of God. For, first, it reveals to humanity that God is personal and is made manifest to us as personal, just as He has also created us as persons; second, it reveals to us that God embraces us with His love. These two events, the personhood and love of God, express fundamental truths of our faith, which of course we have heard about many times. Nevertheless, their impact upon our lives is not as great as it should be, inasmuch as many of us do neither experience Christ's brotherhood and His boundless love for us in a personal way, nor do we in turn return our love to Christ in order that, by sharing in His love, we may also share by grace in His other properties.

If others – who have not known Christ and, as a result, drown in their search for an impersonal being that they perceive as divine – are somewhat justified, we Orthodox Christians are not at all justified in pursuing such ways that lead to an impasse. For, instead of seeking God as person and approaching Him in the one who approach us, namely Jesus Christ, these deceived people desperately strive to become divine through their own powers, like Adam thought he could achieve by obeying the evil spirit. However, the true and personal God, who is known only through Jesus Christ – the one born in a manger out of love for us – promised us adoption and return to the bosom of the Father, as well as deification by grace through Christ. It is only through Christ that one may fulfill the universal human desire to transcend the corruption and isolation of an existence without love and the cultivation of communion among divine and human persons in love, which leads to eternity and incorruption.

Let us, therefore, turn the gaze of our hearts toward the newly born Jesus Christ in the manger, so that – by considering how much He loves us – we might love Him with all our heart, mind and being. It is only through the love of Jesus Christ that we may by grace become participants also in His divine nature,

just as through love He shared in our human nature. Anthropocentric efforts and thoughts, psychedelic states and ecstasy, together with similar non-Christian experiences do not lead to an encounter of the truly personal God of love, but to a deep and cold darkness, to the gloom of eternal destruction, as well as to a sense of complete and abysmal vacuum.

For this reason, beloved children in the Lord, love Jesus Christ, who out of love for us and for our salvation became human; come to know the communion of His love, with the Father and the Holy Spirit. Indeed, there is nothing sweeter than the love of the personal God.

The great herald of divine love is the one who identified God and love, namely St. John the Evangelist and Theologian, who pronounced the supreme uttering, that "God is love." After him, the great herald is St. Paul the Apostle, who love God to the end and who asked the fervent question: "Who can separate us from the love of Christ?" Neither sorrow nor sword, neither death nor any other love can be more powerful than our love for Christ. In remembrance of the words and loving works of St. Paul, and in celebration of two millennia since his birth, we declare the coming year 2008 as the year of the Apostle Paul.

We pray paternally and fervently that Jesus Christ, who was born in a manger out of love and for our salvation, may render our hearts as His manger, through the intercessions of His ever-Virgin Mother, as well as of our predecessor St. John Chrysostom, to whose memory we had dedicated this past year, together with the intercessions of another Patriarchal predecessor, St. Niphon, restorer and second founder of the Holy Patriarchal and Stavropegic Monastery of St. Dionysius on Mount Athos, which next year celebrates the 500th anniversary since his repose, as well as of Saints John and Paul the Apostles, par excellence heralds of God's love, but also of all the saints, so that He may reveal to everyone the person of His love.

We invoke upon all of you His grace and rich mercy. Merry Christmas; may the twelve days of Christmas be blessed; and may the New Year be spiritually and materially fruitful.

**Phanar, Christmas 2007
+ BARTHOLOMEW
Fervent supplicant for all to God**

ENCYCLICAL OF HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS OF THYATEIRA & GREAT BRITAIN ON THE FEAST OF THE NATIVITY OF CHRIST OUR SAVIOUR

Dearly Beloved Brothers and Sisters in the Lord,

Full of sacred joy I make this fervent and heartfelt address, imparting the blessings of the Church to all the Faithful of this historic and biblical eparchy of the Oecumenical Throne of Constantinople. I wish you health and the blessing of Christ Whose Birth we are celebrating. "Xairomen toinon...." Christians throughout the world are spiritually carried to the Holy Land of Bethlehem to join the Angels, Shepherds and Magi in worshipping the New-born Child, the Saviour and Redeemer of the world. Together with the hymn-writer of the Church, we repeat with sacred joy, "Deute idomen....": "We have followed where the star has lead with the Magi, the Kings of the East. There the angels sing without ceasing. Shepherds.... Saying, 'Glory in the highest to the One born today in the cave from the Virgin and Mother of God in Bethlehem of Judaea'".

Two thousand years have passed since the angelic hymn was heard in the meadows of Bethlehem of Judaea: "Glory to God in the highest, and on earth peace, good will among men". What took place then was that "great and strange wonder!...Parthenos..." It is this Mystery which Christians will celebrate once again this year and we will ask the New-born Christ to bless our lives, to grant us His grace in our works, to give peace to the world and to shelter us all under the wings of His love. Once again we will be assured that "God is with us! Understand O nations and submit, for God is with us". The Incarnation of Christ is a great turning point, or rather it is the great and unique event par excellence which was the cause of reconciliation and the bridge between God and Man which unites them together. And so man was now able and will always be able to ascend to heaven and become a sharer and participator in the love which the Trinity has for mankind. The author of the Christmas hymn worded it perfectly when he sang: "Episkepsato imas...." The truth is that "The Word became flesh and lived among us, and we have seen His glory, the glory of the Only-begotten of the Father, full of grace and truth". This "strange wonder" took place through the willing participation of humanity – the Virgin Mary, who became the "palace of the King of all" – that Christ, the God become man, the second Person of the Holy Trinity, may descend from above. As the hymn-writer so characteristically put it, "from the Virgin the Lord was born". It is this Holy Nativity that we Christians once again celebrate this year. We live in a world that is lit up by a thousand lights, but "these lights are not the light". Christ is the true Light which lights every man who comes into the world" and the light remains forever kindled, unwaning, unabated, never losing its illuminating

power and shining beauty. He came in to the world to give light and guidance to the human race to its eternal destination, as Christ Himself proclaimed: "I have come to bring light to the world, so that all who believe in me will not remain in darkness".?? The Just Symeon, when he took the Divine Child in his arms was filled with joy and exclaimed: "My eyes have seen your salvation which you have prepared before the face of all people". Christ is the true light – "a light of revelation to the nations and the glory of Your people, Israel".

Many took part in this great Mystery. Those people were led by Divine Providence to fulfil God's will. And so the Church honours the Forefathers of the Faith who became sacred tools of Divine Economy. "Dia touto to....", as St Chrysostom said. "Ougara...." This Faith and Tradition the Church has guarded as the apple of its eye ever since the Mystery of the Incarnation which brought joy and peace to the world took place, and the Church has never ceased to proclaim it until this very moment. And so, we too take part in this joy and hope and, like the Forefathers and the Christians of all ages, we pray and ask the New-born Christ to strength and deepen our faith that we may defend the Good News of Christmas. May He remain always among us, may He sanctify and renew humanity and re-fashion him in His Own image and likeness and make him a part of His Heavenly Kingdom.

During these holy days, we should make time to go to church and to pray and partake in the communion of the Most Pure Mysteries, that we may receive grace and the forgiveness of sins; that we may renew our living relationship with God the Word and become sharers of Divine Grace and partakers of the gifts of His love which was revealed to us in His Incarnation and His Profound Humility on the Cross. Only when we plough the depths of this mystical relationship of love, humility and sacrifice and of our spiritual communion with both God and man, that it may remain alive in our hearts, will we truly celebrate Christmas: "Oti naon agion eauto...." Then we will live moments of eternity, moments of love, moments of joy and hope – that joy and hope which filled the whole world and all creation: "The Only-begotten Son and Word of God", "tin agia nykta tis epi....". To Him belongs the Kingdom and the glory forever. Amen.

Christmas 2007

**Gregorios, Archbishop of
Thyateira & Great Britain.**

¹Chrysostom. In diem natalem PG 49:351

²Christmas Orthos, 1st Kathisma

³Luke 1:14

⁴Christmas Aposticha 1stg Sticheron

⁵Isaiah 8:10

⁶Ephesians 1:9-10

⁷Christmas Exapostilarion

⁸John 1:14

⁹Veritis

¹⁰John 1:14

¹¹John 1:9

¹²Luke 2:30-31

¹³Chrysostom. In diem natalem PG 49:353

¹⁴Chrysostom, ibid PG 49:359

¹⁵Luke 27

ADDRESS OF HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN TO THE MEETING OF CLERGY AND LAITY OF THE EPISCOPAL VICARIATE OF GREAT BRITAIN AND IRELAND OF THE EXARCHATE OF THE ECUMENICAL PATRIARCHATE: ARCHDIOCESE OF ORTHODOX PARISHES OF RUSSIAN TRADITION IN WESTERN EUROPE ON 1st DECEMBER 2007

**Dear Colleague and Brother-in-Christ, Bishop Basil,
Reverend Fathers and co-workers in the Vineyard
of the Lord,**

**Dear Brothers and Sisters in Christ, members of
the Episcopal Vicariate led by Bishop Basil of
Amphipolis.**

It is a great pleasure and joy for me to be here with you today, a few weeks before we celebrate our Lord's Birthday. I greet you in peace and with love and honour in Christ our Lord, in Whose Name you are gathered here today to study and evaluate your ministry, to reflect on your high calling, to pray together and ask for the Grace of our Lord Jesus Christ, the love of God the Father and the Fellowship of the Holy Spirit in your spiritual journey, in which you are called upon to glorify and give witness to God in His Vineyard.

I always remember and pray for your progress and well-being, following the creation of this Vicariate of the Archdiocese of Orthodox Parishes of Russian Tradition in Western Europe, which is an part of our Mother Church (the Oecumenical Patriarchate of Constantinople) and which is led by Bishop Basil of Amphipolis. I admire your courage, your efforts and your spiritual struggle to go forward in accordance with the eternal plans of God, Who is the Head of the Church and its High Priest and Good Shepherd, Who looks after His sheep in wisdom and with godly care.

I am confident that the Holy Spirit, the Spirit of Truth, Who is 'present everywhere, filling all things, the Treasury of blessings and Giver of life', Who will guide and strengthen your spirit and mind. He gives to His Church all that is necessary to sustain it, sanctify and redeem it, and sustain it, that this same Spirit of Truth will guide you accordingly so that you fulfil your great calling for His honour and glory. In concord and committed to co-operation and truth, aware of the sacrifices you are called upon to make and with strength and courage, you must continue your efforts in this good cause. This same Spirit will accompany you as, with hope and deep faith, you persevere in your efforts and

work for the Church and for the Vicariate to which you have been entrusted, and of which you are members and pastors, to be worthy tools for the fulfilment of your mission in this life.

However, do not forget that you belong to the Great Church of Christ, the Oecumenical Patriarchate of Constantinople, the Church in Captivity (as it was referred to by an Anglican writer of the last century but something which is equally true today). Let us not forget that the Oecumenical Patriarchate is the centre of unity and concord within the worldwide Orthodox Church. At the same time, you must feel proud to be a part of the great family of Orthodox Autocephalous Churches that extends throughout the world. Do not forget that you are not alone. Supporting you and with you, there are millions of Christians who proclaim the same Faith, the same ALord, the same New-born Child of Bethlehem in Judaea, Whose Nativity (God willing) we shall be celebrating in a few weeks' time.

I am confident that the Son of God, Who became Man to guide us to the heavens, that this same Lord and Saviour will guide you all and bless your families, your work, your noble dreams and plans for His glory. Have confidence in Him and be sure that He will also protect you and guide you and those with whom you are in dispute, so that together you will co-operate and work in a spirit of reconciliation so as to find ways of resolving the outstanding problems you face and which sadden your hearts and trouble your minds and which hurts the Orthodox Christian family.

I take this opportunity to wholeheartedly congratulate you for your patience, for your hard work in the Vineyard of the Lord, and for your optimistic outlook for a better future; and I pray for a spirit of reconciliation and fairness in the outstanding problems that you are confronting. However, we must not forget that we can only solve our differences and problems in this life with mutual respect, love and the spirit of understanding and co-operation.

I pray for you all and wish you a very happy and blessed Christmas and a peaceful and joyous New Year 2008. Amen.

ADDRESS OF HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS OF
THYATEIRA AND GREAT BRITAIN
DELIVERED IN THE CHAPEL OF ST. CHRISTOPHER
AT THE GREAT ORMOND STREET HOSPITAL FOR SICK CHILDREN
TO THE CHILDREN, THEIR PARENTS AND THE ANCILLARY STAFF
ON 3rd DECEMBER 2007

Dear Children, parents, doctors and nurses, staff and Brothers and Sisters in Christ,

I have come to visit you today at this world-famous hospital, to greet you all and to wish you a peaceful and blessed Christmas and health and every happiness throughout the forthcoming New Year.

I know that many children and young people come here each year in the hope of finding their health, to be cured of their illnesses and so return home well and happy. In particular, I greet those children and their parents who come from Greece and Cyprus and I wish you well. I assure you of my sympathy and concern and that I always have you in my prayers and thoughts. The Church shows great concern for those who are afflicted and in need and always prays for the sick, the suffering, those in prison, as well as for all those who travel and all those who are strangers in a foreign land. Needless-to-say, the sick and strangers are sacred beings and for this reason civilised countries make special provision for them. Our Lord Jesus Christ refers to them and, when He was among us two thousand years ago, He spoke of the Christian's duty to visit the sick and those in prison and of giving hospitality to the stranger [cf. Matt. 25 : 35-36]. As the New Testament reminds us, Christ's life was characterised by His 'doing good and healing all that were oppressed' [Acts 10 : 38].

Children were always important to Jesus; and, when children were brought to Him for Him to bless, He said (in a phrase that has echoed over the centuries), "Suffer little children ... to come unto me; for of such is the kingdom of heaven" [Matt. 19 : 14]. He also said (referring to a child), "Except ye be converted and become as little children, ye shall not enter into the kingdom of heaven. Whosoever therefore shall humble himself as this little child, the same is greatest in the kingdom of heaven" [Matt. 18 : 3-4].

Needless-to-say, caring for sick and suffering children is not only a duty but both a joy and a great lesson. As Christians, we pray for all those who are sick; and, in particular, for those children and young people who suffer – knowing that, together with them, entire families suffer. You have a very heavy cross. Pain and sickness is a very heavy cross for you, your family and your relatives and friends, as well as for your church, your country and society in general. For this reason, civilised societies establish hospitals and train people to look after our sick brothers and sisters in Christ. We are your brothers and sisters in Christ, Who cares about you and shares your pains, your concerns and anxieties. So, do not lose faith and your hope in a better

life.

In this context, I should like to take this opportunity to extend my thanks and gratitude to the staff, doctors and nurses and all those working in the different disciplines and specialised fields at this great and historic hospital which for more than 150 years has laboured for the improvement and betterment of child health; and which, as you will know, has this beautiful chapel at its centre where we can pray and find spiritual comfort and succour.

I welcome you all here today – so many faithful people who visit those children who are sick and support them with your practical love. I am particularly grateful to the hospital's Anglican chaplain, to Father Athenagoras Athanasiou the recognised Orthodox Chaplain, and to all those others who have made my visit here today possible. I should also like to pay an especial tribute to Mrs. Eva A Hadjimamas, on account of her many years of dedication to the sick children who come to this hospital and to the needs of their families.

In a few weeks' time, all Christians will be celebrating the Birthday of Jesus Christ, the Son of God, Who for us and for our salvation took on human flesh; and, together with it, He took on our sins, our weaknesses and sicknesses. For this reason, we call on the Name of Jesus (which means, God is generous; or, God saves) and refer to him as Emmanuel (which means, God with us). He came on earth in the form of a man and He remains with us, within the Church, to bless us, to redeem and sanctify us, to make us heirs of His kingdom and members of His Body (that is to say, the Church). For this reason, we bear the cross of sickness with patience and dignity, with hope and in faith. We believe that He will be always with us, to support us, comfort us and strengthen our morale and trust in Him, and that the sun will rise on better days for us and our families.

In these festive days of Christmas, I especially remember you all and I wish you well. I am confident that the New-born Child of Bethlehem will visit us all. In particular, that He will visit the hospitals, that He will visit the sick whether they be children, men or women, the captives and all those in need. I am sure that Christ will visit our homes and bless our families and the food on our tables; that He will heal us all of our sufferings, whether they be mental, bodily or spiritual afflictions. He will certainly visit this hospital and see you all and overshadow everybody with His saving grace, healing us and filling our hearts and minds with His eternal light, joy and happiness, for our health and for peace – now and always. Amen.

I wish you all a Happy and blessed Christmas and a peaceful and Joyous New Year.

AN ADDRESS OF HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN TO MRS JOAN RYAN CO-ORDINATOR./ REPRESENTATIVE OF THE PRIME MINISTER OF THE UNITED KINGDOM FOR THE CYPRUS PROBLEM

Monday, 3rd December 2007, Thyateira House

Dear Madam,

I welcome you this evening to Thyateira House, the Headquarters and Administrative Centre of the Greek Orthodox Eparchy of the Oecumenical Patriarchate of Constantinople in these Islands. You are in a house which belongs to, and is an extension of, the prime See of Orthodox Christianity which, for the last seventeen centuries, has worked continuously for the promulgation of the Gospel, the stability and progress of the Churches of God and their unity, the protection of human rights and dignity, and the maintenance of peace among men and women throughout the world. The Oecumenical Patriarchate today is confronted by many difficulties and is ceaselessly subjected to severe constraints by the authorities of that country. But this is not the time to discuss such a matter – a matter for which all civilised countries should work together diligently in order to help the Oecumenical Patriarchate and all Christians living in that country – to operate freely, to carry out their sacred ministry with dignity without interference or suppression from the authorities of the country in which they find themselves.

I refer to this since the Archdiocese of Thyateira, which ministers in the United Kingdom and Ireland, is under the spiritual and canonical jurisdiction of the Oecumenical Patriarchate of Constantinople. As you know well, the Greek Orthodox have been living and taking up residence in this country for almost two centuries. In more recent decades, a great many of them have come from the island of Cyprus, which was under British rule from 1878 until 1960. They belong to the Greek Orthodox Church and as such are members of this Archdiocese. Of course, at the same time, a large number of Turkish Muslim Cypriots also settled in this country. Many of them are here because of the Cyprus Problem, meaning the invasion of Cyprus by Turkish troops in 1974. This sad and inhuman event radically altered the lives of Greek and Turkish Cypriots. They had been literally forced out of their villages and homes and many of them have been compelled to settle abroad in big cities and large towns seeking employment and better living conditions for their families and dependants. Those who remained in Cyprus did so only through hard work and many sacrifices. Notwithstanding, the Cypriot Government, together with the assistance of other countries, has managed to improve its economy and has achieved a high standard of living for its people. The Cyprus Problem has yet to be resolved, but the E.U., the U.N and the British and United States Governments are working hard to find a solution, but the situation remains the same. I do not wish now to recall the events of the past, but it is truly disturbing that no satisfactory solution to the Cyprus problem has yet been found, and I do wonder whether a solution will be possible unless Turkey shows some willingness to compromise in order to achieve a just and viable solution. You know as well as I do that there are many difficulties and misunderstandings between the two parties. The Greek Cypriots are very concerned for their future and that of their island, since forty three thousand Turkish military troops occupy it, and so they are frustrated that they have not seen any progress. Our churches have been abandoned and in many cases demolished and the Turkish Authorities in the north of the Island have shown no concern for

maintaining and renovating those holy places. It seems that these churches have been deliberately left in ruins in the hope that they will be forgotten about in the not-too-distant future. I do not wish to repeat things which you must have heard countless times; but I feel that these things deserve to be mentioned and that you and the British Government ought to listen to our plea and do your best to find a satisfactory solution to the Cyprus Problem. Like many other Greek Cypriots in the U.K., I come from an occupied area of the island. I have not been there since the invasion, but many who have been have told me of their disappointment and sorrow at the way our villages, our holy places of worship and our cemeteries have been treated by the occupying forces.

I welcome you once again and I thank you for being with us this evening to share the hospitality that we have to offer you. I have not invited many guests this evening, apart from Mr Marios Minaides, a prominent member of our Archdiocese. Also with us this evening is the Right Reverend Bishop Athanasios of Tropaeou, who also holds the office of Chancellor in this Archdiocese. Both of them work hard with other Communities for the Greek Orthodox People in this country and we all deeply appreciate what you and the British Government are trying to do for peace in Cyprus. All of us hold the present Prime Minister of the United Kingdom in great esteem, and see him as a man of great Christian convictions; and I am confident that he will prove to be a great leader of this country. He has appointed you as his government's representative to deal with the issue which concerns so many British Cypriots who are living in their thousands in this hospitable country, and especially in the Greater London area. These are hard-working and family people and they try their best to prove themselves citizens worthy of the hospitality, dignity and civil rights that they enjoy here. I am sure that you will do your best to reconcile the misunderstandings which exist between the leaders of our country and will, in a constructive way, help your government to take the initiative to assist and encourage dialogue until a mutually acceptable agreement is reached. I think that you know what is beneficial for those concerned and that you will do your best to make your mark on the progress and outcome of this work. Many British Cypriots who live here are members of your Constituency, and naturally, they are worried about the future of their beloved island. Bear in mind that Cyprus has been a Christian country since the time of the Apostles. Since you are a Christian and a member of the Roman Catholic Church with which we Orthodox have so much in common and with which we are in a continuous dialogue for our re-unification, I am sure that you understand our concerns and fears – fears which have increased since the declaration of the President of Turkey that Christians and Muslims in Cyprus can not live together, although he knows full well that since Muslims settled there in 1571, they lived in peace with the Christians of Cyprus until the Turkish invasion of the island in 1974.

We therefore pray that you will exert your influence over those who oppose the re-unification of Cyprus, so that this divided island may soon be restored to its people, that peace may heal the conflict that has rendered Cyprus in two, and that all the people of Cyprus may live in peace and prosperity to the benefit of all.

AN ADDRESS OF HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN AT THE FUNERAL SERVICE OF DIANA SOPHOKLEIDIS 14th DECEMBER 2007

Dear Brothers and Sisters in Christ,

We are here today in this holy place to pray for the repose of the soul and the body of DIANA the wife of Haris Sophokleidis and the mother of their children and grandmother to their grandchildren.

The funeral has taken place as a joint service – in accordance with the rite of the Church of England and that of the Greek Orthodox Church. All the prayers have been addressed to the Creator and the Incarnate Son of the Triune God, our Lord Jesus Christ, our Redeemer and Saviour, Whose Birth we are preparing to commemorate in a few days' time.

It was during these days of festive preparation that Almighty God chose to recall Diana Sophokleidis from this earthly and temporal life to that which is permanent and eternal. This year, she will not be celebrating with her beloved husband and their children and grandchildren, with her friends and relatives, as she has been used to do. This year, she will be with the angels and the cloud of the Friends of God. She will join her parents and all those of her relatives who have preceded her.

But you, her family and friends, will miss her. It is natural that we should miss those whom we love and to whom we have been related in this life. This separation is, humanly speaking, a very harsh experience. The Hymnographer of the Orthodox Church vividly describes this unique, mysterious separation of those who have departed this life and then struggle to remain with their beloved ones, when he writes "Alas, what an ordeal the soul endures once separated from the body! Alas, what tears then, and there is none to pity her! She turns towards the Angels, her entreaty is without effect; she stretches out her hands to men, she has none to help."

This is part of the mystery of death, which someday we will

experience with the death of our friends, of our fellow human beings, of our beloved ones – as in the case of the late Diana, of blessed memory.

For this reason, St. Paul (writing to the Christians of Thessalonica almost two thousand years ago) advises them not to lose hope in God. And in a unique way, he tried to explain this to them, assuring them that they will meet again. I am sure that Diana lived and died with this hope and faith; and in that faith she joined her life to that of Haris Sophokleidis, together with whom she journeyed happily for so many decades on this earth. They were blessed with three children and enjoyed seeing their seven grandchildren growing up.

So, we are here today to celebrate this union and her life. We are here today to give thanks to the Triune God for the life of Diana Sophokleidis, who passed away peacefully, having reached the biblical age – since, in accordance with the Bible, the years of man are seventy. If they are in authority and their service is needed for the well-being of society, then they can endure to eighty years. However, the years after eighty are those of toil and pain. I think that Diana had finished her duties on this earth, she had completed the 'book' of her life and she hurried to meet her Creator, to rest in peace and in the expectation of her reward from our Lord and Saviour Who has assured us that 'those who believe in Me will have eternal life'.

We pray for the repose of the Soul and Body of Diana and we entrust her to the memory of her Creator as she always did in her earthly life. We express our sympathy to our friend and co-worker, Haris Sophokleidis, and to his family, his children and grandchildren, and to the wider family, and we assure you of our prayers, and love and honour.

May the memory of Diana Sophokleidis be eternal. Amen.

ADDRESS OF HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN AT THE FUNERAL OF ROGER TAVENER, HELD IN THE CHAPEL OF THYATEIRA HOUSE ON FRIDAY, 21st DECEMBER 2007

Dear Brothers and Sisters in Christ,

On this special and unique occasion for Roger Tavener and his family, I would like to say a few words of condolence and sympathy – both on the death of Roger and the illness of his brother, John.

During these days, we are preparing to celebrate the great feast of the Birth of our Lord and Saviour Jesus Christ – and Roger will not be with us, with his family and friends. He has been recalled by his Creator to meet his parents and his other relatives in person; and we grieve because his robust and caring personality is no longer with us. On the other hand, we feel happiness that finally he is at rest and is freed from all his earthly pains and concerns.

It is sad that John is not here with us today to greet his brother and embrace him in accordance with the Orthodox Christian tradition, thereby expressing his love and feelings towards his beloved brother, and say farewell to him. All of us pray for John and for his speedy restoration to health and activity so that he can continue looking after his beloved wife and children, who need him so badly.

The funeral service of the Orthodox Church is one of mixed emotions. There is the element of joy and the element of sadness. There is sadness because we have lost a member of our family – a friend and human being. We grieve because we see a human

being losing his beauty, his energy, his movement and his human dignity. The soul has abandoned the body and has gone to meet its Creator; and the body will return to the earth from whence it came (in accordance with the Biblical understanding of the Creation of Man). But, in a certain way (as I have said), we are also happy because our friend suffered and needed peace and healing of his soul and body. It is well-known that he was a restless soul, and now he has found that rest which he so desired. Only union with God will give us rest and joy and happiness.

So, in the funeral service, we repeat, Lord, give rest to Your servant and make him worthy to share in Your Kingdom and there be able to meet Your friends, all those who died in faith, trusting in the charitable and merciful Triune God. For this reason, St. Paul (writing to the Christians of Thessalonica almost two thousand years ago) advised them to have hope in the Lord and not to grieve, as did those who had no faith (cf. 1 Thess. 4 : 13). Roger had faith. He had a very deep and strong faith in the Lord. He had his doubts and spiritual difficulties in this life. He had his weaknesses – just as each one of us has. But he was a very spiritual person; and I am sure that the Almighty and Merciful God will welcome him into His charitable company and give him that rest which he so desired.

May our Lord and Saviour give Roger rest in a place of green pasture, in a place of joy, in a place where there is no sorrow or pain but an eternal and peaceful life. Amen.

ΕΠΑΦΕΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Νοέμβριος 2007

1. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό των Αγίων Αναργύρων Κοσμά καί Δαμιανού, Gospel Oak Λονδίνου, χειροτόνησε δε σε Πρεσβύτερο τον Διάκονο Βασίλειο Παπαβασιλείου καί στη συνέχεια παρεκάθησε σε Γεύμα που παρέθεσε η Κοινότητα.
2. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο π. Γεώργιος Ζαφειράκος, η Παναγιώτα Γοριδάρη, ο Μιλτιάδης Σκούταρης, και ο Steve Higgins.
3. Το βράδυ παρακολούθησε το κονσέρτο της Άννας Βίσσου και στη συνέχεια παρεκάθησε στην ετήσια κοινωνική εκδήλωση της Φιλοπώχου Αδελφότητας του Καθεδρικού Ναού Απ. Ανδρέου, Kentish Town σε κεντρικό ξενοδοχείο του Λονδίνου.
4. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννου Βαπτιστού, Wightman Road Βορείου Λονδίνου, χειροτόνησε δε σε Πρεσβύτερο τον Διάκονο Ιουλιανό Ichim και στη συνέχεια παρεκάθησε σε Γεύμα που παρέθεσε η Κοινότητα. Το απόγευμα τέλεσε επιμνημόσυνη δέηση στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής για την Αριέττα Σ. Λιβανού και την Χριστίνα Ωνάση. Το βράδυ παρακολούθησε διάλεξη, με θέμα «Θρησκεία και Επιστήμη» στους χώρους της Κοινότητας Αγίου Παντελεήμονος, Harrow και Περικώρων.
5. Τέλεσε την νεκρώσιμη Ακολουθία για την Σουζάνα Φ. Παπαφώτη, στον Καθεδρικό Ναό Γενεσίου Θεοτόκου, Camberwell Νοτίου Λονδίνου. Το βράδυ παρακολούθησε διάλεξη της Υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδας Δώρας Μπακογιάννη, στο London School of Economics, και στη συνέχεια παρεκάθησε στο Δείπνο που δόθηκε προς τιμήν της.
6. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά η Χάρις Μανουσάκη, ο Αρχιμανδρίτης Χριστόδουλος Περασόπουλος συνοδευόμενος από τον Αρχιμανδρίτη Νεκτάριο Σπύρου, ο π. Ιωσήφ Παλιούρας, και ο δικηγόρος Κύπρος Νίκολας.
7. Το βράδυ παρεκάθησε σε Δείπνο πού δόθηκε από το Διεθνές Ναυτιλιακό Forum σε κεντρικό ξενοδοχείο του Λονδίνου.
8. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχών, Margate, όπου και παρεκάθησε σε Γεύμα. Το απόγευμα παρέστη σε εκδήλωση προς τιμήν του Αγγλικανού Canon Andrew White, στο Middle Temple Hall, που οργανώθηκε από τον Λόρδο Woolf of Barnes.
11. Παρέστη στην ετήσια «Τελετή Μνήμης» στο Κενοτάφιο του Whitehall, και στη συνέχεια παρεκάθησε σε Γεύμα στην οικία του Αγγλικανού Επισκόπου του Λονδίνου. Το βράδυ παρέστη στην ετήσια Κοινωνική Εκδήλωση της Κοινότητας Αγίου Παντελεήμονος Harrow και Περικώρων.
12. Προήδρευσε συνεδρία, στους χώρους της Κοινότητας Αποστόλου Βαρνάβα, των συγγραφέων του εβδομαδιαίου Κηρύγματος που εκδίδει η Αρχιεπισκοπή. Το βράδυ παρέθεσε Δείπνο προς τιμήν του αποχωρούντος Υπατου Αρμοστή της Κύπρου, Γιώργου Ιακώβου και της συζύγου του, στους χώρους της Κοινότητας Αποστόλου Βαρνάβα, Wood Green.
13. Τον επισκέφθηκαν το ζεύγος Τηλεμάχου και Χρυστάλας Φωτίου μετά της θυγατρός τους Σωτηρούλας. Στη συνέχεια τέλεσε την Επιμνημόσυνη Δέηση για την Πριγκίπισσα Αικατερίνη της Ελλάδας και Δανίας, στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου. Το βράδυ παρακολούθησε την ομιλία του Επισκόπου Κυανένων Χρυσοστόμου στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Edmonton Λονδίνου με θέμα «Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος ως Ποιμένας και Ιεροκήρυκας».
14. Παρεκάθησε σε Γεύμα, που οργάνωσε ο Αγγλο-Ελληνικός Σύνδεσμος προς ενίσχυση του Ιδρύματος «The Shooting Star Children's Hospice».
15. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Διονύσιος Παπαδόπουλος, Δώρος Παρτασίδης και ο Επίσκοπος Αμφιπόλεως Βασίλειος. Το βράδυ παρεκάθησε σε Δείπνο στην οικία του Υπάτου Αρμοστή της Κύπρου.
16. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Ερασμία και Πανδώρα Χρίστη, και οι Ξενοφών Πρωτοπαπάς και Ζήνων Μούσκας με τους οποίους παρεκάθησε σε Γεύμα σε κεντρικό ξενοδοχείο του Λονδίνου.
17. Μετέβη στην πόλη Leyland της Βορείου Αγγλίας, όπου παρεκάθησε σε Δείπνο στην οικία του ζεύγους Gregory Baker.
18. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον νεοαποκτηθέντα Ιερόν Ναό των Αγίων Αποστόλων, Leyland, όπου και παρεκάθησε σε Γεύμα που παρέθεσε η Κοινότητα.
19. Παρέστη σε τελετή στο Westminster Abbey, που οργανώθηκε για να τιμηθεί η Εξηκοστή Επέτειος των γάμων της Βασίλισσας Ελισάβετ και του Πρίγκηπος Φιλίππου. Αργότερα τον επισκέφθηκε στην Αρχιεπισκοπή η Άννα Παντελίδου και, στην

συνέχεια, παρακολούθησε διάλεξη του Καθηγητή Πέτρου Γ. Θέμελη με θέμα «Η Αγορά στην Αρχαία Μεσσήνη» που δόθηκε στο King's College του Λονδίνου, παρεκάθησε δε και στο Δείπνο που ακολούθησε.

20. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Αρχιεπίσκοπος Εφραίμ Lash και ο Επίσκοπος Αμφιπόλεως Βασίλειος. Το βράδυ παρακολούθησε διάλεξη στο Ινστιτούτο St. Bride του Λονδίνου με θέμα «Άθως και Δύση: Βενεδικτίνοι, Σταυροφόροι και Φιλόσοφοι», που δόθηκε από τον Δρα Marcus Plesled, και οργανώθηκε από τους «Φίλους του Αγίου Όρους».
21. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου.
22. Παρεκάθησε σε γεύμα στην Αρχιεπισκοπή με τον Σέρβο Πρωτοπρεσβύτερο Milun Kostic και τούς Αντώνη Γερολέμου και Χρήστο Μελωδία.
23. Μετέβη στην πόλη Plymouth.
24. Παρέστη στην τελετή Αγιασμού της αναπαλαιωθείσας Αγγλικανικής Εκκλησίας του Αγίου Πέτρου, Plymouth, όπου και παρεκάθησε σε Γεύμα. Το απόγευμα τέλεσε Μέγαν Εσπερινό στον Ελληνικό Ορθόδοξο Ναό των Αγίων Δημητρίου και Νικήτα, Plymouth.
29. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Σέργιος Ζαχαριάδης, Λαυρέντιος Ferrinho, και Μέλη της Κυπριακής Εκπαιδευτικής Αποστολής (με τούς οποίους παρεκάθησε σε Γεύμα). Τό βράδυ τέλεσε Μέγαν Εσπερινό στον Καθεδρικό Ναό Αποστόλου Ανδρέα, Kentish Town Λονδίνου.
30. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερόν Καθεδρικό Ναό Αποστόλου Ανδρέα, Kentish Town Λονδίνου, όπου και παρεκάθησε σε Γεύμα.

Δεκέμβριος 2007

1. Παρακολούθησε και προσφώνησε το Συνέδριο των Ορθόδοξων που ακολουθούν το Ρωσικόν Πρότυπον και ανήκουν στην Επισκοπή Αμφιπόλεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου, που έγινε στον Ιερό Ναό Αγίου Ανδρέα, Holborn. Το βράδυ ευλόγησε τους αρραβώνες του Πόλυ Πολυκάρπου και της Βασιλικής Λεμονάρη, παρεκάθησε δε στη συνέχεια στο Δείπνο που δόθηκε από τους γονείς τους.
2. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου και Αποστόλου Ανδρέα, Birmingham, όπου και παρεκάθησε σε Γεύμα.

3. Το πρωί τον επισκέφθηκε την Αρχιεπισκοπή ο Αρχιμανδρίτης Ιερόθεος Καλογερόπουλος. Στη συνέχεια επισκέφθηκε το Νοσοκομείο Παίδων Great Ormond Street, και το βράδυ παρέθεσε Δείπνο στην Αρχιεπισκοπή προς τιμήν της Βουλευτού του Enfield North, Joan Ryan.
4. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό των Αγίων Βαρβάρας, Φανουρίου και Παύλου, Southend-on-Sea, όπου και παρεκάθησε σε Γεύμα. Το βράδυ προήδρευσε συνεδρίας των Κηδεμόνων (Trustees) της Αρχιεπισκοπής και, στή συνέχεια, ανεχώρησε αεροπορικώς για την Κύπρο μέσω Αθηνών.
5. Τέλεσε την νεκρώσιμη Ακολουθία για τον Γεώργιο Γιώρκα στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στα Κάτω Πολεμίδια Λεμεσού, και στον ενταφιασμό του νεκρού. Στη συνέχεια παρεκάθησε σε Γεύμα στην οικία της θυγατρός του αποβιώσαντος.
6. Μετέβη στη Λευκωσία όπου επισκέφθηκε τις οικίες του αδελφού του, Παναγιώτη Θεοχάρους, και της ανεψιάς του, Μαρίας Ηλιά.
7. Επέστρεψε από την Κύπρο το βράδυ.
8. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Μανώλης Σταυριανάκης και Επαμεινώνδας Αλυπραντής και οι Ευάγγελος και Μαρία Κριτικού. Στη συνέχεια τέλεσε επιμνημόσυνη δέηση στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής για τον Γεώργιο Παρασκευαΐδη.
9. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου, Liverpool, προήδρευσε δε, στην συνέχεια, συνεδρίας της Εκκλησιαστικής Επιτροπής της Κοινότητας, και ακολούθως παρεκάθησε σε Γεύμα.
10. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Στέλιος Ευαγγέλου και η Δρ. Μαρία Βασιλειάδου. Το βράδυ παρακολούθησε διάλεξη, στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου, του Κωνσταντίνου Σβωλόπουλου για τον Κωνσταντίνο Καραμανλή.
11. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Υπατος Αρμοστής της Κύπρου Γιώργος Ιακώβου, ο Επίσκοπος Αμφιπόλεως Βασίλειος και ο π. Αλέξανδρος Φωστηρόπουλος, ο James Heywood, και ο καθηγητής Γεώργιος Μπαμπινιώτης. Το απόγευμα επισκέφθηκε την οικία του Δρος Serif Habib στο Cambridge, όπου και παρεκάθησε σε Δείπνο.
12. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό Αγίου Σπυρίδωνα, Great Yarmouth, όπου παρεκάθησε σε Γεύμα. Στη συνέχεια επισκέφθηκε την οικία της Κοινότητας όπου θα διαμένει ο ιερέας και ένας Ορθόδοξος Χριστιανός του τοπικού Νοσοκομείου. Επιστρέψας στο Λονδίνο, προήδρευσε συνεδρίας του Εκπαιδευτικού Trust του Αγίου Νικολάου.

13. Τέλεσε την νεκρώσιμη Ακολουθία για τόν Ρένο Κατοικίδη στον Ιερό Ναό Αγίου Νεκταρίου, Battersea Νοτίου Λονδίνου. Αργότερα τον επισκέφθηκε στην Αρχιεπισκοπή ο Επίσκοπος Θερμοπυλών Ιωάννης και, το βράδυ, προήδρευσε συνεδρίας του Trust Αρχιεπισκόπου Γρηγορίου.
14. Παρέστη στην τελετή ευχαριστιών για την ζωή της μεταστάσης Diana Σοφοκλείδη στον Αγγλικανικό Ναό του Αγίου Μιχαήλ, Chenies, και στη συνέχεια τέλεσε τη νεκρώσιμη Ακολουθία στον ίδιο Ναό. Αργότερα παρέστη στη δεξίωση μνήμης της μεταστάσης.
15. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό των Αγίων Ελευθερίου, Ανθίας και Λουκά του Ευαγγελιστού, Leytonstone Ανατολικού Λονδίνου, όπου και παρεκάθησε σε Γεύμα. Το βράδυ παρέστη στην ετήσια Κοινωνική εκδήλωση του Δημοκρατικού Συναγερμού Αγγλίας, σε κεντρικό ξενοδοχείο του Λονδίνου.
16. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος, Brighton, παρεκάθησε δε σε Γεύμα στην οικία του Στέλιου και της Μαρίας Παπαδοπούλου, και αργότερα προήδρευσε συνεδρίας της Εκκλησιαστικής Επιτροπής της Κοινότητας.
17. Τον επισκέφθηκαν στην Αρχιεπισκοπή οι Γεώργιος Μαρινάκης και Εμμανουήλ Wedlock.
18. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Αρχιμανδρίτης Ιάκωβος Σάββα, η Μαρία Ιωάννου. Επίσης παιδιά καί δάσκαλοι του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου Λονδίνου γιά να του ψάλλουν τά κάλαντα, και τά μέλη του Προεδρείου του Ιερατικού Συνδέσμου (με τους οποίους παρεκάθησε σε Γεύμα), και ο Αρχιμανδρίτης Ιωακείμ Σκρέττας.
19. Εδέχθη στην Ορθοδοξία, διά του Μυστηρίου του Χρίσματος, στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής, την κυρία Jennifer Γ. Ιακώβου και στη συνέχεια παρέθεσε Γεύμα στο ζεύγος του Υπατου Αρμοστή της Κύπρου Γιώργου Ιακώβου και άλλων προσκεκλημένων.
20. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο π. Γεώργιος Χρηστίδης με την πρεσβυτέρα του Μαρία, ο Χρήστος Γεωργαλλίδης με την μητέρα του Αγνή, η Ειρηνούλα Χριστοδουλίδου και η Κούλα Μούσκου, ο Επίσκοπος Αμφιπόλεως Βασίλειος, και η Ελένη Θάνου. Το μεσημέρι τέλεσε τον Αγιασμό στο εστιατόριο του Άντωνη Αναστάση στο Stanmore, όπου παρεκάθησε σε Γεύμα.
21. Τέλεσε την νεκρώσιμο Ακολουθία γιά τον Roger Tavener στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής. Στη συνέχεια τον επισκέφθηκαν διαδοχικά το ζεύγος Λαυρέντη και Ευγενίας Σπανού, οι Λούης Λοϊζου και Τάκης Αμερικάνος, και ο Γιώργος Βαρβατσούλιας.
22. Μετέβη στην πόλη Manchester, όπου προήδρευσε συνεδρίας της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και στη συνέχεια παρεκάθησε σε Δείπνο στην οικία του Σωφρόνη Γιακουμή.
23. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Manchester, παρακολούθησε δε στη συνέχεια την Χριστουγεννιάτικη Εορτή του Ελληνικού Σχολείου της Κοινότητας και ακολούθως περεκάθησε σε Γεύμα.
24. Προέστη των Μεγάλων Ωρών των Χριστουγέννων στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής. Το βράδυ προέστη της εσπερινής Θείας Λειτουργίας στο ίδιο Παρεκκλήσιο.
25. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου.
26. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Δρ. Μάριος Ματσάκης και η Δρ. Μαρία Βασιλειάδου, με την οποία παρεκάθησε σε Γεύμα.
27. Επισκέφθηκε στην οικία τους το ζεύγος Διαμαντή και Ευγενίας Πατέρα. Αργότερα τον επισκέφθηκε ο Κώστας Παπαδόπουλος.
28. Παρεκάθησε στο αποχαιρετιστήριο Δείπνο προς τιμή του αποχωρούντος απο την υπηρεσία Υπάτου Αρμοστή της Κύπρου Γιώργου Ιακώβου, που δόθηκε στο οίκημα της Ελληνικής Κυπριακής Αδελφότητας Λονδίνου.
29. Παρέστη στην παρουσίαση προσφάτων επιστημονικών ανακαλύψεων του Lewis Smith, με τίτλο «Γιατί το λιοντάρι μεγάλωσε την χαιτή του», πού έγινε στη Νήσο Monkey, Bray-on-Thames, Berkshire. Επιστρέψας στην Αρχιεπισκοπή, τον επισκέφθηκε ο Αρχιμανδρίτης Παντελεήμων Τσορμπατζόγλου.
30. Τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Καθεδρικό Ναό των Αγίων Πάντων Λονδίνου, όπου και παρεκάθησε σε Γεύμα. Το βράδυ παρεκάθησε σε Δείπνο στην οικία του Οδυσσέα και της Jovanka Καραγιώργη, προς τιμή του αποχωρούντος απο την υπηρεσία Υπάτου Αρμοστή της Κύπρου.
31. Τέλεσε την νεκρώσιμη Ακολουθία για τον Ιωάννη Βιολάρη στον Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Wood Green Βορείου Λονδίνου. Το βράδυ προέστη του Μεγάλου Εσπερινού και στο κόψιμο της Βασιλόπιττας στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής.

HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS' DIARY

November 2007

1. In the morning, His Eminence the Archbishop celebrated the Divine Liturgy at the church of the Holy Unmercenaries Cosmas & Damian in Gospel Oak on the occasion of its title feast, ordaining Deacon Vassilios Papavassiliou to the priesthood during the course of the Liturgy. Afterwards, he was entertained to lunch by the Community.
2. During the afternoon, he received Father Georghios Zafeirakos, Miss Panaghiota Goridari, Miltiadis Skoutaris, and Steve Higgins.
3. During the evening, he was present at a concert given by Miss Anna Vissy at the Royal Opera House, Covent Garden and was a guest at the St Andrew's Greek Ladies' Charity Organisation's Annual Ball held at the Royal Lancaster.
4. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. John the Theologian in Hackney, during the course of which he ordained Deacon Iulian Ichim to the priesthood. Afterwards, he was entertained to lunch by the Community. In the afternoon, he presided at a Memorial Service in the Chapel of the Archdiocese for the late Arietta S. Livanou & Christina Onassi. In the evening, he was present at a lecture delivered at the church of St. Panteleimon in Kenton (Harrow) entitled 'Religion and Science'.
5. In the morning, he presided at the funeral of Mrs. Susanna Ph. Papaphoti at the Cathedral of the Nativity of the Mother of God in Camberwell. In the evening, he was present at a lecture delivered by Mrs. Dora Bakoyianni, Hellenic Foreign Minister, at the London School of Economics and Political Science and at a Reception and Dinner held in continuation.
6. In the morning, he received Miss Charis Manousaki. During the afternoon, he received Archimandrite Christodoulos Persopoulos (who was accompanied by Archimandrite Nektarios Spyrou) and Father Iosif Paliouras & Kypros Nicholas.
7. In the evening, he was a guest at the International Maritime Industries' Forum's annual Dinner at the Radisson SAS Portman Hotel.
8. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Michael the Archangel in Margate on the occasion of its title feast, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the evening, he was a guest at a Celebratory Dinner given by the Lord Woolf of Barnes at the Middle Temple Hall, saying Grace before the meal. During the Dinner, Canon Andrew White (president of the Foundation for Relief and Reconciliation in the Middle East) was presented with the Pursuer of Peace award.
11. In the morning, he was present at the Service of Remembrance, held at the Cenotaph in Whitehall on the occasion of Remembrance Sunday, afterwards being a guest at lunch at the Anglican bishop of London's residence. In the evening, he was a guest at the annual Dinner of the Community of St. Panteleimon in Kenton (Harrow).
12. In the morning, he presided at a meeting held on the premises of the church of St. Barnabas in Wood Green of those entrusted to write the sermons that appear in the weekly archdiocesan leaflet. In the evening, he entertained the Cyprus High Commissioner and his wife to Dinner on the premises of the Community of St. Barnabas in Wood Green.
13. In the early morning, he received Telemachos & Chrystala Photiou and their daughter, Soteroula. He then presided at a Memorial Service for the late Princess Katherine of Greece and Denmark at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater. In the evening, he was present at a lecture delivered by Bishop Chrysostomos of Kyanea at the church of St. Demetrius in Wood Green entitled 'St. John Chrysostom as pastor and preacher'.
14. At midday, he was a guest at the Anglo-Hellenic League's Charity Luncheon, held at Searcy's in Knightsbridge in aid of The Shooting Star Children's Hospice.
15. During the morning, he received Dionysios Papadopoulos and Doros Partasides. In the evening, he received Bishop Basil of Amphipolis, following which he was a guest at a Dinner given at the Residence of the Cyprus High Commissioner.
16. In the morning, he received Mesdames Erasmia & Pandora Christie. At midday, he was entertained to lunch by Xenophon Protopapas & Zenon Mouskas at The Dorchester.
17. In the afternoon, he left for the north of England where (in the evening) he was entertained to supper by Mr. & Mrs. Gregory Baker at their home in Leyland.
18. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the newly-acquired church of the Holy Apostles in Leyland, being entertained to lunch by the Community afterwards.
19. In the morning, he was present at a service celebrating the Diamond Wedding anniversary of Her Majesty The Queen and HRH The Duke of Edinburgh, held at Westminster Abbey. In the afternoon, he received Miss Anna Panetlidou. In the evening, he was present at a lecture delivered by Professor Petros G. Themelis at King's College London concerning 'The Agora of Ancient Messene' and was a guest at a dinner given there afterwards.
20. He received Archimandrite Ephrem Lash in the morning and Bishop Basil of Amphipolis in the afternoon. In the evening, he was present at a lecture held at the St.

Bride's Institute in Fleet Street and entitled "Athos and the West: Benedictines, Crusaders, and Philosophers", that was delivered by Dr. Marcus Plested and organised by the Friends of Mount Athos.

21. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater.
22. At midday, he entertained Protopresbyter Milun Kostic & a member of the Serbian Orthodox congregation in London and Antonis Yerolemos & Christos Melodias to lunch.
23. In the afternoon, he left for Plymouth, where he was entertained to supper at the New Continental Hotel.
24. At midday, he was present at a ceremony blessing the refurbished Anglican church of St. Peter in Plymouth and at the reception held there in continuation. In the evening, he presided at Great Vespers at the church of Ss. Demetrius & Nicetas in Plymouth.
25. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Andrew the Apostle in Torquay, being entertained to lunch by the Community afterwards.
26. In the afternoon, he received Evangelos Liassi.
27. In the morning, he received Miss Flora Papanikolaou. Later, he presided at a Memorial Service for the late Andreas Metaxas in the Chapel of the Archdiocese. In the evening, he was a guest at a Dinner given at the Hellenic Centre in honour of Takis Arapoglou, Chairman and Chief Executive Officer of the National Bank of Greece.
28. At midday, he entertained members of the Educational Missions of Greece and Cyprus to a buffet reception at the Archdiocese. In the evening, he was present at the Constantinople Lecture, which was delivered by Dr. Michael Nazir-Ali, Anglican bishop of Rochester, at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater.
29. During the morning, he received Sterghios Zacharoulis and Lavretios Ferrinho. He entertained Nikos Konstantinou & Alekos Kouratos to lunch. In the evening, he presided at Great Vespers at the Cathedral of St. Andrew the Apostle in Kentish Town.
30. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of St. Andrew the Apostle on the occasion of its title feast, being entertained to lunch by the Community afterwards.
2. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Dormition of the Mother of God & St. Andrew in Birmingham, being entertained to lunch by the Community afterwards.
3. In the morning, he received Archimandrite Hierotheos Kalogheropoulos. At midday, he visited patients at the Great Ormond Street Hospital for Sick Children. In the evening, he entertained Miss Joan Ryan, Member of Parliament for Enfield North, to supper.
4. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of Ss. Barbara, Phanourius & Paul in Southend-on-Sea on the occasion of its principal title feast, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the evening, he presided at a meeting of the Archdiocesan Trust. Later, he left Heathrow Airport for Cyprus (flying by way of Athens).
5. In the morning, he presided at the funeral of Georghios Yiorkas at the church of the Annunciation of the Mother of God in Kato Polemidia and at the interment following. In continuation, he had lunch at the home of the deceased's daughter.
6. In the morning, he travelled to Nicosia, where he visited Panagiotis & Despoina Theocharous and, later, Mrs. Maria Vassili Illia.
7. He returned from Cyprus in the evening.
8. During the afternoon, he received Emmanuel Stavrianakis & Epaminondas Alymbrandis, Evangelos & Maria Kritikos, and read a Trisagion for the late Georghios Paraskevaideis in the Chapel of the Archdiocese.
9. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Nicholas in Liverpool, following which he presided at a meeting of the church council and was entertained to lunch.
10. He received Stelios Evangelou in the morning and Dr. Maria Vassiliadou in the afternoon. In the evening, he was present at a lecture concerning the life of Constantinos Karamalis delivered by Konstantinos Svolopoulos at the Hellenic Centre and at the reception held in continuation.
11. He received the High Commissioner of the Republic of Cyprus and Bishop Basil of Amphipolis & Archpriest Alexander Fostiropoulos during the morning, and James Heywood and Prof. & Mrs. Georghios Bambiniotis during the afternoon. In the afternoon, he travelled to Cambridge, where he was entertained to supper by Dr. & Mrs. Serif Habib.
12. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Spyridon in Great Yarmouth on the occasion of its title feast, being entertained to lunch by the Community afterwards. Later, he visited the property that the Community has acquired to house the priest and an Orthodox Christian patient in a local hospital. Returning to London, he presided at a meeting of the St. Nicholas' Educational Trust.
13. In the morning, he presided at the funeral of Renos Katsikidis at the church of St. Nectarius in Battersea. Returning to the Archdiocese, he received Bishop Ioannis

December 2007

1. In the morning, he addressed a meeting of clergy and laity of the Episcopal Vicariate of Great Britain and Ireland of the Exarchate of the Oecumenical Patriarchate's Archdiocese of Orthodox Parishes of Russian Tradition in Western Europe at St Andrew's church in Holborn. In the evening, he blessed the engagement of Polis Polycarpou and Vassiliki Lemonari at the Berkley in Knightsbridge, being present at the reception held there afterwards.

- of Thermopylae. In the evening, he presided at a meeting of the Archbishop Gregorios' Trust.
14. In the morning, he was present at the Anglican ceremony of thanksgiving for the life of Mrs. Diana Sophokleidis held at the Anglican church of St. Michael in Chenies (Buckinghamshire) and then presided at the Orthodox funeral service at the same church. Afterwards, he attended the memorial reception held at the Latimer Mews near Chesham.
 15. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of Ss. Eleutherius, Anthia & Luke the Evangelist on the occasion of its principal title feast, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the evening, he was a guest at the Democratic Rally UK's annual Christmas Dinner & Dance, held at the London Marriott Hotel.
 16. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of the Holy Trinity in Brighton, afterwards being entertained to lunch by Stelios & Maria Papadopoulos at their home and where he presided at a meeting of the church committee.
 17. In the morning, he received Georghios Marinakis & Emmanuel Wedlock.
 18. During the morning, he received Archimandrite Iakovos Savva and Mrs. Maria Ioannou. Later, he was visited by pupils from the Hellenic School of London, who sang carols. At midday, he presided at a meeting of the presidium of the Clergy Fraternity, later entertaining its members to lunch. In the afternoon, he received Archimandrite Ioakeim Skrettas.
 19. In the evening, he received Mrs. Jennifer G. Iakovou into the Orthodox Church by the Mystery of Chrismation in the Chapel of the Archdiocese. Later, he entertained the High Commissioner for the Republic of Cyprus, his wife, and other guests to supper.
 20. During the morning, he received Father Georghios Christidis & his presbytera, Maria, Christos Georgallidis & his mother, Agni, and Mesdames Irenoula Christodoulidou & Koula Mouskos. In the afternoon, he performed an Haghiasmos at the restaurant of Antonios Anastassi in Stanmore, afterwards having lunch there. During the evening, he received Bishop Basil of Amphipolis and Ioannis & Heleni Thanou.
 21. In the morning, he presided at the funeral of Roger Tavener in the Chapel of the Archdiocese. Later, he received Lavrentios & Eugenia Spanos and Louis Loizou & Takis Amerikanos. In the afternoon, he received Georghios Varvatzoulis.
 22. In the afternoon, he travelled to Manchester, where he presided at a meeting of the church committee and had supper at the house of Sophronios Yiasoumi.
 23. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of the Annunciation of the Mother of God in Upper Broughton (Salford, Manchester), afterwards being present at the Greek Schools' Christmas celebration. Later, he was entertained to lunch by the Community.
 24. In the morning, he presided at the reading of the Royal Hours of Christmas in the Chapel of the Archdiocese. In the evening, he presided at the Vespereal Divine Liturgy in the same Chapel and preached the Word of God.
 25. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater.
 26. In the morning, he received Dr. Marios Matsakis. He entertained Dr. Maria Vassiliadou to lunch.
 27. In the afternoon, he visited Diamandis & Eugenia Pateras at their home. In the evening, he received Costas Papadopoulos.
 28. In the evening, he was present at a farewell dinner given at its headquarters in North Finchley by the Greek-Cypriot Brotherhood in honour of the Cyprus High Commissioner.
 29. In the afternoon, he was present at the launch of Lewis Smith's miscellany of recent scientific discoveries entitled 'Why the Lion Grew Its Mane', held at Monkey Island, Bray-on-Thames in Berkshire. Returning to London, he received Archimandrite Panteleimon Tsormbatzoglou.
 30. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of All Saints in Camden Town, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the evening, he was a guest at a farewell dinner party given at their home by Odysseas & Jovanka Karaghiorghis in honour of the Cyprus High Commissioner & his wife.
 31. In the morning, he presided at the funeral of Ioannis Violaris at the Cathedral of the Dormition of the Mother of God in Wood Green. In the evening, he presided at Great Vespers and the cutting of the St. Basil's cake in the Chapel of the Archdiocese.

During the months of November and December, His Eminence was represented:

by Metropolitan Kallistos of Diokleia at a Conference held in Cambridge and entitled 'Orthodoxy: a Constant for Ecumenical Hellenism and Humanity' (23-25/11); by Bishop Athanasios of Tropaeou at the annual dinner & dance of the Rizokarpasos Association (24/11); by Bishop Theodoritos of Nazianzos at 'The Road to Independence' (4/11), at a dinner marking Hellenic Air Force Day (15/11); at the Christmas Dinner & Dance of the Ionian Society (24/11); and at the Annual General Meeting of the Churches' Main Committee (4/12); by Archimandrite Damianos Konstantinou at a lecture organised under the auspices of EKA (26/11); by Father Stavros Solomou at the Annual General Meeting of Christian Aid (27/11); and by a member of the Archdiocesan staff at the ordination of a priest of the Syrian Orthodox Church (9/12); at an exhibition of Bulgarian Sacred Art (17/12); at an exhibition devoted to the cultures of the Silk Road (18/12); and at a conference devoted to 'Belief in Work' (19/12).